

Totens
Sparebank

Årsrapport 2020

#totenbanken

www.totenbanken.no

Innhold

1. Administrerende banksjefs kommentar
2. 2020 i tall

Styrets årsberetning

4. Innledning
7. Redegjørelse for regnskapet

Regnskap

22. Resultatregnskap
23. Balanse
24. Endring i egenkapitalen
24. Kontantstrømoppstilling
26. Noter
59. Revisjonsberetning
65. Organisasjonskart

Året 2020

2020 startet svært bra for Totens Sparebank, men i tråd med resten av samfunnet, ble vi påvirket av nedstengningen 12. mars 2020, som følge av covid-19 pandemien.

Totens Sparebank har planer for ulike krisescenarier og hvordan de skal løses, men det som skjedde i mars var vanskelig å forutse, om i det hele tatt mulig. Banken gjennomførte nødvendige tiltak for å møte den oppståtte situasjonen. Tiltakene skulle ivareta interessene til både kunder, investorer, ansatte og samfunnet vi er en del av. Selv om noe av tiltakene har medført mindre tilgjengelighet enn normalt er det mitt inntrykk at vi stort sett har kunnet bidra til å hjelpe våre kunder, og at både ansatte og kundene har vist stor vilje til å tilpasse seg den krevende situasjonen som oppsto.

Norges Bank satte sin foliorente (styringsrenten) ned til historiske null prosent som igjen førte til historisk lave utlånsrenter. Dette sammen med andre tiltak fra myndighetene, holdt kredittveksten oppe. Bankens utlån økte i løpet av 2020 med i underkant 6 prosent, det vil si noe høyere enn den generelle kredittveksten i Norge. Boligprisene fortsatte å øke i 2020 og med spesielt sterk vekst mot slutten av året, som endte på 3,9 prosent. Arbeidsmarkedet ble preget av nedgangskonjunktoren, forårsaket av pandemien. Arbeidsledigheten lå på 5,2 prosent i fjerde kvartal 2020 (ifølge SSB). Selv om det er forventet at BNP-veksten i 2021 skal hente inn det tapte fra 2020, må det antas at ledigheten vil holde seg på et høyere nivå enn før pandemien.

Totens Sparebank har sitt naturlige kudegrunnlag og nedslagsfelt i innlandet. Denne regionen har vært lite berørt av svingningene i oljepris. Makroøkonomisk har pilene pekt i riktig retning for innlandet og det oppleves fortsatt en stor grad av optimisme i mange næringer. De eksportrettede næringene som er underleverandører til blant annet internasjonal bilindustri har vist stor omstillingsevne. Våre handelspartnere forventes å få en solid konjunkturoppgang. Dette forutsetter at vaksineprogrammene forløper som planlagt, nasjonalt og internasjonalt. Landbruket har lagt bak seg et meget godt år i 2020, med gode vekstvilkår og med stor etterspørsel etter norske råvarer.

Finansbransjen er kontinuerlig i endring og sterk omstilling. 2020 har i praksis vist at bransjen takler store endringer på kort varsel. Totens Sparebank har ved hjelp av motiverte ansatte og robust teknisk infrastruktur, opprettholdt

tilnærmet normal drift innenfor vedtatte smitteverntiltak.

Totens Sparebank hadde i 2020 sitt andre hele driftsår med internasjonal offisiell rating av Scope Ratings. Banken opprettholdt sin gode rating også i pandemiåret 2020, noe som igjen gir tillit i finansmarkedet. Dette forsterkes av kursutviklingen på bankens egenkapitalbevis.

Det er godt å se at dyktige og engasjerte medarbeidere i banken leverer i et spesielt krevende år. Der målene ikke nås fullt ut er man svært nær. På grunn av usikkerheten som råder, har banken valgt å avsette cirka NOK 20 millioner i mulige «covid-19 tap». Samtidig er både kundetilfredsheten og medarbeidertilfredsheten svært god.

Som lokalbank og børsnotert selskap er vi bevisst at vi spiller en viktig rolle i utviklingen av lokalsamfunnet. For at vi skal øke vår fremtidige konkurransekraft, har vi i 2020 gjennom Eika samarbeidet, inngått avtale med TietoEVERY om leveranse av nye kjernebankløsninger.

Vi retter en stor takk til dyktige medarbeidere og tillitsvalgte i de ulike formelle organene i banken. Likeledes rettes det en stor takk til kollegaene i Eika Alliansen for den innsatsen de alle har nedlagt for Totens Sparebank i 2020. I tillegg vil jeg avslutte med å rette en stor takk til alle bankens kunder for den tilliten og lojaliteten de har vist oss i 2020.

Rolf E. Delingsrud
Adm. banksjef

Rolf Delingsrud

2020 i tall

Driftsresultat
Kr 223,6 mill

Egenkapitalrentabilitet
u/fondsobligasjoner: 9,5 %

Kr 6,75 i utbytte
pr. egenkapitalbevis

Utdelte gaver:
Kr 6,75 mill

Børskurs ved nyttår:
Kr 143

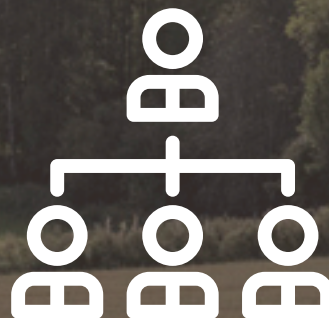
Ren kjernekapitaldekning:
16,6 %

Formidlingskapital
Kr 21,5 mrd

Lån til kunder
Kr 18,6 mrd

88 årsverk

Utlånsvekst siste
12 mnd: 5,7 %

Kundeopplevelse: 76
(Kantar TNS)

Netto provisjonsinntekter:
Kr 80,7 mill

Innskuddsvekst
siste 12 mnd: 9,0 %

Rentenetto:
1,78 %

Kostnadsprosent:
40,5 %

79 sponsoravtaler

4 utdelte stipender

5.751 følgere

Styrets årsberetning 2020

Makroøkonomiske forhold

Norsk økonomi

Norsk økonomi ble truffet av et dobbelt sjokk i mars 2020 da landet ble stengt ned for bekjempelsen av koronapandemien, og oljeprisen falt som følge av lavere global etterspørsel. Landet har vært gjennom en av de største nedgangs-konjunkturer siden andre verdenskrig, med rekordhøy arbeidsledighet og et brått fall i verdiskapingen. Arbeidsledigheten steg fra 3,9 prosent ved inngangen av året til 5,2 prosent i årets siste kvartal, og BNP-Fastlands Norge falt med 2,5 prosent. Samlet sett har imidlertid norsk økonomi klart seg relativt bra sammenlignet med øvrige vestlige land. Norges Bank ser for seg et betydelig oppsving i 2021 etter hvert som vaksineringsprogrammet rulles ut og de statlige restriksjonene trekkes tilbake.

I det korte bildet har de statlige restriksjonene knyttet til bekjempelsen av viruset en nedkjøpende effekt på norsk økonomi. Samtidig ble det gjennom fjoråret iverksatt en rekke kraftfulle tiltak for å stimulere økonomien. Norges Bank hadde tidligere økt styringsrenten fra 0,5 prosent til 1,5 prosent, noe som ga mer potensiale for kraftfulle tiltak gjennom ordinær pengepolitikk. I 2020 ble styringsrenten senket i tre omganger, ned til rekordlave 0 prosent. I tillegg til en rekordlav styringsrente har også finanspolitikken blitt innrettet svært ekspansivt. Tiltak som for eksempel innføringen av kompensasjonsordningen har bidratt positivt.

Overskuddet i utenrikshandelen med varer og tjenester endte på 10 milliarder kroner, det svakeste overskudd siden slutten av 1980-tallet. I løpet av året var det enorme svingninger i oljeprisen og kronekurs. Oljeprisen, målt ved Brent Blend, falt til under 25 USD per fat på det laveste, men hentet seg inn til over 50 USD per fat mot slutten av året. Rentenedgang og svakere utenriksøkonomi preget valutamarkedet. Kronekursen viste usedvanlig stor volatilitet. På det svakeste var kronekursen mer enn 20 prosent ned fra inngangen av året. I sum endte 2020 med en gjennomsnittlig kronekurs som var 6,7 prosent svakere enn året før, målt mot i-44 indeksen.

Boligmarkedene var gjennomgående sterke i 2020 med en vekst på landsbasis på 3,9 prosent som gjennomsnitt for året. Mesteparten av veksten kom mot slutten av året, noe som peker mot et sterkt boligår i 2021. Kredittmarkedene ble rammet av den økonomiske nedgangen, men ble hjulpet av myndighetenes tiltak for å øke den økonomiske veksten. Kredittveksten holdt seg godt oppe, til tross for tilbakeslaget i økonomien. Gjeldsveksten i 2020 var om lag 4,8 prosent

for husholdninger, og 3,6 prosent for ikke-finansielle foretak i fjerde kvartal. Myndighetenes inngripen med rentekutt og ulike støtteordninger bidro til at antall konkurser ble holdt nede. I året per november var det 3240 konkurser, ned fra 3700 i samme periode i 2019.

Lokale forhold

Folkemengden i bankens primærområde har i likhet med de siste årene vist en positiv utvikling også i 2020, og i gjennomsnitt er folkemengden økt med 0,4 prosent mot 0,7 prosent i 2019. Veksten i området er på linje med veksten på landsbasis som også er 0,4 prosent. Det er relativt små endringer i de fleste kommunene, men Eidsvoll skiller seg positivt ut med en vekst på 2,3 prosent.

Som ellers i landet har registrert antall helt arbeidsledige økt også i kommunene i bankens primærmarked, men i gjennomsnitt noe mindre enn på landsbasis. I gjennomsnitt ligger arbeidsledigheten i bankens primærområde nå på 3,6 prosent, mot 2,0 prosent ved utgangen av 2019. På landsbasis har antallet registrert helt arbeidsledige til sammenligning gått opp fra 2,1 prosent til 4,1 prosent. I kommunene der banken har størst markedsandel, Østre Toten og industritunge Vestre Toten kommune, har arbeidsledigheten økt med henholdsvis 0,9 og 1,3 prosentpoeng, til 2,9 og 3,5 prosent. I de øvrige kommunene i primærmarkedet, unntatt Eidsvoll kommune, har arbeidsledigheten vist en tilsvarende oppgang. I Eidsvoll kommune som med sin nærhet til Gardermoen er relativt hardt rammet av effektene av pandemien, har arbeidsledigheten derimot økt mer enn gjennomsnittet, med 4,3 prosentpoeng til 6,4 prosent.

Andel offentlig ansatte i Innlandet ligger høyere enn på landsbasis og har virket som en stabiliserende faktor i mer urolige tider, samtidig som eksportindustrien har nytt godt av svak kronekurs.

Antall konkurser i Innlandet fylkeskommune gikk ned med 8 prosent fra i 2019, mens det i Viken fylkeskommune var en nedgang på 21 prosent i samme periode. På landsbasis var det en nedgang i antallet konkurser på 18 prosent. Det antas at muligheten for å søke om utsatt betaling av mange skatte- og avgiftskrav som følge av pandemien har medvirket til nedgangen i antall konkurser, og at rapportert nedgang derfor kan være egnet til å gi et feilaktig bilde av den underliggende utviklingen.

Boligprisene for brukte boliger i Innlandet fylkeskommune for 2020 viser en tolv månedersvekst på 4,5 prosent, etter en tilnærmet flat utvikling i 2019. Dette er lavere enn for landet sett under ett, der veksten ble sterke 7,1 prosent i 2020. Dette gjenspeiler at boligmarkedet i Innlandet er noe mindre utsatt for de større svingningene som har preget pressområdene og de mer konjunkturutsatte regionene.

Virksomhetsområde

Konsernet Totens Sparebank består ved utgangen av 2020 av morselskapet Totens Sparebank og 2 heleide datterselskaper. Datterselskapene er boligkredittselskapet Totens Sparebank Boligkreditt AS og eiendomsselskapet Vallehaven AS som eier forretningsgården der banken har sitt hovedkontor. Det har ikke vært endringer i konsernstrukturen i løpet av 2020.

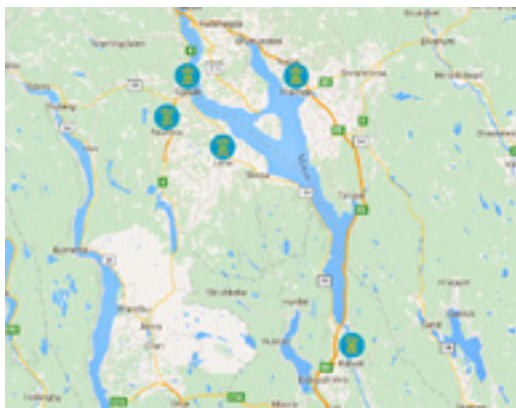
Totens Sparebank er totalleverandør av produkter og tjenester innen områdene finansiering, sparing og plassering, betalingsformidling og forsikring. Bankens vedtektsfestede formål er «å utføre forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at sparebanker kan utføre i henhold til enhver tid gjeldende lovgivning og de til enhver tid gitte konsesjoner.»

Med hovedkontor på Lena i Østre Toten kommune er banken Gjøvik- og Totenregionens eneste lokalbank, og det eneste børsnoterte selskap med hovedkontor i tidligere Oppland fylke. Banken oppfattes i stor grad også som lokalbanken i Eidsvoll kommune.

Markedsområde

Banken har definert Mjøsregionen som sitt primære markedsområde. Det er en del av grunnlaget for denne beslutningen at det ikke er etablert andre banker tilsluttet Eika-alliansen i denne regionen. Samlet folkemengde i Mjøsregionen er på rundt 200.000 innbyggere, og primærområdet har stort nok kundegrunnlag til å kunne nå bankens strategiske mål.

I Østre Toten har banken hovedkontor på Lena. Banken har videre avdelingskontorer på Raufoss i Vestre Toten kommune, i Gjøvik sentrum i Gjøvik kommune, i Hamar sentrum i Hamar kommune og på Råholt i Eidsvoll kommune.

Markedet utenfor Mjøsregionen regnes som et sekundærmarked. Bankens hovedmålgruppe er personkunder i primær- og sekundærmarkedet, samt næringslivskunder i primærmarkedet. I primærmarkedet har banken med hensyn til personkunder størst markedsandel i kommunene Vestre Toten og Østre Toten med en relativt stabil markedsandel på i området 40 til 50 prosent. I kommuner der banken ikke har vært representert så lenge som på Toten er markedsandelen lavere. Av disse er Gjøvik og Eidsvoll de kommunene med størst markedsandel, anslagsvis 15 prosent. Av konsernets samlede utlånsvolum i egen balanse er 73 prosent utlån til personmarkedet, resten er utlån til bedriftsmarkedet. Inkluderes utlån gjennom Eika Boligkreditt AS er andelen utlån til personmarkedet på 78 prosent.

Østre Toten kommune er en av landets største jordbrukskommuner. Kommunen har en variert jordbruksproduksjon og er blant landets største kommuner på korn-, potet-, hodekål-, gulrot-, løk- og jordbærproduksjon. Sysselsettingen i kommunen er likevel ikke dominert av landbruksnæringa. I tillegg til offentlig administrasjon og helse- og sosialtjenester, er industri, bygg og anlegg de største næringene i kommunen. Kommunen har ca. 14 900 innbyggere.

Vestre Toten kommune er landets mest industri- tunge kommune. En stor andel av kommunens arbeidstagere jobber innenfor industri, bygg og anlegg. En av landets største industriområder, Raufoss Industripark, ligger i kommunen. Nasjonale og internasjonale konserner står bak flere av bedriftene på området. I all hovedsak er virksomheten i industriparken rettet mot et internasjonalt marked med forsvar og bilindustri som de viktigste kundene. Produktene fra Raufoss Industripark selges over hele verden. Vestre Toten kommune har ca. 13 500 innbyggere.

Gjøvik kommune har ca. 30 400 innbyggere, og Gjøvik by er senteret i vår region. Kommunen er ledende innen handel og tjenesteyting i Innlandet. Her finner vi også Gjøvik Sykehus, en divisjon i Sykehuset Innlandet HF, som er en betydelig arbeidsplass. Gjøvik er også et senter for høyere utdanning i Innlandet. Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet (NTNU) har campus på Gjøvik, og har ca. 3 900 studenter i byen. Kommunen har også store industriarbeidsplasser samt høy sysselsetting innenfor bygg og anlegg.

Eidsvoll kommune ligger helt nord i Viken, og grenser i nord til Innlandet. Kommunen har ca. 26 000 innbyggere. Tilflytting og nybyggingsaktiviteten er stor, spesielt i den søndre delen av kommunen. Kommunen har de siste årene vært den med sterkest befolkningsvekst i bankens markedsområde. Kommunen ligger sentralt plassert 15 km fra hovedflyplassen på Gardermoen, og både Gardermobanen og E6 går gjennom kommunen. Hovednæringsveier i kommunen er offentlig sektor, servicenæringer, jordbruk og skogbruk.

Hamar kommune er målt i innbyggere tidligere Hedmark fylkes nest største kommune med sine ca. 31 500 innbyggere. Høgskolen i Innlandets

med sine ca. 16 00 studenter har ca. 3 000 studenter med studiested på Hamar. I Hamar finner vi også Hamar Sykehus, en divisjon i Sykehuset Innlandet HF. Hovednæringsveier i kommunen er servicenæringer og offentlig sektor. Kommunen ligger sentralt plassert og er et trafikknutepunkt i Innlandet med både jernbane og E6 gjennom kommunen.

Kommunene har hver sine særtrekk og ulike næringer som er dominerende. Regionen er imidlertid preget av å ha et felles arbeidsmarked, der arbeidstakerne i stor grad er fleksible med hensyn til bo- og arbeidssted.

Med virkning fra 1. januar 2020 ble Oppland og Hedmark fylkeskommuner slått sammen til Innlandet fylkeskommune.

Eika Alliansen

Totens Sparebank er ved utløpet av 2020 nest største aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av om lag 60 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 450 milliarder kroner, 850 tusen kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet og med 200 bankkontorer i 148 kommuner er alliansen viktig for næringslivets verdiskaping og arbeidsplassene i mange norske lokalsamfunn.

Lokalbankene som styrker lokalsamfunnet

Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i mange norske lokalsamfunn med sin fysiske tilstedeværelse i lokalsamfunnene der kundene bor, med rådgivere som har et personlig engasjement for den enkelte personkunden og det lokale næringslivet. Sammen med smarte løsninger og den digitale hverdagsbanken gir dette kundene unike kundeopplevelser. Det er den samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppen kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser. Leveransene inkluderer en komplett plattform for bank-infrastruktur inkludert IT og betalingstjenester.

I 2020 inngikk Eika og lokalbankene en avtale med TietoEVERY om leveranse av kjernebankløsninger til lokalbankene i alliansen. Avtalen vil styrke alliansebankenes langsiktige

konkurransekraft gjennom kostnadseffektivisering, styrket utviklingskraft og økt strategisk fleksibilitet. Bankene får en fremtidsrettet IT-plattform som svarer opp kundenes stadig økte forventninger til digitale løsninger og tjenester. Overgangen til TietoEVERY forventes gjennomført for alle bankene i 2022-23.

Den ekstraordinære situasjonen i 2020 forårsaket av korona-pandemien, har satt mange av Eikas løsninger og leveranser til lokalbankene på prøver det var vanskelig å forutse. Både IT-løsninger og infrastrukturen har vist seg svært robust. Gjennom året har Eika Gruppen bistått bankene i alliansen med effektive og trygge IT-løsninger og -infrastruktur både til bankene og kundene. Effektive samhandlingsverktøy har sikret tilnærmet normal drift, også i perioder med mange medarbeidere på hjemmekontor. I tillegg har Eika bistått bankene på en lang rekke områder, knyttet til bankenes håndtering av de ulike støttetiltakene iverksatt av myndighetene gjennom året, både så vel i forarbeidet, samt ved implementering, rapportering og oppdatering av tiltakene.

Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevede tjenester. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon med kundene.

Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depot-service. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare, bærekraft og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes interesser også på disse områdene.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbankene langsiktig og stabil finansiering

Eika Boligkreditt er lokalbankenes kredittforetak, direkte eid av 62 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditts hovedformål er å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og

kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker. Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på 121 milliarder kroner (pr Q4 2020) og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Ved utgangen av 2020 har Totens Sparebank finansiert 2,9 milliarder kroner i Eika Boligkreditt AS, og har en eierpost i selskapet på 3,6 prosent. Eierskapet i Eika Boligkreditt AS anses som strategisk viktig for banken.

Redegjørelse for årsregnskapet

Styret er fornøyd med årets resultat som i konsernet ble på 180,0 mill. kroner etter skatt, mot 193,3 mill. kroner i 2019. Årets resultat er noe lavere enn målsetningen ved inngangen til året, men hensyntatt utbruddet av covid-19 og følgene av utbruddet, er styret fornøyd med resultatet. Et godt utbytte fra Eika Gruppen AS bidrar positivt til resultatet i 2020. Soliditeten målt i form av ren kjernekapitaldekning i konsernet er på 16,7 prosent og banken fremstår som en solid og godt kapitalisert lokalbank. Dette har gitt rom for å foreslå et kontantutbytte på kroner 6,75 per egenkapitalbevis. Utbytteandelen er lavere enn bankens målsetning, men i tråd med forventningene fra Finanstilsynet om at samlet utbytte for 2019 og 2020 ikke bør overstige 30 prosent av resultatet for de to årene.

Det er i årsberetningen fokusert på konsernet, men det er morbankens regnskap som legges til grunn ved disponering av resultatet og utbetaling av utbytte. Resultat for morbanken for 2020 er på 159,5 mill. kroner, 20,5 mill. kroner lavere enn i konsernet.

Forutsetninger for årsregnskapet

Forutsetning om fortsatt drift er lagt til grunn for årsregnskapet, og styret bekrefter at forutsetningene er til stede.

IFRS

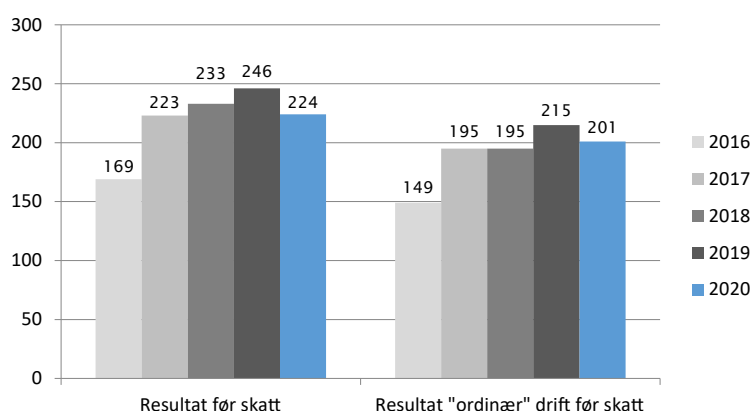
Både selskapsregnskap og konsernregnskap rapporteres i henhold til den internasjonale regnskapsstandarden IFRS (International Financial Reporting Standards).

Årsresultat

Konsernets driftsresultat for 2020 ble 223,6 mill. kroner, mot 246,2 mill. kroner i 2019. Resultat for regnskapsåret ble 180,0 mill. kroner, mot 193,3 mill. kroner i 2019, og egenkapitalrentabiliteten uten fondsobligasjon ble på 9,5 prosent, mot 11,2 prosent i 2019.

Ordinær bankdrift i morbanken viser et resultat før skatt på 170,0 mill. kroner i 2020 (driftsresultat fratrukket utbytte og gevinst/tap verdipapirer), mot 195,8 mill. kroner i 2019.

Det totale bidraget til resultatet fra konsernets verdipapirer har blitt redusert til 23,0 mill. kroner i 2020 fra 31,0 mill. kroner i 2019. Nedgangen skyldes i hovedsak negativ utvikling på verdien av bankens obligasjonsportefølje.

Resultatutvikling siste 5 år (konsern).

Netto renteinntekter

Konsernets netto renteinntekter økte fra 319,9 mill. kroner i 2019 til 322,6 mill. kroner i 2020. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) ble rentenettoen redusert fra 1,94 prosent i 2019, til 1,78 prosent i 2020.

Norges Bank senket i løpet av 2020 styringsrenten fra 1,5 prosent til 0,0 prosent. Pengemarkedsrenten 3 mnd. NIBOR som var på 1,84 prosent ved årets start var ved året slutt 0,49 prosent. Konsernet har i løpet av 2020 gjennomført to rentenedsettelsler på innskudd og utlån. Året sett under ett har kundemarginen i banken blitt redusert fra gjennomsnittlig 2,76 prosent i 2019 til 2,51 prosent i 2020. Bankens marginer har blitt redusert som følge av det lave rentenivået. I tillegg er rentemarginen i 2020 redusert som følge av at banken satte ned rentene på utlån raskere enn rente på innskudd og innlån for å bidra økonomisk når samfunnet ble stengt ned for å forhindre spredning av covid-19. Banken har betalt 8,9 mill. kroner i sikringsfondsavgift til Bankenes Sikringsfond i 2020. I 2019 ble det betalt 8,3 mill. kroner i sikringsfondavgift.

Netto andre driftsinntekter

Konsernets netto andre driftsinntekter i 2020 utgjorde 104,2 mill. kroner, mot 105,2 mill. kroner i 2019. Netto andre driftsinntekter utgjorde 0,58 prosent av GFK, mot 0,63 prosent i 2019.

Det ble inntektsført 34,9 mill. kroner i utbytte i 2020, mot 30,2 mill. kroner i 2019. Av inntektsført utbytte i 2020 utgjør utbytte fra Eika Gruppen AS 27,6 mill. kroner, mot 28,1 mill. kroner i 2019.

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester økte fra 85,5 mill. kroner i 2019 til 91,4 mill. kroner i 2020. Provisjonsinntekter knyttet til garantier ble redusert fra 5,2 mill. kroner i 2019 til 4,1 mill. kroner i 2020. Inntektene fra betalingsformidling ble redusert fra 31,3 mill. kroner i 2019 til 30,2 mill. kroner i 2020. Provisjonsinntekter fra spare- og plasseringsprodukter økte fra 6,9 mill. kroner i 2019 til 7,5 mill. kroner i 2020. Provisjonsinntekter knyttet til forsikringstjenester økte fra 17,9 mill. kroner i 2019 til 23,2 i 2020. Bankens formidling av lån til Eika Boligkreditt AS bidrar med provisjonsinntekter, og disse inntektene økte fra 19,1 mill. kroner i 2019 til 21,1 mill. kroner i 2020.

I netto andre driftsinntekter i 2019 inngår en netto gevinst på verdipapirer på 0,8 mill. kroner, mot et tap på 12,0 mill. kroner i 2020. Tapet i 2020 fordeler seg med 10,7 mill. kroner i verditap på rentebærende verdipapirer, 2,5 mill. kroner i tap på aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis, samt en gevinst knyttet til valuta og finansielle derivater på 1,2 mill. kroner.

Bankens beholdning av rentebærende papirer har flytende rente og lav renterisiko. Verdipapirene er også utsatt for verdiendring som følge av endringer i markedets krav til risikopremie. Oslo Børs Hovedindeks økte i løpet av 2020 med ca. 2 prosent, mens Egenkapitalbevisindeksen steg med ca. 8 prosent.

Andre inntekter utgjorde 0,6 mill. kroner både i 2020 og 2019.

Driftskostnader

Konsernets samlede driftskostnader ble 173,1 mill. kroner i 2020 mot 171,5 mill. kroner i 2019. Inklusive inntekter fra verdipapirer utgjør kostnadsprosenten 40,5 prosent, mot 40,3 prosent i 2019. Målt mot gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde driftskostnadene i konsernet 0,96 prosent i 2020, mot 1,03 prosent i 2019.

Banken har en bonusavtale med de ansatte som gir rett til en bonus når egenkapitalavkastningen for banken overstiger gitte nivåer. Bonusen utgjør samme beløp for alle faste ansatte, justert for stillingsbrøk. Egenkapitalavkastningen i 2020 utløste nest høyeste bonustrinn, tilsvarende kroner 30 000,- per årsverk. I 2019 var bonusen på 40 000,- per årsverk.

Tapskostnad

Det ble i 2020 tapsført netto 30,1 mill. kroner i tap på utlån og garantier, mot netto tapsført 7,4 mill. kroner i 2019. Balanseførte nedskrivninger for forventet kreditttap på lån og garantier som er individuelt vurdert ble redusert med 4,2 mill. kroner i løpet av 2020. Tapsavsetninger for forventet kreditttap for lån i stage 1 og stage 2 økte med 14,5 mill. kroner i løpet av året. Netto konstaterte tap viste en tapsføring på 11,5 mill. kroner i 2020. I økningen av forventet kreditttap for stage 1 og stage 2 er tilleggsavsetninger knyttet til utbruddet av covid-19 og følgene av dette inkludert med 20,4 mill. kroner.

Banken gjennomfører fortløpende en grundig vurdering av utvalgte engasjementer for å avdekke forventede tap og gjør avsetninger i henhold til dette. Bankens kredittrisikoprofil er tilnærmet uendret og nivået på misligholdte og tapsutsatte engasjementer har utviklet seg positivt.

Nærmere opplysninger om tap fremgår av noter, samt styrets vurdering under avsnittene kredittrisiko og forventet tapsutvikling.

Verdipapirer som føres over totalresultatet

Det ble over konsernresultatet i 2020 bokført netto verdøkning på aksjer som føres over totalresultatet på 24,7 mill. kroner, mot en verdinedgang på 1,5 mill. kroner i 2019.

Aksjene i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS inngår i kategorien aksjer som føres over totalresultatet. Disse aksjene omsettes ikke i et aktivt marked og verddivurderingen av aksjene er basert på emisjons- og omsetningskurser, samt bankens egne vurderinger. Eika Gruppen AS har hatt et godt resultat i 2020. Verdssettelsen av bankens eierpost er basert på en verddivurdering av gruppen og kursen satt til 161,20 kroner per aksje. Eika Boligkreditt AS omsettes årlig mellom eierbankene til en kurs tilnærmet lik bokført egenkapital per aksje. Opp- eller nedskrivinger av disse aksjene føres over totalresultatet og inngår ikke i driftsresultatet.

Disponering av årsresultatet

Styret foreslår at årsresultatet i morbanken blir disponert som følger (tall i hele 1.000 kroner):

Utbytte på egenkapitalbevis	41 341
Gaver til allmennyttige formål	6 750
Overført til utjevningsfondet	38 793
Overført til grunnfondet	66 131
Renter på fondsobligasjoner	6 447
Totalt disponert	159 461

Fri egenkapital som kan utdeles som utbytte til egenkapitalbeviserne utgjør 405 mill. kroner. Dette består av utjevningsfondet på 325 mill. kroner og egenkapitalbevisernes frie andel av totalresultatet for 2020 på 80 mill. kroner. Av dette er 41,3 mill. kroner foreslått utbetalt som kontantutbytte. Dette tilsvarer kr. 6,75 i kontantutbytte pr. egenkapitalbevis. Det ble av resultatet i 2019 utbetalt kr. 7,00 i kontantutbytte.

Totens Sparebanks har som målsetting at over tid skal minst halvparten av egenkapitalbevisernes andel av årsoverskuddet utbetales som utbytte. Dette forutsetter at bankens soliditet er på et tilfredsstillende nivå. Bankens styre foreslår å utbetale kr. 6,75 i kontantutbytte som tilsvarer 45,5 prosent av resultatet per egenkapitalbevis i konsernet. Finanstilsynet har publisert at de forventer at bankene i Norge ikke utbetaler mer enn 30 prosent av kumulativt resultat for 2019 og 2020 i kumulativt utbytte og gaver for 2019 og 2020. Totens Sparebank har valgt å følge Finanstilsynets uttalte forventning og derfor redusert utbetaling av utbytte og gaver i 2019 og 2020 i forhold til bankens utbyttestrategi på lang sikt.

Forvaltningskapital

Konsernets forvaltningskapital økte i 2020 med 1 592 mill. kroner, til 18 657 mill. kroner, mot en vekst på 1 357 mill. kroner i 2019. Dette tilsvarer en økning i 2020 på 9,0 prosent, mot 8,6 prosent i 2019.

Utlån

Konsernets brutto utlån til kunder utgjorde ved årsskiftet 15 776 mill. kroner. Dette er en økning på 1 229 mill. kroner fra 2019. Målt i prosent er økningen på 8,4 prosent, mot en økning på 8,5 prosent i 2019. Banken har redusert porteføljen av lån formidlet via Eika

Boligkreditt AS med 218 mill. kroner i løpet av 2020, til 2 854 mill. kroner.

Tar man hensyn til lån formidlet til Eika Boligkreditt AS er veksten i personmarkedet totalt på 5,9 prosent i 2020. Utlån til bedrifts-markedet har hatt en økning i løpet av 2020 på 5,1 prosent.

Økningen i konsernets utlån var på 5,7 prosent inkludert lån formidlet via Eika Boligkreditt AS. Dette er høyere enn den generelle kredittveksten i Norge, som var på 4,7 prosent i 2020.

Innskudd

Kundeinnskuddene i konsernet utgjorde ved årsskiftet 9 904 mill. kroner. Dette er en økning på 819 mill. kroner, eller 9,0 prosent. Økningen i 2019 var på 4,9 prosent. Innskuddsdekningen har økt fra 62,8 til 63,2 prosent. Banken vektlegger bl.a. likviditetskrav og utviklingen i finansieringskostnader når det settes mål for innskuddsutviklingen.

Soliditet

Konsernets egenkapital pr. 31.12.2020 utgjorde 2 039,4 mill. kroner etter at årets overskudd er tillagt egenkapitalen.

Konsernets tellende ansvarlige kapital ved beregning av kapitaldekningen utgjorde ved årsskiftet 1 931 mill. kroner, mot 1 777 mill. kroner ved utgangen av 2019. Økningen skyldes i hovedsak tilbakeholdt overskudd.

I henhold til myndighetenes retningslinjer utgjør kapitaldekningen i konsernet ved årsskiftet 20,4 prosent, hvorav kjernekapitalen utgjør 18,3 prosent og ren kjernekapitaldekning 16,7 prosent. Fra 2018 er det krav om at ansvarlig kapital også skal måles inkludert selskaper i samarbeidende gruppe. Ansvarlig kapital inkludert selskaper i samarbeidende gruppe er 20,2 prosent, hvorav kjernekapitalen utgjør 18,1 prosent og ren kjernekapitaldekning 16,6 prosent. Konsernets minimumskrav til kapitaldekning, kjernekapitaldekning og ren kjernekapitaldekning har for 2020 vært fastsatt til henholdsvis 18,4, 16,4 og 14,9 prosent. Tilleggsinformasjon om bankens ansvarlige kapital og risikoprofil er offentliggjort på bankens hjemmeside.

Finansiell risiko

Bankens finansielle risiko gjennom året knytter seg til alle finansielle instrumenter banken er eksponert for, men spesielt til utlån/garantier og aktiviteter i penge- og kapitalmarkedet. Risiko forbundet med utlån og garantier er omtalt i eget avsnitt.

Bankens virksomhet skal holdes innenfor de rammer for moderat risiko som styret har vedtatt. Konkretiserte rammer fremgår av bankens finansstrategi. Det er bankens finansavdeling som innenfor rammene av finansstrategien er ansvarlig for finansforvaltningen. Finansavdelingen rapporterer direkte til adm. banksjef. Virkelig eksponering i forhold til vedtatte rammer blir regelmessig fulgt opp og rapportert til styret. Rapporten blir utarbeidet av bankens uavhengige kontrollfunksjon. Bankens finansielle risiko splittes i markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko.

Markedsrisikoen kan bestå av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko.

Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebindingstid mellom aktiva og passiva. Det benyttes en standardisert modell for beregning av total renterisiko knyttet til bankens balanse og utenombalanseposter. Total renterisiko blir regelmessig rapportert til styret og har gjennom hele året vært innenfor rammene av det relativt lave nivået styret anser for å være ønskelig. Andelen fastrentelån er relativt lav og volumet på fastrenteinnskudd er ubetydelig. I tillegg til ramme for total renterisiko er det fastsatt separat ramme for renterisiko knyttet til porteføljen av sertifikater og obligasjoner. Porteføljen består av obligasjoner med flytende rente og medfører liten renterisiko knyttet til endringer i rentekurven. Uroen i kredittmarkedene har imidlertid påvirkning på investorenes marginkrav, og denne spreadutgangen kan medføre betydelige kurstap på porteføljen. Slike urealiserte kurstap på sertifikater og obligasjoner vil reversere frem mot forfall på det enkelte papir dersom utsteder er betalingsdyktig. Banken inngår avtaler om sikringsforretninger for å holde renterisikoen innenfor ønskede rammer. Det er bankens nettoposisjoner som legges til grunn når det besluttes å inngå avtale om sikringsforretning.

Utvikling ren kjernekapital

Banken skal ikke påta seg **valutarisiko** utover eventuelle rammer vedtatt av styret. Banken har valutarisiko knyttet til kontantbeholdninger, depositumskonto og pengekrav i fremmed valuta. Eksponeringen er relativt begrenset.

Aksjekursrisiko er knyttet til porteføljen av aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis. For investeringer i slike verdipapirer som er definert som verdipapirer til virkelig verdi over resultatet har styret fastsatt rammen til maksimalt 45 mill. kroner. Eksponeringen blir fortløpende fulgt opp og regelmessig rapportert til styret. Disse verdipapirene er vurdert til markedsverdi og et fall i kursene vil medføre at banken må bokføre et tilsvarende kurstap. Markedsverdien av konsernets portefølje av aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultatet utgjorde 32,3 mill. kroner ved utgangen av 2020.

Kredittrisiko er risiko for at låntaker ikke vil eller ikke er i stand til å betale lån tilbake. Med unntak for utlån og garantier til kunder er bankens kredittrisiko hovedsakelig knyttet til plassering av midler i sertifikater, obligasjoner og som innskudd i andre finansinstitusjoner. Det er fastsatt rammer som skal begrense risikoen knyttet til slike plasseringer, og ved årsskiftet var 99,8 prosent av plasseringene vektet 20 prosent eller mindre.

Likviditetsrisiko er risiko for manglende likviditet til å kunne innfri forpliktelser ved forfall. Banken prioriterer langsiktige innlån med hensiktsmessig spredning av forfallstidspunkter. Banken har trekkrettigheter som ved utgangen av året ikke var trukket opp.

Konsernet hadde ved utgangen av 2020 en LCR (Liquidity Coverage Ratio) på 166 og NSFR (Net Stable Funding Ratio) på 137. Dette er godt over både offentlige krav og bankens interne mål.

Kontantstrømoppstillingen viser anskaffelsen og anvendelsen av likvide midler. Denne skal sammen med øvrige regnskapsopplysninger gi informasjon om konsernets evne til å generere likvider og bankens behov for finansiering. Kontantstrømmen deles i følgende hovedaktiviteter: Operasjonelle aktiviteter, investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter.

Operasjonelle aktiviteter gjenspeiler bankens inntekts- og kostnadsside fra driften. Konsernets operasjonelle aktiviteter i 2020 medførte en negativ kontantstrøm på 535 mill. kroner, mot en negativ kontantstrøm på 678 mill. kroner i 2019. Konsernet har netto betalt 1 mill. kroner i investeringsaktiviteter i 2020, mens konsernet betalte 38 mill. kroner i investeringsaktiviteter i 2019. Konsernet lånte penger i verdipapirmarkedet i 2020 og netto kontantstrøm fra finansaktiviteter var positivt med 581 mill. kroner totalt i 2020.

Samlet har konsernets kontantbeholdning inkludert innskudd i finansinstitusjoner økt med 45 mill. kroner fra forrige årsskifte, til 146 mill. kroner. I tillegg har banken ubenyttede trekkrettigheter på 300 mill. kroner. Bankens likviditet karakteriseres som tilfredsstillende ved inngangen til 2020.

Risikostyring og organisering av denne

Gjennom den daglige virksomheten må banken fortløpende ta stilling til forhold som innebærer risiko. Styret har fastsatt rammer som innebærer moderat risiko på viktige områder, og banken har en bevisst holdning til hvordan de enkelte disposisjoner påvirker risikoen. Gjennom finansstrategien har styret definert ansvarsforholdene med hensyn til oppfølging av rammene i denne. Videre er det utarbeidet en detaljert rapporteringsstruktur som inneholder en spesifisert oversikt over hvilke rapporter som skal utarbeides, frekvens, ansvarlige og mottaker. Styret mener at etablerte rammer og rutiner gir god styring med risikoen, men det vil hele tiden være fokus på å tilpasse finansstrategien til endrede rammebetingelser.

Kredittrisiko og forventet tapsutvikling

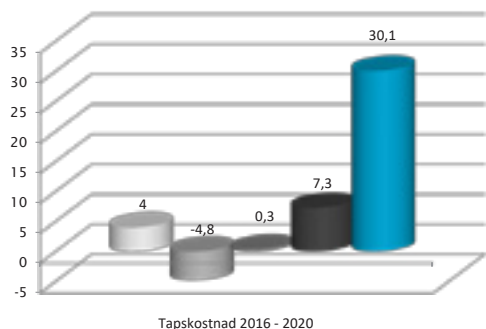
Banken har en kontinuerlig oppfølging av utlån og garantier med sikte på å redusere tap på utlån og garantier. Kredittrisiko knyttet til utlån og garantier overvåkes blant annet gjennom rapportering av misligholdte og tapsutsatte engasjementer, samt risikoklassifisering og individuell vurdering av enkeltengasjementer.

Målt i kroner har nivået på engasjementer misligholdt over 90 dager økt fra brutto 83 mill. kroner ved utgangen av 2019, til 127 mill. kroner ved utgangen av 2020. Øvrige tapsutsatte engasjementer har økt fra 55 mill. kroner i 2019 til 90 mill. ved utgangen av 2020.

Risikoklassifiseringen viser at eksponeringen mot engasjement i de ulike klassene er forholdsvis stabil fra 2019 til 2020. Engasjement i risikoklasse 8-12 utgjorde 1 949 mill. kroner ved utgangen av 2019, og har i løpet av året økt minnet til 1 545 mill. kroner ved utgangen av 2020.

Det ble totalt ført 30,1 mill. kroner i netto tap i 2020. Dette tilsvarer 0,17 prosent av brutto utlån. Forventet kreditt-tap på lån i stage 3 økte med 7,4 mill. kroner til 50,4 mill. kroner, mens forventet kreditt-tap på utlån i stage 1 og 2 økte med 10,9 mill. kroner til 46,6 mill. kroner.

Tap på utlån og garantier siste 5 år (tall i hele mill.)

Banken gjennomfører fortløpende en grundig vurdering av utvalgte engasjementer for å avdekke mulige individuelle tap og gjør avsetninger i henhold til dette. Det har totalt sett vært en relativt stabil utvikling i kredittrisikoprofilen året sett under ett.

Utbruddet av covid-19 og de tiltak som er gjennomført for å hindre spredning av viruset har medført en usikker økonomisk situasjon. Som en følge av dette har banken avsatt for forventet kredittap utover normale tapsavsetninger. Ved utgangen av 2020 utgjør tilleggsavsetningene 20,4 mill. kroner.

Per 31.12.2020 har ikke banken identifisert forhold i utlånsporteføljen eller i den økonomiske utviklingen som tilsier annet enn et tilfredsstillende nivå på tap i de kommende kvartaler. For kommende treårs-periode forventer banken at konsernets normaliserte tap på utlån og garantier vil utgjøre i underkant av 0,20 prosent av brutto utlån. Med den veksten i utlån som banken legger til grunn for denne perioden, vil dette tilsvare i overkant av 20 mill. kroner årlig i tap på utlån og garantier.

Rating

Totens Sparebank og Totens Sparebank Boligkreditt AS ble i 2018 tildelt offisiell rating av ratingselskapet Scope Ratings. Morselskapet Totens Sparebank ble tildelt rating A- med «stable outlook», Totens Sparebanks senior usikrede gjeld ble tildelt rating BBB+ og Totens Sparebank Boligkreditts obligasjoner med fortrinnsrett ble tildelt AAA med «stable outlook». Ratingene ble bekreftet av Scope Ratings i 2020.

Organisasjon

Konsernet ledes av adm. banksjef Rolf E. Delingsrud, som tiltrådte stillingen ved inngangen til 2011.

Ved utgangen av 2020 sysselsatte både morbanken og konsernet Totens Sparebank samlet 92 medarbeidere i hel- eller deltidsstillinger, mens det ved utgangen av 2019 var 98 medarbeidere.

Målt i gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatte både morbanken og konsernet samlet 91 årsverk i 2020, mot 94 årsverk i 2019.

Det er ikke gjennomført aktiviteter definert som forsknings- og utviklingsarbeider i 2020.

Banken er representert med ett avdelingskontor i hver av kommunene Østre Toten, Vestre Toten, Gjøvik, Eidsvoll og Hamar.

Redegjørelse om samfunnsansvar

Totens Sparebanks arbeid med samfunnsansvar er gjenspeilet i bankens strategiske rammeverk, vår misjon, visjon, verdier, retningslinjer og rutiner. Det strategiske rammeverket tar hensyn til konsekvensene av bankens virksomhet, og banken tar samfunnsansvar basert på en aktiv holdning til tradisjonelle sparebankverdier. Som sparebank skal banken representere det trygge og sikre. Bankens skal i denne sammenheng både ta samfunnsmessige og bedriftsøkonomiske hensyn. Bankens soliditet med god inntjening er den beste garanti for at banken skal kunne dekke sin fremtidige funksjon i samfunnet.

Totens Sparebanks misjon fremgår av Strategiplanen 2018-2021:

«Totens Sparebank skal bidra til vekst og utvikling i vår region, og være en aktiv medspiller i å fremme arbeidsplasser og gode nærmiljø»

Misjonen beskriver organisasjonens mandat og hva som er selve hensikten med virksomheten. Bankens mener misjonen er grunnpilaren for bankens rolle i samfunnet og arbeidet med samfunnsansvar.

Menneskerettigheter- Etske retningslinjer

Det er nedfelt i bankens forretningsetikk at Totens Sparebank ikke skal bidra til forretninger og prosjekter som utgjør en uakseptabel risiko for at vi medvirker til uetiske handlinger eller unnlatelser. Eksempler på dette er krenkelser av humanitære prinsipper, krenkelser av menneskerettigheter, korrupsjon eller miljødeleggelse. Bankens forvalter kundenes midler og skal fremstå som en troverdig samarbeidspartner både for kunder og andre forbindelser. Bankens er derfor i særlig grad avhengig av omverdenens tillit. Det er innført obligatorisk etikk-kurs for ansatte som skal bidra til å sikre nødvendig kunnskap om og fokus på dette viktige området. Alle medarbeidere gjøres kjent med og signerer på de etiske retningslinjene ved ansettelse. De etiske retningslinjene blir regelmessig oppdatert, og vesentlige endringer blir informert om spesielt.

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold

Strategiplanen angir at Totens Sparebank skal være en av regionens beste og mest spennende arbeidsplasser. Det er et ønske å etablere lang-siktige ansettelsesforhold gjennom å gi konkur-ransedyktige, forutsigbare og trygge vilkår. For å måle om banken er på rett vei gjennomføres årlig en medarbeidertilfredshetsundersøkelse. I 2020 ga de ansatte en score på 86 på hvor fornøyde de var med jobben alt i alt, samme nivå som i 2019. Målet som var nedfelt i strategi-pla-nen gjeldende for 2020 var en score på mini-mum 84 på en skala som går til 100. Banken er fornøyd med at målet er nådd, men er bevisst på at det kreves kontinuerlig fokus på området for å opprettholde det høye nivået.

I forbindelse med gjennomføring av intern-kontrollforskriften for HMS blir det gjennom-ført en årlig kartlegging av arbeidsmiljøet. Gjennomgangen er integrert i den generelle internkontrollen, og resultatet inngår i grunn-laget for å iverksette forbedringstiltak. Det blir ved behov også utført en arbeidsplassunder-søkelse hvor det blir sett på arbeidsforholdene til hver enkelt ansatt med hensyn til ergono-mi. Rapporten fra undersøkelsene viste at de fysiske arbeidsforholdene generelt er gode. Arbeidsplassene er godt tilrettelagt, men der det ble påpekt relevante forbedringsmuligheter ble det gjennomført tiltak. Banken har avtale om be-driftshelsetjeneste med tilbud om årlig legekon-troll for alle ansatte.

Banken hadde frem til ordningen opphørte i 2018 sin egen individuelle samarbeidsavtale med NAV om et mer inkluderende arbeidsliv. Ved inngangen til 2019 ble denne avløst av en avtale på landsbasis som gjelder for hele arbeidslivet. Banken har derfor i samarbeid med de tillitsvalgte utarbeidet egne målsettinger for IA-arbeidet, med tilhørende handlingsplan. Her er det nedfelt en målsetning om å ha ett sykefraværet under 4,0 prosent. Statistikken over sykefravær i morbanken i 2020 viser et sykefravær på lave 2,9 prosent, mot 2,8 prosent i 2019. Sykefraværet i 2020 utgjorde totalt 657 dagsverk. Banken er fornøyd med at sykefravæ-ret holder seg på et lavt nivå og at målsettingen ble nådd også i 2020. Banken fortsetter priorite-ringen av oppfølging av langtidssykemeldte med arbeidsplassvurdering og tilrettelegging, for å få sykmeldte raskere tilbake i arbeid, og ikke minst forebygge nye sykefravær. Banken har eget be-driftsidrettslag, og aktiviteten her er variert med hensyn til å stimulere til økt fysisk aktivitet. Det har ikke vært skader eller ulykker på arbeidsplas-sen i løpet av året.

Gjennom bankens bedriftsavtale er det lagt til rette for at seniormedarbeiderne skal finne det attraktivt å arbeide helt frem til ordinær pen-sjonsalder. Styrets vurdering er at arbeidsmiljøet gjennomgående er godt.

Likestilling og diskriminering

Totens Sparebank skal motivere ansatte av beg-gje kjønn til å ta ledende stillinger og søke nye utfordringer. Ansatte, uavhengig av kjønn, skal behandles likt og gis like muligheter til utvikling.

Banken forholder seg videre aktivt til de anbefa-linger som er gitt fra Finans Norge vedrørende valg av tillitsvalgte til forstanderskapet, komiteer og styret. Bankens generalforsamling og gene-ralforsamlingens valgkomité hadde ved årsskif-tet en kvinneandel på henholdsvis 40 og 20 prosent. Av styrets 5 eksterne styremedlemmer er 2 kvinner, og av styrets 2 eksterne varamed-lemmen er en kvinne og en mann.

Bankens ledergruppe består ved utgangen av 2020 av 1 kvinne og 5 menn. Av mellomledere er andelen kvinner 33 prosent, og blant alle an-satte i hele organisasjonen er andelen menn 40 prosent. Gjennomsnittlig lønn i banken for menn er høyere enn for kvinner. Banken er bevisst på den ujevne kjønnsfordelingen på ledernivå og arbeider aktivt for å legge forholdene til rette for en jevnere fordeling. Dette innbefatter blant annet å prioritere kvinner til ledende stillinger gitt like kvalifikasjoner. Totens Sparebank ved-tok i januar en bærekraftstrategi hvor likestilling er et sentralt tema og vil i løpet av 2021 søke å utarbeide måltall for likestillings- og diskrimine-ringsarbeidet.

Alle ansatte skal gis like muligheter og rettighe-ter. Det er i bankens personalhåndbok beskrevet at etnisk bakgrunn og religiøs tilhørighet ikke skal tillegges vekt ved ansettelser, samt at funk-sjonshemmede skal kunne ansettes dersom for-holdene ligger til rette for det og vedkommende er like kvalifisert som øvrige søkere. Det er ikke vurdert som nødvendig å iverksette ytterligere tiltak knyttet til diskriminering.

Kundeløfte

Totens Sparebank lover sine kunder en personlig rådgiver, rask behandlingstid, kompetanse og lokalkunnskap. For å måle resultatene gjennom-fører banken hvert år en kundetilfredshetsunder-søkelse. Banken hadde for 2020 som mål å ha en kundetilfredshet på minimum 78, på en skala som går til 100. Bankene i Eika Alliansen scorer bra på kundetilfredshet, og målet er satt ut fra gjennomsnittet for de største bankene i allian-sen. Resultatene for 2020 viser en gjennomsnitt-lig kundetilfredshet på 76, tilsvarende under målet som i 2019. Banken vil fortsette arbeidet for å nå målsettingen i årene fremover.

Utdanning

Riktig og høyt kompetansenivå er et av våre viktigste konkurransefortrinn i banken. Utvikling og vedlikehold av kompetansenivået i banken er derfor et prioritert område. Eika Skolen er ban-kenes egen skole for utvikling av medarbeidere og der tilbys et bredt spekter av kurs, samlinger,

e-læringer og web-baserte treningsmoduler. Det fremgår også av strategiplanen at banken skal ha kontinuerlig fokus på kompetanse og utvikling tilpasset den ansattes og bankens behov og planer. Det skal være en kultur i organisasjonen for å dele kunnskap med hverandre. Kravene til kompetanse hos bankens rådgivere er store, og banken har ved utgangen av 2020 42 rådgivere som er autorisert finansiell rådgiver (AFR), 42 rådgivere som er autorisert i kreditt (AIK), 38 som er autorisert i skadeforsikring og 31 rådgivere som er autorisert i personforsikring. Totalt har banken 55 rådgivere med minst en form for autorisasjon. I tillegg er en rekke medarbeidere internsertifisert på sine fagområder.

Viktige bidrag til lokalsamfunnet

Totens Sparebank har i alle år hatt et nært og godt samarbeid med lokalsamfunnets lag, organisasjoner, kultur- og idrettsliv.

Vi har nedfelt i våre retningslinjer at en del av årets overskudd skal kanaliseres tilbake til lokalsamfunnet, noe som i dag hovedsakelig skjer gjennom vår sponsorsvirkosomhet, den årlige gaveutdelingen og talentstipender.

I løpet av bankens over 165-årige historie, har Toten, Gjøvik og etterhvert Eidsvoll og Hamar kunnet nyte godt av mangfoldige millioner kroner i tilbakeføring til lokalmiljøet. Banken er glad for at den kan gi disse betydelige bidragene til oppbygging og utvikling av en svært viktig del av lokalsamfunnet.

Gaver til allmennyttige formål

Siden 1891 har Totens Sparebank delt ut gaver til allmennyttige formål til små og store lag og foreninger i vårt lokalsamfunn. Årlig får banken inn rundt 350 søknader. Midlene blir delt ut i de kommunene der banken er representert, dvs. Østre Toten, Vestre Toten, Gjøvik, Eidsvoll og Hamar. Styret har i forbindelse med årsregnskapet for 2020 foreslått avsatt 6,8 millioner kroner til gaveordningen som utdeles påfølgende år.

En administrativt oppnevnt komité står for fordelingen av gavene til allmennyttige formål. I tillegg vedtar styret tildeling av gaver i større enkeltsaker.

Utdrag fra bankens gavestrategi:

- Våre gaver går til det lille og lokale formålet, så vel som til det litt større regionale prosjektet.
- Vi støtter prosjekter som har verdi over tid, som engasjerer mange i lokalmiljøet, som skaper aktivitet og bidrar til dugnadsånd.
- Vi ser etter prosjekter som kan gi langvarig nytte, heller enn å støtte kortvarige arrangementer.
- Vi ønsker at støtten skal utløse gode krefter ved å støtte tiltak som skaper aktiviteter, tilhørighet og stolthet i lokalsamfunnet.

- Lokale gavemidler skal brukes for å styrke bankens posisjon overfor prioriterte kundesegmenter, sikre gode oppvekstvilkår for barn og unge på alle områder, samt bidra til å gjøre det attraktivt å bo og leve i lokalsamfunn der banken er representert.

Talentstipend

Totens Sparebanks talentstipend har årlig blitt utdelt siden 2016. Talentstipendet er tredelt og deles ut innenfor kategoriene idrett, kultur og utdanning. Totalt blir det delt ut 150.000 kroner til søkere fra vårt primære markedsområde.

Sponsorsvirkosomhet

Totens Sparebanks sponsorsvirkosomhet strekker seg helt tilbake til 1970-tallet. Pr i dag har banken sponsoravtaler med ca. 80 organisasjoner, og med det støtter banken en stor andel av det som finnes av idrett og kultur i regionen. Banken gir årlig ca. 3 millioner kroner tilbake til lokalsamfunnet i form av sponsoravtaler.

Vår sponsorstrategi går hovedsakelig ut på å støtte aktiviteter blant barn og unge, med fokus på idrett, kultur og kunnskap. I tillegg bidrar vi til aktiviteter vi mener vil være berikende for lokalmiljøet. Derfor har vi blant annet vært med som sponsor for «Urbane Totninger» og «Sommerslagere på Gjøvik Gård» helt fra den spede start og til de megasuksessene disse showene er blitt.

Vårt samfunnsengasjement setter banken i en særstilling i vår region, og er et viktig bidrag til at lokalsamfunnet kan utvikle seg og være et godt sted å leve og virke for oss som bor her.

Vekst og utvikling i regionen

Et overordnet strategisk mål for Totens Sparebank er at banken skal bidra til vekst og utvikling av regionen. Som en ledende selvstendig finansbedrift skal banken skape synlige aktiviteter og være i forkant av utviklingen i finansmarkedet.

Et analyse- og rådgivingselskap har tidligere gjennomført, på oppdrag fra Eika Alliansen, en undersøkelse av lokalbankenes effekt på kapitaltilgang og vekst i lokalsamfunnet. Hovedfunnene i rapporten viser at lokale sparebanker er avgjørende for småbedrifter i distriktene. Tilstedeværelsen av lokale sparebanker bidrar til bedre kapitaltilgang. Lokalbankene har, med sin nærhet til kundene, et informasjonsfortrinn som de greier å utnytte i sin kredittvurderingsprosess. Bankens lokale tilstedeværelse og nære relasjon til kundene setter banken i stand til å være en verdiskapende partner for lokalt næringsliv. Undersøkelsen viser videre at bankene i Eika Alliansen har de mest fornøyde bedriftskundene blant alle banker i Norge.

Bærekraft og ytre miljø

Verden står i dag overfor store klima-, miljø- og sosiale utfordringer. Selv om utfordringene er globale, krever de også lokale løsninger. Bærekraft og samfunnsansvar blir stadig viktigere både for Norge og i vårt lokalsamfunn. Som en solid og lokal sparebank kan Totens Sparebank bidra til bærekraftig lokal vekst og verdiskaping, for våre kunder og vårt lokalsamfunn.

Banken har gjennom 2020 utarbeidet en egen bærekraftstrategi som tydeliggjør og er retningsgivende i det videre arbeidet knyttet til miljø, sosiale forhold og eierstyring (ESG), slik at dette blir en integrert del av bankens virksomhet. Arbeidet med bærekraft skal medvirke til at bankens konkurransekraft styrkes og at risikoen i bankvirksomheten reduseres. I den nye strategien har vi valgt ut fire områder der banken i særlig grad har påvirkningsmulighet og kan være en bidragsyter, disse er:

- Dokumentere og vektlegge bærekraft i kredittgivingen og samtaler med kunder
- Tilby produkter som støtter initiativ som både er bærekraftige og viser god lønnsomhet
- Jobbe for økt mangfold og likestilling blant egne ansatte
- Støtte opp under aktiviteter som bidrar til mindre ulikhet og utenforskap blant barn og unge via gaver og sponsorat

Banken har de siste årene hatt fokus på miljø- og energibesparende tiltak for å redusere miljøbelastningen fra virksomheten. Eksempler på gjennomførte tiltak knyttet til bankens kontorer er flytting til nye og mer areal- og energieffektive lokaler for flere av bankens avdelingskontorer, samt overgang til mer energibesparende belysning. Det er i løpet av året også innført større grad av kildesortering av avfall.

For å redusere kostnadene og miljøbelastningen knyttet til møte- og reisevirksomhet er bruken av elektroniske møter økt. For bruk i de tilfeller fysiske møter vurderes som nødvendig, er det innkjøpt hybridbil til bruk for ansatte. Videre er togtilbudet godt i deler av bankens område, og det er økt bruk av tog på tjenestereiser, spesielt til Oslo.

En stor andel av kundene mottar nå all kundeinformasjon digitalt, og en større andel av kundeavtalene kan nå signeres digitalt. I tillegg til mindre ressursbruk, bidrar dette til mer fornøyde kunder og rasjonell drift.

I sentrale strategier, bl.a. knyttet til kredittgiving og finansforvaltning, er det beskrevet at konsernet skal ha et aktivt forhold til samfunn og miljø ved utøvelse av virksomheten. Dette innebærer at det skal vurderes om selskaper konsernet har forretningsforbindelser med, eller investerer i, driver bærekraftig virksomhet.

Banken tilbyr sine kunder fond fra blant annet Eika Kapitalforvaltning. Eika Kapitalforvaltning forvalter og tilbyr et utvalg av bærekraftige og grønne fond. Selskapet praktiserer stadig strengere ESG-kriterier for sine investeringer og følger anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. Selskapet følger også oljefondets investeringsprofil som har tydelige retningslinjer når det gjelder ansvarlige investeringer. Det investeres heller ikke i selskaper som gjør seg skyldig i grove krenkelser av menneskerettigheter, alvorlig miljøskade, alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig og konflikt, grov korrupsjon og andre grove brudd på grunnleggende etiske normer.

Eika Kapitalforvaltning har også valgt å ekskludere selskaper innen industriene kull, tobakk, våpenproduksjon og gambling. Eika Kapitalforvaltning har ekskludert selskaper som produserer klasevåpen, kjernevåpen, landminer og salg av militært materiell til visse stater fra investeringsuniverset. Eika Kapitalforvaltning utelukker selskaper basert på produktinvolvering som f.eks. palmeolje, pornografi og oljesand.

Bekjempelse av korrupsjon

Antihvitvask

Totens Sparebank har utarbeidet interne rutiner i henhold til Hvitvaskingsloven. Loven pålegger rapporteringspliktige å etablere forsvarlige interne kontroll- og kommunikasjonsrutiner som sikrer oppfyllelse av loven. Etterlevelse av rutineverket blir aktivt fulgt opp og banken overvåker mistenkelige transaksjoner og rapporterer om nødvendig til Økokrim.

Etikk

De etiske retningslinjene omhandler tema som habilitet, godtgjørelse, aktsomhet og varsling. Det etiske retningslinjene er godt innarbeidet og alle ansatte har enten gått på kurs eller blitt orientert om dem ved nyansettelse. Strategiplanen sier videre at «Vi er ærlige og redelige i ord og handling. Vi informerer hverandre når det er relevant, og vi misbruker ikke intern informasjon».

Finansstrategien

Finansstrategien omhandler blant annet ansvarlige investeringer. Banken ønsker at finansforvaltningen skal opptre som en ansvarlig investor, det vil si at midlene skal forvaltes på en slik måte at en bidrar til mer velfungerende, legitime og effektive markeder, samt tar hensyn til miljø, sosiale forhold, god selskapsstyring og en bærekraftig utvikling i vid forstand. Verktøyet for å nå de etiske forpliktelsene er utelukkelse av selskaper fra bankens investeringsunivers. I praksis vil banken følge de råd og anbefalinger som kommer fra Etikkrådet, som vurderer om investeringer i enkelte selskaper er i strid med Statens pensjonsfond utland sine etiske retningslinjer.

Egenkapitalbevis

Banken gjennomførte ikke offentlige fortrinnsrettsemisjoner eller rettede emisjoner av egenkapitalbevis i 2020. Ved utgangen av året besto bankens eierandelskapital av 6 124 534 egenkapitalbevis pålydende kroner 60,-, totalt 367,5 mill. kroner. Egenkapitalbevisene er fritt omsettelige.

Ved inngangen til året var egenkapitalbeviser andelen av egenkapitalen 52,4 prosent, mens den ved utgangen av året etter foreslått disposering av årsresultatet har blitt redusert til 51,4 prosent.

Egenkapitalbeviser andelen på 80,1 mill. kroner av selskapsresultatet i 2020 blir foreslått disponert ved at 41,3 mill. kroner utdeles som kontantutbytte og 38,8 mill. kroner overføres til utjevningsfondet. Foreslått kontantutbytte utgjør kroner 6,75 per egenkapitalbevis, og tilsvarer ca. 45,5 prosent av egenkapitalbeviser andelen av konsernresultatet som utgjør kroner 14,84 per egenkapitalbevis.

Finansieringsvirksomhetsloven og regulatoriske krav til soliditet gir føringer for disponeringen av bankens årsresultat, og følgende er bankens utbyttepolitikk:

Totens Sparebank har som mål å forvalte konsernets ressurser på en måte som gir egenkapitalbeviser andelen en tilfredsstillende langsiktig avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene. Bankens årsoverskudd vil bli fordelt mellom egenkapitalbeviser andelen og grunnfondskapitalen i samsvar med deres andel av bankens egenkapital. Totens Sparebank har som målsetting at over tid skal minst halvparten av egenkapitalbeviser andelen av årsoverskuddet utbetales som utbytte. Dette forutsetter at bankens soliditet er på et tilfredsstillende nivå. Ved fastsettelse av størrelsen på utbytte vil det bli tatt hensyn til hva som er forenlig med forsiktig og god forretningsskikk, eksterne rammebetingelser og bankens soliditet.

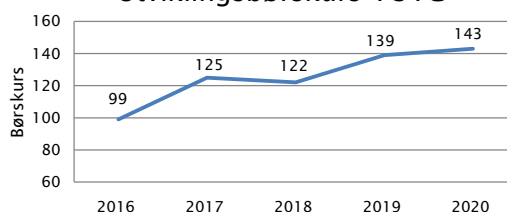
Det er bankens vurdering at den løpende inntjeningen i kommende 2-årsperiode vil være tilstrekkelig til å holde kapitaldekningen på et nivå som tilfredsstiller både myndighetenes og markedets forventede krav.

Egenkapitalbeviser andelen av bankens egenkapital, eksklusive andelen av fond for urealiserte gevinster, utgjør totalt 882,2 mill. kroner. Egenkapitalbeviser andelen består av eierandelskapitalen på 367,5 mill. kroner, overkursfond på 110,0 mill. kroner, utjevningsfond på 363,4 mill. kroner og foreslått kontantutbytte på 41,3 mill. kroner.

2020 var et urolig år på Oslo Børs, men året samlet sett steg hovedindeksen med ca 2,6 prosent, mens i 2019 steg hovedindeksen med 16,5

prosent. Markedsverdien på egenkapitalbevis utviklet seg imidlertid mer positivt enn markedet generelt i 2020, og egenkapitalbevisindeksen på Oslo Børs steg med ca. 7,7 prosent. Bankens egenkapitalbevis TOTG utviklet seg også positivt, og ga i 2020 en effektiv avkastning på 7,9 prosent. Det ble i 2020 utbetalt kroner 7,00 i kontantutbytte for regnskapsåret 2019, mens kursen steg fra kroner 139,- ved inngangen av året til kroner 143,- som siste notering i 2020.

Utviklingsbørskurs TOTG

Antall egenkapitalbeviser har minnet noe i 2020 fra 2128 ved starten av året til 2068 per 31.12.2020.

Eierstyring og selskapsledelse

Bankens styre tillegger eierstyring og selskapsledelse stor betydning, og følger opp at banken følger "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse" fra NUES, sist endret 17. oktober 2018. Særtrekk ved organiseringen av sparebanker tilsier imidlertid at enkelte elementer i anbefalingen er tilpasset banken.

Anbefalingen klargjør rolledelingen mellom egenkapitalbeviser andelen, styre og daglig ledelse utover det som følger av lovgivningen. Anbefalingen skal bidra til å styrke tilliten til selskapet blant egenkapitalbeviser andelen, i kapitalmarkedet og hos andre interessenter. Gode relasjoner til samfunnet og de interessenter som berøres av bankens virksomhet har stor betydning.

Det er utarbeidet en samlet redegjørelse for konsernets eierstyring og selskapsledelse som er tilgjengelig på bankens hjemmeside under følgende link: www.totenbanken.no/om_oss/investor_relations/diverse_dokumenter.

Fremtidig utvikling

Utviklingen i 2021 vil bli påvirket av hvor effektivt covid-19 blir bekjempet og hvilke effekter pandemien vil ha for både husholdningene og næringslivet. Det forventes imidlertid en bedring av økonomien i Norge i 2021.

Konsernet var fornøyd med utlånsveksten i 2020 på i underkant av 6 prosent, og konsernet styrer i utgangspunktet mot en balansert utlånsvekst i 2021 på nivå med i 2020.

Med hensyn til marginutviklingen har banken ikke varslet noen generelle renteendringer på lån siden 1. halvår 2020. Utviklingen i de nærmeste perioden vil derfor i stor grad være avhengig av utviklingen i pengemarkedsrentene, kredittspreader og konkurransesituasjonen. Pengemarkedsrentene ligger så langt i 2021 på et noe høyere nivå enn i 2. halvår 2020, og vil bidra til noe press på utlånsmarginene. Det kan derfor forventes noe press på både rentenettoen og provisjonsinntektene fra boligkreditt, mens for provisjonsinntekter for øvrig forventes en relativt stabil utvikling.

Konsernets portefølje av verdipapirer består hovedsakelig av godt sikrede obligasjoner med lav tapsrisiko, i tillegg til de strategiske investeringene i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Bankens portefølje av verdipapirer vurdert til virkelig verdi vil være utsatt for svingningene i verdipapirmarkedene. Større kurssvingninger i markedet for rentebærende papirer vil kunne påvirke konsernets totalresultat relativt mye. Porteføljen av aksjer til virkelig verdi med verdiendring over resultatet er relativ liten, og selv store kursendringer vil ha relativt liten innvirkning på driftsresultatet. Med hensyn til effekten fra verdipapirer forventer banken å holde en portefølje med tilnærmet uendret risiko sammenlignet med årsskiftet.

Konsernets underliggende kostnadsbase er for 2021 planlagt holdt på tilnærmet samme nivå som i 2020, men pris- og lønnsvekst forventes å bidra til en nominell økning i de underliggende driftskostnadene. Det forventes imidlertid en positiv engangseffekt i 1. kvartal på anslagsvis 8,0 mill. kroner knyttet til overgang fra ytelsesbasert til innskuddsbasert pensjonsordning med virkning fra 1.1.2021. Konsernets strategiske mål er at kostnadene skal utgjøre mindre enn 40 prosent av inntektene. Det er derfor løpende fokus på effektivisering og kostnadsutvikling.

Sammen med øvrige banker i Eika Alliansen inngikk banken i desember avtale med TietoEVRY som fremtidig leverandør av kjernebankløsninger. Avtalens varighet er 5 år med mulighet til forlengelse på totalt 4 år, og overgangen til TietoEVRYs løsninger forventes gjennomført i 2022-23. Avtalen forventes å styrke bankens langsiktige konkurransekraft gjennom bl.a. kostnadseffektivisering og styrket utviklingskraft. Det forventes at endelig konverteringsplan vil foreligge i løpet av 1. kvartal 2021. Med hensyn til kostnader knyttet til skifte av kjernebankløsning i 2022-23 vil det, når nærmere avklaringer om konverteringstidspunktet foreligger, bli vurdert hva som det i 2021 er riktig å kostnadsføre knyttet til konverteringen. Engangseffekter og konverteringskostnader vil i perioden frem til og med konvertering midlertidig medføre økte IKT-kostnader, før de deretter reduseres.

Det forventes et moderat nivå på tap på utlån og garantier i 2021, men usikkerheten knyttet til økonomisk utvikling og tap i utsatte bransjer ansees som høyere enn normalt ved inngangen til 2021. Nivået på tapene i årene forut for 2020 vurderes som spesielt lavt, mens tapskostnadene i 2020 var noe høyere enn det som antas å være et normalt nivå på grunn av ekstra avsetninger knyttet til pandemien.

Konsernet er solid og har ved inngangen til 2021 en ren kjernekapital i prosent som ligger godt over det regulatoriske minimumskravet på 12,6 prosent og konsernets interne kapitalmål. Konsernets interne kapitalmål per 31.12.2021 for ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital er fastsatt til henholdsvis 13,4, 14,9 og 16,9 prosent. Motsyklisk buffer ble redusert fra 2,5 prosent til 1,0 prosent i 1. kvartal 2020. Banken forventer en gradvis og relativt rask økning av denne og vil ta hensyn til dette i kapitalplanleggingen. Utvidet SMB-rabatt Q2 2021 vil gi en positiv effekt foreløpig beregnet til 0,5 prosentpoeng. I tillegg til interne målsettinger, tilfredsstillende konsernet per dato alle nåværende og kjente fremtidige myndighetskrav til kapitaldekning med god margin. Markedsmessig vurderes det imidlertid som uheldig at banker som benytter avansert metode for måling av kapitaldekning (IRB-banker), ser ut til å få et konkurransefortrinn fremfor banker som benytter standardmetoden.

Bankens soliditet og gode markedsposisjon er et godt utgangspunkt for en videre positiv utvikling. Lavt rentenivå vil gjøre det utfordrende å nå konsernets mål om en egenkapitalavkastning på 10 prosent i 2021, men i likhet med i 2020 forventer konsernet å kunne levere et tilfredsstillende resultat. Med et resultat på nivå med konsernets mål, samt eksisterende kapitalkrav og utbyttepolitikk, kan forventet vekst kapitaliseres gjennom løpende drift.

Banken har lang tradisjon som ansvarlig samfunnsaktør og bidragsyter til vekst og utvikling i sitt virksomhetsområde. Bankens nye bærekraftstrategi tydeliggjør og skal være retningsgivende i det videre arbeidet knyttet til miljø, sosiale forhold og eierstyring (ESG), slik at dette i større grad blir en integrert del av bankens virksomhet. Arbeidet med bærekraft vil få stort fokus i 2021, og skal medvirke til at bankens konkurransekraft styrkes og at risikoen i bankvirksomheten reduseres. Samlet understøtter bærekraftstrategien bankens overordnede strategi og målsettinger.

Styret presiserer at det normalt er betydelig usikkerhet knyttet til vurderinger av fremtidige forhold, og at usikkerheten for 2021 vurderes som større enn normalt på grunn av pandemien og effektene som denne kan ha på utviklingen.

Takk

Styret vil rette en velfortjent takk til engasjerte medarbeidere og tillitsvalgte for godt samarbeid og god innsats i året banken har lagt bak seg. Styret ønsker også å takke bankens kunder og øvrige forbindelser for godt samarbeid.

Lena, 11. mars 2021
i styret for Totens Sparebank

Geir Stenseth

Geir Stenseth
Styrets leder

Steinar Nordengen

Steinar Nordengen
Styrets nestleder

Anne G. Onsrud

Anne Jacobsen Onsrud
Styremedlem

Heidi C. Ekrem

Heidi Ekrem
Styremedlem

Erland Opsahl

Erland Opsahl
Styremedlem

Øystein Løvbakke

Øystein Løvbakke
Ansattrepresentant

Nina Dyste

Nina Dyste
Ansattrepresentant

Rolf E. Delingsrud

Rolf E. Delingsrud
Adm. banksjef

ERKLÆRING I HENHOLD TIL LOV OM VERDIPAPIRHANDEL § 5-5

Styret og daglig leder har i dag behandlet og godkjent årsberetning og årsregnskap for Totens Sparebank, konsern og morselskap, for kalenderåret 2020 og per 31.12.2020.

Regnskapene er avlagt i samsvar med de EU-godkjente IFRSer og tilhørende fortolkningsuttalelser, samt ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven, og som skal anvendes per 31.12.2020.

Utover transaksjonene med datterselskaper som er vist i note til regnskapet er det ingen transaksjoner med nærstående som har hatt vesentlig betydning på virksomhetens stilling eller resultat i løpet av rapporteringsperioden.

Vi erklærer at årsregnskapet, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarter og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Vi bekrefter at det er gitt en rettviseende oversikt over de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står ovenfor i neste regnskapsperiode.

Lena, 11. mars 2021
i styret for Totens Sparebank

Geir Stenseth

Geir Stenseth
Styrets leder

Steinar Nordengen

Steinar Nordengen
Styrets nestleder

Anne G. Onsrud

Anne Jacobsen Onsrud
Styremedlem

Heidi C. Ekrem

Heidi Ekrem
Styremedlem

Erland Opsahl

Erland Opsahl
Styremedlem

Øystein Løvbakke

Øystein Løvbakke
Ansattrepresentant

Nina Dyste

Nina Dyste
Ansattrepresentant

Rolf E. Delingsrud

Rolf E. Delingsrud
Adm. banksjef

Resultatregnskap

Resultatregnskap

Oppstilling over totalresultatet

Morbanken			Note	Konsern	
2020	2019	(Alle tall i hele 1.000 kroner)		2020	2019
397 358	452 776	Renteinntekter - eiendeler målt til amortisert kost	5	473 709	522 138
29 198	29 198	Renteinntekter - eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet	5	31 089	31 089
147 042	194 028	Rentekostnader	5	182 239	233 284
279 514	287 946	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		322 559	319 943
36 719	31 705	Utbytte		34 919	30 205
106 020	100 274	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	8	91 383	85 484
10 715	11 933	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		10 715	11 933
-9 932	3 772	Netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	6	-11 967	786
328	339	Andre inntekter	7	633	636
122 420	124 157	Netto andre driftsinntekter		104 253	105 178
88 393	90 040	Lønn og andre ordinære personalkostnader	9,10	88 770	90 417
14 771	14 512	Avskrivninger	21	10 475	10 214
71 702	69 005	Andre driftskostnader	11	73 817	70 864
174 865	173 557	Driftskostnader		173 062	171 495
227 069	238 545	Driftsresultat før tap og skatt		253 750	253 626
30 276	7 273	Netto tap på utlån og garantier	12	30 114	7 398
196 793	231 272	Driftsresultat		223 635	246 228
37 332	48 915	Skattekostnad	13	43 683	52 930
159 462	182 358	Resultat før regnskapsåret		179 953	193 298
<i>Elementer som ikke omklassifiseres over resultatet på et senere tidspunkt:</i>					
-10 833	-10 721	Endring i pensjonsforpliktelse ført direkte mot egenkapitalen	10	-10 833	-10 721
2 708	2 680	Skatt på elementer som ikke omklassifiseres senere til resultatet	13	2 708	2 680
24 666	-1 492	Verdiendring på aksjer som er ført direkte mot egenkapitalen	19,36	24 666	-1 492
176 003	172 825	Totalresultat		196 494	183 765
		Resultat per egenkapitalbevis	14	14,84	16,20

Balanse

Morbanken				Konsern	
31.12.2020	31.12. 2019	(Alle tall i hele 1.000 kroner)	Note	31.12. 2020	31.12. 2019
Eiendeler					
19 928	27 677	Kontanter og fordringer på sentralbanken		19 928	27 677
506 190	373 253	Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	15	126 226	73 233
11 892 745	11 703 145	Brutto utlån til kunder	12,16,17	15 776 302	14 546 919
45 644	34 585	- Tapsavsetninger på utlån, stage 1 og 2	12,16,17	46 592	35 695
50 389	43 022	- Tapsavsetninger på utlån, stage 3	12,16,17	50 389	43 022
11 796 712	11 625 538	Netto utlån og fordringer på kunder		15 679 321	14 468 202
2 156 850	1 837 517	Sertifikater og obligasjoner	18	2 267 651	1 948 718
32 274	37 233	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter (FVTPL)	19	32 274	37 233
413 026	401 023	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter (FVOCI)	19	413 026	401 023
290 978	221 487	Eierinteresser i andre konsernselskaper	3,20		
17 131	11 385	Finansielle derivater	22	17 131	11 385
0	725	Utsatt skattefordel	13	0	1 725
46 939	60 930	Varige driftsmidler	21	66 739	76 432
30 485	17 733	Andre eiendeler		35 541	19 805
15 310 514	14 614 502	Sum eiendeler		18 657 839	17 065 433
Gjeld og egenkapital					
206 899	67 390	Gjeld til kredittinstitusjoner	15	206 745	21 451
9 908 787	9 092 422	Innskudd fra og gjeld til kunder		9 903 987	9 085 300
2 882 611	3 247 476	Verdipapirgjeld	24	6 173 421	5 720 131
5 127	7 587	Finansielle derivater	22	5 127	7 587
38 572	37 598	Annen gjeld	25	40 209	38 636
83 196	102 192	Avsetninger for forpliktelser	12,16,26	77 699	87 650
11 096	4 011	Pensjonsforpliktelse	10	11 096	4 011
200 156	200 241	Ansvarlig lånekapital	27	200 156	200 241
13 336 444	12 758 917	Sum gjeld		16 618 440	15 165 009
143 000	143 000	Fondsobligasjoner	27	143 000	143 000
367 472	367 472	Eierandelskapital	29	367 472	367 472
0	0	Egne egenkapitalbevis		0	0
109 992	109 992	Overkursfond		109 992	109 992
1 353 607	1 235 122	Annen egenkapital		1 418 936	1 279 960
1 974 071	1 855 586	Sum egenkapital inkl. minoritetsinteresser		2 039 400	1 900 426
15 310 514	14 614 502	Sum gjeld og egenkapital		18 657 839	17 065 433

Andre forpliktelser og betingede forpliktelser, se note 28

Lena, 11. mars 2021

Geir Stenseth
Styrets leder

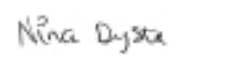

Steinar Nordengen
Styrets nestleder

Anne J. Onsrud
Styremedlem

Heidi Ekrem
Styremedlem

Erland Opsahl
Styremedlem

Øystein Løvbakke
Ansattrepresentant

Nina Dyste
Ansattrepresentant

Rolf E. Delingsrud
Adm. banksjef

Endring i egenkapitalen

Morbanken	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital				Fonds- obligasjoner	Sum
	Eierandels- kapital	Overfonds- kurs	Grunn- fondet	Utgjevnings- fond	Fond for urealisert gevinst	Annen egenkapital		
Egenkapital per. 31.12.2018	367 472	109 992	662 641	282 669	116 989	60 918	128 000	1 728 678
Utbytte og gaver						-60 918		-60 918
Endring i fondsobligasjoner							15 000	15 000
Totalresultat			70 618	46 181	-1 492	57 518		172 825
Egenkapital per. 31.12.2019	367 472	109 992	733 259	328 850	115 497	57 518	143 000	1 855 585
Utbytte og gaver						-57 518		-57 518
Endring i fondsobligasjoner								0
Totalresultat			61 510	35 289	24 666	54 537		176 002
Egenkapital per. 31.12.2020	367 472	109 992	794 769	364 139	140 163	54 537	143 000	1 974 071

Konsern	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital				Fonds- obligasjoner	Sum
	Eierandels- kapital	Overfonds- kurs	Grunn- fondet	Utgjevnings- fond	Fond for urealisert gevinst	Annen egenkapital		
Egenkapital per. 31.12.2018	367 472	109 992	662 641	282 669	116 993	94 810	128 000	1 762 575
Utbytte og gaver						-60 918		-60 918
Endring i fondsobligasjoner							15 000	15 000
Totalresultat			70 618	36 994	-1 492	77 645		183 765
Egenkapital per. 31.12.2019	367 472	109 992	733 259	319 663	115 501	111 537	143 000	1 900 422
Utbytte og gaver						-57 518		-57 518
Endring i fondsobligasjoner								0
Totalresultat			61 510	35 289	24 666	75 029		196 494
Egenkapital per. 31.12.2020	367 472	109 992	794 769	354 952	140 167	129 048	143 000	2 039 400

Egenkapitalbeveiseernes andel av egenkapitalen består av egenkapitalbevisekapital, overkurs og utjevningsfond. Utjevningsfondet er akkumulert overskudd som kan benyttes til fremtidig kontantutbytte eller fondsemisjon. Vedtektsfestet eierandelskapital i Totens Sparebank er TNOK 367 472 fordelt på 6 124 534 egenkapitalbevis, hvert pålydende 60 kroner. Overkursfond er på TNOK 109.992. Øvrig egenkapital består av sparebankens fond (Grunnfondet), fond for urealiserte gevinster, annen egenkapital. I tillegg er et fondsobligasjonslån regnskapsmessig behandlet som hybridkapital og inngår i konsernets egenkapital. Fond for urealiserte gevinster er urealiserte gevinster på aksjer som er ført direkte mot egenkapitalen. Fondet fordeles ikke mellom egenkapitaleiere og grunnfondet før en eventuelt realisering av gevinster.

Kontantstrømoppstilling

Morbanken			Konsern	
2020	2019	(Alle tall i hele 1.000 kroner)	2020	2019
Operasjonelle aktiviteter				
-205 872	-622 221	Netto økning utlån/garantier til kunder	-1 245 655	-1 150 335
816 366	420 113	Netto økning innskudd fra kunder	818 687	421 264
4 422	5 105	Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	4 422	5 105
		Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetalinger og gebyrer fra kunder	547 980	632 993
488 696	579 054	Renteutbetalinger, provisjonsutbetalinger og gebyrer til kunder	-76 221	-97 574
-76 263	-100 756	Utbetalinger av renter på andre lån	-106 018	-135 710
-70 778	-93 272	Innbetalinger av renter på andre lån	26 720	31 089
25 382	29 198	Innbetalinger av utbytte	34 919	30 205
36 719	31 705	Innbetalinger fra andre driftsinntekter	633	636
328	339	Utbetalinger til andre leverandører for varer og tjenester	-95 371	-98 913
-102 900	-103 497	Utbetalinger til ansatte, pensjonsinnretninger, arbeidsgiveravgift, skattetrekk mv.	-89 810	-94 447
-89 433	-94 070	Utbetalinger av skatter	-41 958	-53 773
-36 607	-49 640	Netto utbetaling ved kjøp av verdipapirer for kortsiktige formål	-313 283	-168 575
-311 642	-164 345	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-534 955	-678 035
478 418	-162 287			
Investeringsaktiviteter				
0	0	Innbetaling ved salg av aksjer	0	0
0	-37 294	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	0	-37 294
-69 491	-36 717	Inn/utbetaling ved kjøp av aksjer og andeler i konsernselskaper	0	0
0	0	Innbetalinger ved salg av driftsmidler m.v.	0	0
-780	-953	Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler m.v.	-782	-953
-70 271	-74 964	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-782	-38 247

2020	2019	(Alle tall i hele 1.000 kroner)	2020	2019
		Finansieringsaktiviteter		
139 509	64 108	Netto økning innskudd fra Norges Bank og andre finansinstitusjoner	185 294	19 603
-85	19 629	Innbetalinger/utbetalinger av ansvarlig lånekapital	-85	19 629
-364 865	141 134	Innbetaling/utbetaling ved utstedelse av obligasjonsgjeld	453 290	734 525
-57 518	-60 918	Utbetalinger av utbytte/gaver	-57 518	-60 918
0	15 000	Tilført ny egenkapital ved emisjon (fondsobligasjon)	0	15 000
-282 959	178 953	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	580 981	727 839
125 188	-58 298	Netto kontantstrøm for perioden	45 245	11 559
400 930	459 228	Beholdning kontanter og kontantekvivalenter 01.01	100 910	89 351
526 118	400 930	Beholdning kontanter og kontantekvivalenter 31.12	146 154	100 910
125 188	-58 298	Endring i perioden	45 245	11 559
		AVSTEMMING		
196 793	231 273	Resultat før skattekostnad	223 636	246 228
-36 607	-49 640	Periodens betalte skatter og avgifter	-41 958	-53 773
59 107	59 107	Gaver/utbytte	59 107	59 107
0	0	Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0
14 771	14 512	Ordinære avskrivninger	10 475	10 214
0	0	Nedskrivning anleggsmidler	0	0
30 276	7 273	Andre ikke-kontantposter	30 114	7 398
-301 710	-168 117	Netto utbetaling ved kjøp av verdipapirer for kortsiktige handelsformål	-301 310	-169 361
-99 128	-59 692	Endring i andre tidsavgrensningsposter	-92 468	-53 882
-205 872	-622 221	Netto økning utlån/garantier til kunder	-1 245 655	-1 150 335
816 366	420 113	Netto økning innskudd fra kunder	818 687	421 264
4 422	5 105	Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	4 422	5 105
478 418	-162 287	Netto kontantstrøm for operasjonelle aktiviteter	-534 950	-678 035
		Sum kontanter og kontantekvivalenter er medtatt:		
19 928	27 677	- kontanter, innskudd på postgiro og Norges Bank	19 928	27 677
506 190	373 253	- innskudd i finansinstitusjoner	126 226	73 233

Morbank

Analyse av endringer i finansiering gjennom året

	Verdipapir-gjeld	Andre lån	Ansvarlig lån	Fonds-obligasjoner	Eier-andels-kapital	Overkurs	Annen egenkapital	Totalt
Balanse 01.01.2020	3 247 476	67 390	200 241	143 000	367 472	109 992	1 235 122	5 370 693
Netto økning i gjeld.	-364 865	139 509	-85	0				-225 441
utbytte/gaver og renter på fondsobligasjoner							-57 518	-57 518
Totale endringer i kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-364 865	139 509	-85	0	0	0	-57 518	-282 959
Endringer i egenkapital							176 003	176 003
Balanse 31.12.2020	2 882 611	206 899	200 156	143 000	367 472	109 992	1 353 608	5 263 737

Konsern

Analyse av endringer i finansiering gjennom året

	Verdipapir-gjeld	Andre lån	Ansvarlig lån	Fonds-obligasjoner	Eier-andels-kapital	Overkurs	Annen egenkapital	Totalt
Balanse 01.01.2020	5 720 131	21 451	200 241	143 000	367 472	109 992	1 279 960	7 842 247
Netto økning i gjeld.	453 290	185 294	-85					638 499
utbytte/gaver og renter på fondsobligasjoner							-57 518	-57 518
Totale endringer i kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	453 290	185 294	-85	0	0	0	-57 518	580 981
Endringer i egenkapital							196 494	196 494
Balanse 31.12.2020	6 173 421	206 745	200 156	143 000	367 472	109 992	1 418 936	8 619 722

Morbank

Analyse av endringer i finansiering gjennom året

	Verdipapir-gjeld	Andre lån	Ansvarlig lån	Fonds-obligasjoner	Eier-andels-kapital	Overkurs	Annen egenkapital	Totalt
Balanse 01.01.2019	3 106 342	3 282	180 612	128 000	367 472	109 992	1 123 214	5 018 914
Netto økning i gjeld.	141 134	64 108	19 629	15 000				239 871
utbytte/gaver og renter på fondsobligasjoner							-60 918	-60 918
Totale endringer i kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	141 134	64 108	19 629	15 000	0	0	-60 918	178 953
Endringer i egenkapital							172 825	172 825
Balanse 31.12.2019	3 247 476	67 390	200 241	143 000	367 472	109 992	1 235 121	5 370 692

Konsern

Analyse av endringer i finansiering gjennom året

	Verdipapir-gjeld	Andre lån	Ansvarlig lån	Fonds-obligasjoner	Eier-andels-kapital	Overkurs	Annen egenkapital	Totalt
Balanse 01.01.2019	4 985 606	1 848	180 612	128 000	367 472	109 992	1 157 113	6 930 643
Netto økning i gjeld.	734 525	19 603	19 629					773 757
utbytte/gaver og renter på fondsobligasjoner							-60 918	-60 918
Totale endringer i kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	734 525	19 603	19 629	0	0	0	-60 918	712 839
Endringer i egenkapital				15 000			183 765	198 765
Balanse 31.12.2019	5 720 131	21 451	200 241	143 000	367 472	109 992	1 279 960	7 842 247

Noter

Note 1 Generelle regnskapsprinsipper Opplysninger om selskapet:

Totens Sparebank sin hovedvirksomhet er bank og finanstjenester. Via datterselskapet Vallehaven AS er også drift og utleie av eiendom virksomheter i konsernet. Vallehavnen AS eier lokalet hvor banken har sitt hovedkontor og leier ut lokalet til banken.

Bankens hovedkontor er lokalisert på Lena, og postadressen er: Totens Sparebank, Postboks 34, 2851 Lena. Totens Sparebank er ikke etablert i andre land og har ikke mottatt offentlige tilskudd/subsidier i 2020.

1.1 Generelle regnskapsprinsipper

Bankens og konsernets regnskap er avlagt i samsvar med EU-godkjente IFRS'er og tilhørende fortolkningsuttalelser som skal anvendes per 31.12.2020, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven per 31.12.2020. Bankens og konsernets årsregnskap er også avlagt i overensstemmelse med de særskilte krav som stilles i lover og forskrifter for sparebanker.

1.2 Grunnlag for regnskapsutarbeidelsen

Regnskapet er presentert i norske kroner, avrundet til nærmeste hele tusen, så sant det ikke spesifikt er angitt noe annet. Det er utarbeidet basert på historisk kostprinsippet, med unntak av at følgende eiendeler og forpliktelser er balanseført til virkelig verdi: finansielle derivater, finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet og finansielle instrumenter til virkelig verdi over total resultatet.

Regnskapsprinsippene som fremkommer nedenfor, er anvendt konsistent for alle periodene som presenteres i konsernregnskapet.

1.3 Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter sparebanken og datterselskaper hvor banken alene eller sammen med datterselskaper eier mer enn 50 % og/eller har bestemmende innflytelse. Datterselskap som er kjøpt eller solgt i løpet av året, konsolideres resultatmessig for den del av året selskapet har vært en del av konsernet.

Datterselskap er i morbankens regnskap regnskapsført til anskaffelseskost. Dette medfører at bokført verdi av datterselskap er kostpris på aksjene.

Datterselskapenes bokførte verdi, kostpris og nedskrivninger er vist i egen note (20).

Konserninterne saldoer og eventuelle urealiserte gevinster og tap eller inntekter og kostnader knyttet til konserninterne transaksjoner, elimineres ved utarbeidelsen av konsernregnskapet.

Konsernregnskapet utarbeides etter overtakelsesmetoden, og det anvendes like regnskapsprinsipper for de selskapene som

inngår i konsernet. Alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser tas opp i balansen til verdien på oppkjøpstidspunktet. Hvis kostpris på aksjene overstiger denne verdien, og det skyldes forventning om fremtidig inntjening, er den ført opp i balansen som goodwill.

1.4 Utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til valutakursen på transaksjonstidspunktet. Valutakursdifferanse som fremkommer ved omregning av pengeposter, innregnes i resultatregnskapet.

1.5 Kontanter og kontantekvivalenter.

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontantbeholdninger og innskudd i Norges Bank og finansinstitusjoner uten løpetid. Bankens policy er å ha så mye som mulig av kontanter og kontantekvivalenter i rentebærende innskudd, men banken må ha en del kontantbeholdning for å betjene sine kunder.

1.6 Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter omfatter finansielle eiendeler og forpliktelser, samt finansielle derivater. Finansielle eiendeler omfatter hovedsakelig utlån og verdipapirer med fast og variabel avkastning. Finansielle derivater er avtaler som inngås med eksterne forbindelser om fastsettelse av fremtidige rentevilkår, valutakurser og verdi av egenkapitalinstrumenter for en bestemt periode.

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handelsdagen, det vil si det tidspunkt banken blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra de finansielle eiendelene er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelene er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentligste er overført. For finansielle forpliktelser fraregnes disse når de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, utløpt eller kansellert.

Klassifisering av finansielle instrumenter

Ved første gangs innregning blir finansielle instrumenter klassifisert i en av følgende kategorier avhengig av formålet med investeringen (jfr reglene for IFRS). Enkelte av kategoriene er ikke benyttet i Totens Sparebank og er derfor ikke nærmere omtalt.

Finansielle instrumenter til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Finansielle derivater klassifiserte som sikringsinstrumenter. Lån og fordringer, balanseført til amortisert kost.

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi med verdiendringer ført over totalresultatet.

Lån og fordringer, balanseført til amortisert kost Utlån og garantier:

Utlån måles ved første gangs innregning til virkelig verdi. Renteinstrumenter som inngår i en portefølje med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, skal måles til amortisert kost. Totens Sparebank vurderer utlån og garantier til å inngå i en slik portefølje og vurderer utlån til amortisert kost med bruk av effektiv rente metode. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte transaksjonskostnader. Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån i samsvar med IFRS9. Dette beskrives nærmere i note 2.

Overtatte eiendeler blir vurdert i henhold til vurderingsregler for den enkelte eiendel.

Finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Målekategori bestemmes ved førstegangs regnskapsføring av eiendelen. Ved fastsettelse av målekategori skiller IFRS 9 mellom ordinære renteinstrumenter og egenkapitalinstrumenter. Med ordinære renteinstrumenter menes det renteinstrumenter der avkastning utgjør kompensasjon for tidsverdi av penger, kredittrisiko og andre relevante risikoer som følger av ordinære renteinstrumenter. Egenkapitalinstrumenter faller i målekategorien virkelig verdi over resultat. For egenkapitalinstrumenter som ikke er derivater og ikke holdes for omsetning, er det anledning til å velge å føre disse til virkelig verdi over utvidet resultat. For ordinære renteinstrumenter bestemmes målekategorien etter virksomhets-modellen til investeringen.

Selskapets likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretnings-modellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Forretningsmodellen gir et avkastningsmål for likviditetsporteføljen og kjøp og salg gjøres ut fra et mål om maksimal fortjeneste. Salg utføres for å dekke uventede likviditetsbehov.

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi med verdiendringer ført over totalresultatet

Andre finansielle eiendeler som konsernet eier, er klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer ført over totalresultatet og vurdert til virkelig verdi. Gevinster eller tap føres direkte mot egenkapitalen. For Totens Sparebank gjelder dette aksjene i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Disse aksjene er vurdert til å være aksjer av strategisk interesse for banken og vil ikke omsettes i vanlig handel. Banken har vurdert det slik at verdiendringer i disse eierinteressene ikke ansees som en del av driften og derfor valgt å føre verdiendringer på eierpostene mot totalresultatet.

Finansielle derivater klassifiserte som sikringsinstrumenter

Banken bruker finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot rente- valuta- og aksjekursrisiko som oppstår gjennom bankens aktiviteter. Det er hovedsakelig renteswapper som benyttes. Eksponeringen mot finansiell risiko er beskrevet i styrets årsberetning. I henhold til bankens finansstrategi, kjøpes eller utstedes ikke finansielle derivater for handelsformål.

Finansielle derivater innregnes første gang til kostpris. I etterfølgende perioder vurderes finansielle derivater til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle derivater og sikringsbokføring

Banken har valgt å videreføre sikringsbokføring etter IAS 39. Bankens sikringsinstrumenter er i hovedsak rentebytteavtaler, hvor fast rente byttes i flytende. Banken har i disse tilfellene byttet fastrente/opsjonene mot flytende rente slik at banken ikke har noen rente/eller markedsrisiko knyttet til disse posisjonene. (se note 22). Sikringene er gjort for å sørge for at banken ikke har en renterisiko som overstiger de mål som er satt i banken sin risikostyringsstrategi. Note 22 spesifiserer sikringsbokføringen og hvilke balanseposter den påvirker. Endringer i virkelig verdi på sikret objekt og sikringsinstrumentet innregnes i Netto gevinster og tap i resultatregnskapet. Eventuell sikringsineffektivitet innregnes således i resultatregnskapet.

Hvis kravet for å benytte sikringsbokføring ikke oppfylles vil sikringsbokføringen opphøre. Derivatet vil da fortsatt bli innregnet til virkelig verdi, mens sikret objekt vil bli innregnet til amortisert kost. Endringer i verdien på derivatet vil bli ført løpende mot resultatet som tap/gevinst på verdipapirer som er omløpsmidler.

Virkelig verdi

For finansielle instrumenter som handles i et aktivt marked fastsettes virkelig verdi på bakgrunn av observerte markedsverdier. For øvrige finansielle instrumenter blir det brukt interne eller eksterne estimater basert på blant annet sist kjente omsetningskurs og nåverdiregninger. For finansielle instrumenter med dårlig likviditet knytter det seg usikkerhet til beregningene. Der det ikke finnes observerbare markedspriser for finansielle eiendeler skal virkelig verdi av de finansielle eiendeler estimeres. Eventuell usikkerhet knyttet til innfrielse blir tatt hensyn til (kredittrisiko). Se note 36 for mer opplysninger om mer informasjon om hvilke verdsettelsesmetoder som er brukt.

1.7 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler innregnes i balansen til anskaffelseskost, fratrasket akkumulerte avskrivninger og eventuelt tap ved verdifall. Når deler av eiendom, anlegg og utstyr har forskjellig utnyttbar levetid, regnskapsføres de som separate eiendommer, anlegg og utstyr.

Pådratte utgifter til utskiftning av deler av driftsmidler innregnes i balanseført verdi for en enhet av eiendom, anlegg og utstyr når slike utgifter antas å gi foretaket fremtidige økonomiske fordeler relatert til utskiftingene og utgiftene for de utskiftede deler kan måles pålitelig. Alle andre utgifter innregnes i resultatregnskapet i den perioden de påløper. Avskrivninger beregnes lineært over estimert utnyttbar levetid for driftsmiddelet og belastes resultatregnskapet. Tomter avskrives ikke. Estimert økonomisk levetid fremgår i note 21. Restverdi revurderes årlig for de poster som er av betydning.

1.8 Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer regnskapsføres til anskaffelseskost fratrasket forventet kreditttap.

1.9 Rentebærende lån og kreditter

Rentebærende lån og kreditter innregnes første gang til virkelig verdi, fratrullet direkte henførbare transaksjonsutgifter. I etterfølgende perioder måles rentebærende forpliktelser til amortisert kost, ved å bruke effektiv rente metoden.

1.10 Utbytte

Utbytte innregnes som forpliktelse i den perioden de blir vedtatt.

1.11 Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser

Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser innregnes til kost.

1.12 Avsetning

En avsetning innregnes i balansen når konsernet har en eksisterende rettslig forpliktelse eller underforstått plikt, som følge av en tidligere hendelse og det er sannsynlig at det vil kreves en strøm av økonomiske fordeler fra foretaket for å innfri forpliktelsen. Dersom effekten er betydelig, beregnes avsetningen ved å neddiskontere forventede fremtidige kontantstrømmer med en diskonteringsrente før skatt som reflekterer markedets prissetting av tidsverdien av penger og, hvis relevant, risikoer spesifikt knyttet til forpliktelsen.

1.13 Pensjonsforpliktelser

Netto forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger beregnes separat for hver ordning ved å estimere størrelsen på fremtidige ytelser som den ansatte har opptjent gjennom sin arbeidsinnsats i inneværende og tidligere perioder. Disse fremtidige ytelsene diskonteres for å beregne nåverdien, og virkelig verdi av pensjonsmidler trekkes fra for å finne netto forpliktelse. Diskonteringsrenten utgjør balansedagens rente på godt sikrede obligasjonslån med tilnærmet samme løpetid som konsernets forpliktelser. Beregningene er gjort av en kvalifisert aktuar, og er basert på lineær opptjeningsmodell. Når ytelsene i en ordning forbedres, innregnes den andelen av økningen i ytelsene, som ansatte har opparbeidet rettighet til, som kostnad i resultatregnskapet lineært over gjennomsnittlig tidsperiode frem til de ansatte har oppnådd en ubetinget rett til de økte ytelsene. Kostnaden innregnes umiddelbart i resultatregnskapet dersom de ansatte allerede ved tildeling har fått en ubetinget rett til økte ytelser. Aktuarielle gevinster og tap ved beregning av foretakets forpliktelse for en pensjonsordning innregnes direkte i egenkapitalen. Når beregningene resulterer i en netto eiendel for foretaket, begrenses innregningen av denne eiendelen til nettoen av totale urealiserte aktuarielle tap og kostnad ved tidligere perioders pensjonsopptjening og nåverdien av fremtidige tilbakebetalinger fra ordningen eller reduksjoner i innbetalinger til ordningen.

1.14 Egenkapitalbevis

Ved tilbakekjøp av egne egenkapitalbevis innregnes kjøpesummen inklusive direkte henførbare kostnader som endring i egenkapitalen. Egne egenkapitalbevis presenteres som en reduksjon i egenkapitalen.

1.15 Periodisering - inntektsføring/kostnadsføring

Renter inntektsinnregnes/kostnadsføres etter effektiv rente-metode. Provisjoner innregnes i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader. Utbytteinntekter innregnes i resultatet på det tidspunktet banken får et krav på å motta utbetaling av utbytte. Leieinntekter innregnes i resultatregnskapet lineært over avtalt leieperiode. Totens Sparebank har ikke vesentlige inntekter fra utførte tjenester og de tilfeller det faktureres inntektsføres dette ved fakturering. Leiebetalinger under operasjonelle leieavtaler innregnes i resultatregnskapet lineært over leieperioden. Renteelementet i betalinger under finansielle leieavtaler innregnes i resultatet basert på effektiv rente-metode.

Forskuddsbetalte inntekter og påløpte ikke betalte kostnader periodiseres og innregnes som gjeld i balansen (note 25). Opptjente ikke betalte inntekter inntektsføres og innregnes som et tilgodehavende i balansen.

1.16 Skatt

Inntektsskatt på periodens resultat består av periodeskatt og utsatt skatt. Inntektsskatt innregnes i resultatet med unntak av skatt på poster som er innregnet direkte mot egenkapitalen. Skatteeffekten av sistnevnte poster innregnes direkte mot egenkapitalen. Periodeskatt utgjør forventet betalbar skatt på årets skattpliktige resultat til gjeldende skattesatser på balanse-dagen, og eventuelle korrigeringer av utsatt skatt/skattefordel for tidligere år. Utsatt skatt avsettes basert på balanseorientert gjeldsmetode ved å ta hensyn til midlertidige forskjeller mellom balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser i den finansielle rapporteringen og skattemessige verdier. Avsetningen for utsatt skatt er basert på forventninger om realisasjon av eller oppgjør for balanseførte verdier av eiendeler og forpliktelser, og er beregnet med skattesatser som er kjent for fremtidige år. Ved utsatt skatt innregnes eiendeler kun i den grad det er sannsynlig at eiendelen kan utnyttes gjennom fremtidige skattemessige resultater. Ved utsatt skatt reduseres eiendelen i den grad det ikke lenger er sannsynlig at skattefordelen vil bli realisert.

Formuesskatt regnes ikke som skatt etter IAS 12 og er ført som driftskostnad.

1.17 Segmentrapportering

Et segment utgjør en identifiserbar del som enten leverer produkter eller tjenester (virksomhetssegment), eller leverer produkter eller tjenester innenfor et særskilt økonomisk miljø (geografisk segment), og som har en risiko og avkastning som er forskjellig fra andre segmenter. I tillegg vises de ufordelte postene. Det rapporteres ikke geografisk segment.

1.18 Anvendelse av IFRS-Standarder

Nye og endrede regnskapsstandarder og fortolkninger utgitt av IASB vil kunne påvirke konsernets fremtidige rapportering. Alle mulige effekter av de nye standardene er ikke gjennomgått men i det følgende vil de endringer som kan tenkes å påvirke konsernets fremtidige rapportering i vesentlig grad omtales.

Selskapet innførte i 2019 IFRS 16 leieavtaler. Innføringen medførte ingen endring av egenkapitalen, men en økning av balanseførte verdier og forpliktelser. Effekten er nærmere beskrevet i note 21.

IASB har publisert enkelte nye eller endrede standarder som er vurdert til ikke å ha innvirkning på banken og konsernet.

2 Finansiell risiko

Banken har gruppert risiko knyttet til sine finansielle instrumenter i tre grupper. Dette er kredittisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Det vises også til beskrivelse av finansiell risiko i styrets årsberetning.

2.1 Kredittisiko

Kredittisiko er risiko knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan oppfylle sine kontraktsmessige forpliktelser. For banken er dette i stor grad knyttet til risiko knyttet til tap på utlån. Vurdering av risiko og metoder som benyttes for å måle behov for avsetninger til tap på utlån og garantier er beskrevet nærmere i note 2, i et eget avsnitt. Det vises også til note 16 hvor metode for risikoklassifisering og nedskrivningsbeløp vises. Her vises også utvikling i tap, og hvilke nedskrivninger som er gjennomført.

Banken har ikke endret sin generelle praksis for kredittvurdering, men har tatt i bruk en sannsynlighetsbasert risikoklassifiseringsmodell, som er nærmere beskrevet i note 16. Endrede generelle økonomiske utsikter i forhold til forrige år kan allikevel medføre noe endring ved vurderingen nye utlån. En stor andel av bankens utlån er gitt med sikkerhet i boliger i bankens primærområde. Historisk sett har banken lite tap på disse utlånene, og det er fortsatt bankens vurdering at det er lite sannsynlige med vesentlige tap knyttet til disse utlånene. Det er også bankens vurdering at bankens primærområde er mindre preget av opp og nedgangstider enn generelt i Norge, og kredittisikoen derfor er mer stabil her enn i pressområdene.

Banken har en betydelig obligasjonsportefølje (se note 18). Banken har en policy om å investere i obligasjoner med god kredittverdighet, og i hovedsak i papirer med flytende rente. Banken har også en øvre ramme for hvor mye av forvaltningskapitalen som kan plasseres i obligasjoner (per 31.12.20 maksimalt 2 100 mill. kroner).

En generell økning i kredittisiko knyttet til obligasjoner, vil påvirke verddivurderingen av denne porteføljen. Generelt vil en økning i kredittisikoen redusere verdien av obligasjonsporteføljen. I tillegg vil kredittverdigheten til den enkelte obligasjonsutsteder påvirke verdien av obligasjonen. En generell økning i kredittisikopremien på 1,5 % på en portefølje på ca 1 600 millioner med i snitt 3 års løpetid vil ha en negativ effekt på verdien av porteføljen med ca 70 mill. kroner.

2.2 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko knyttet til om banken kan betale sine forpliktelser når de forfaller. Det vises til note 31 som viser en oppstilling for når balansepostene forfaller og omtaler bankens strategi knyttet til likviditetsrisiko. Bankens har som strategi på å hente mye av sin funding gjennom langsiktige lån. Banken har også løpende arbeidet for å ha god likviditet, og har en målsetting om å ha likvider for å dekke forfall på innlån 1 år frem i tid. Likviditetsrisikoen følges løpende opp gjennom måling og rapportering av likviditetsindikator I og II, og LCR. Banken har fastsatt interne mål her som er noe strengere enn de offisielle krav og har som mål å ha en lav likviditetsrisiko.

2.3 Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko knyttet til endringer i markedspriser. For banken gjelder dette i hovedsak endringer i rentenivå, og dels endringer i aksje/obligasjonsverdier. Note 32 viser en oversikt over balansepostene og når en renteendring vil kunne gjennomføres. Bankens har som målsetting å være minimalt utsatt for risiko knyttet til endringer i rentenivå. Banken benytter seg derfor av rentebytteavtaler for å sikre seg mot renterisiko knytte til fastrenteavtaler på utlån eller innlån, en oversikt over de samlede rentebytteavtaler og deres verdi vises i note 22.

Når det gjelder bankens obligasjoner er dette for alle vesentlige poster obligasjoner med flytende rente (note 18), som i liten grad er utsatt for markedsrisiko.

Banken har markedsrisiko knyttet til aksjekurser, denne er begrenset gjennom at styret har definert en fastsatt en ramme for investering i aksjer, grunnfond og aksjefond, som er klassifisert som omløpsmidler, til maksimalt 45 mill. kroner. For en oversikt over bankens investeringer i aksjer/fond se note 19, og note 6. I perioder med store svingninger er det større risiko knyttet til investeringer i verdipapirer med variabel avkastning, enn alternative plasseringer. Verdien av aksjer og andel klassifisert til virkelig verdi over resultatet var 32,3 mill. kroner 31.12.2020, dette inkluderer ca. 20,1 mill. kroner plassert i Eika VBB AS. En oversikt over bankens aksjer er spesifisert i note 19.

Note 2 Kritiske estimater og vurderinger.

Tap på utlån og garantier (note 16)

Totens Sparebank bruker et system for risikoklassifisering, hvor kundene gis en score etter hvor sikkert engasjementet er og sannsynligheten for mislighold. Bankens vurderer om det skal nedskrives for verdifall på individuelle lån dersom det foreligger informasjon på redusert kredittkvalitet i form av redusert betalingsevne eller sikkerhetsverdi etter at lånet har blitt bevilget. Redusert kredittkvalitet er definert som en nedgradering i risikoklassifiseringssystemet. Slik informasjon kan være betalingshistorikk, og informasjon om debtors betalingsevne.

I månedsskiftet januar – februar 2020 ble det implementert nye risikoklassifiseringsmodeller (PD-modeller) i Eika Gruppen. Endringen i PD-modellene retter opp i det som kunne oppleves som svakheter i modellen. Eksempler på svakheter er: Enkelte variable med svært høy forklaringskraft, relativt få variable og variable som kan medføre stor volatilitet i PD ved endringer. Dette er adressert gjennom: Bedre datakvalitet, flere variable, og mer konsentrasjon i poengene tilgjengelig for hver variabel. Endringene gjør at det blir en mer stabil modell som i større grad evner å identifisere reell risiko på kundene.

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og fordringer på leieavtaler omfattet. Forventet tap på kredittforringede lån beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert kontantstrøm basert på effektiv rente.

Banken innregner tapsavsetning for forventet kreditttap på alle lån fra tidspunktet for førstegangsinnregning. For lån hvor kredittisikoen ikke har økt vesentlig siden første gangs innregning måles tapet til et beløp som tilsvarer forventet kreditttap over 12 måneder. Lån hvor det ikke har vært vesentlig endring i kredittisiko og som ikke er misligholdte inngår er plassert i gruppen «stage 1».

For lån hvor kredittisikoen har økt vesentlig siden første gangs innregning måles tap til et beløp som tilsvarer forventet kreditttap i levetiden. Vesentlig økning i kredittisiko er definert som en nedgradering i risikoklassifiseringssystemet, betalingshistorikk og informasjon om debtors betalingsevne. Hva som ansees som en vesentlig økning i kredittisiko varierer noe etter den opprinnelige klassifiseringen. Et engasjement som er klassifisert med svært lav risiko ved førstegangsregistrering vil ikke nødvendigvis få en vesentlig økning i kredittisikoen selv om det rates dårligere, mens engasjement med høy risiko vurderes strengere. Dersom kredittisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, eller engasjementet er misligholdt over 30 dager blir engasjementet plassert i gruppen «stage 2».

I modellen som brukes i Totens Sparebank er følgende parametere satt for når et engasjement går fra stage 1 til stage 2 som følge av økning i kredittrisiko.

PD-12>0,2% og (PD-12>PD-ini+0,5% eller PD-12>2*PDini)

PD-12 angir her sannsynligheten for at engasjementet går i mislighold per dato, mens PDini angir den beregnede sannsynligheten for at engasjementet skulle gå i mislighold når kreditten ble gitt. For engasjement i «stage 2» avsettes det en tapsavsetning tilsvarende hele den forventede levetiden til eiendelen.

Engasjement som er individuelt vurdert, og hvor det er avsatt for tap, er plassert i gruppen «stage 3». Misligholdte engasjement (over 90 dager) er kategorisert i stage 3. Selskapet har utarbeidet kriterier for å identifiser engasjement som er aktuelle for individuell vurdering av tap. Kriteriene som legges til grunn ved vurderingen er: betalingslettelse, mislighold over 30 dager, engasjement i risikoklasse 10,11 og 12, engasjement over 5 MNOK og engasjement over 100TNOK hvor risikoklassen øker med 3 klasser eller mer. Disse engasjementene gjennomgås av kunderådgiver som beslutter om engasjementet skal individuelt vurderes. Hvis engasjementer ikke individuelt vurderes avsettes det for forventet kredittap i henhold til IFRS 9 modellen. Dette kan i noen tilfeller gi høyere avsetninger enn en individuell vurdering ville gitt, og i noen tilfeller lavere. Dersom det oppstår et kredittap skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning.

Note 12 viser engasjement i de ulike stage, bevegelser mellom gruppene og hvor mye som er nedskrevet på engasjement i de ulike gruppene. Engasjement som er plassert i stage 2 tilbakeføres til stage 1 når de i risikoklassifiseringssystemet får en klassifisering som er lik eller bedre en klassifiseringen de fikk når engasjementet ble gitt. Engasjement i stage 3 forblir i dette staget til de ikke lenger kvalifiserer til stage 3. Da plasseres de i stage 1 eller 2 etter de kriterier som er beskrevet ovenfor.

Engasjement med svært god sikkerhet plasseres i stage 1 selv om de er individuelt vurdert. I Totens Sparebank gjelder dette kun engasjement mot Norges Bank og andre kredittinstitusjoner.

Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs, ved at utleggsforretninger ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller forøvrig ved at banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som endelig tapt av banken.

Nedskrivningsmodell i Totens Sparebank

Eika Gruppen har i samarbeid med Skandinaviske Data Central (SDC) utviklet modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). SDC er bankens leverandør av kjernesystem og regnskaps og rapporteringsløsninger. SDC har videre utviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i tapsrisiko siden første gangs innregning, som Totens Sparebank har valgt å benytte. Forventet kredittap (ECL) beregnes som EAD x PD x LGD, neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

Modellen vil justere tapsavsetningen med forventet utvikling i ulike makrovariabler som anses å ha påvirkning på forventet tap. Dette kan være rentenivå, bransjeforventninger og syn på økonomisk utvikling i et område. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarioer – basis, nedside og oppside – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til tre år fram i tid. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Pr. 31.12.2020 er det benyttet følgende vekter: Basis 70%, oppside 10% og nedside 20%. Makromodellen baserer seg på konkunksrate for ulike bransjer fylkesfordelt. I

scenarioene benyttes følgende variabler som variabler i modellen: Arbeidsledighet, husholdningenes gjeld, bankrente og oljepris.

Det er bankens vurdering at bankens primærområde er mindre preget av opp og nedgangstider en generelt i Norge, og tapene knyttet til utlån til kunder derfor vil variere mindre enn i pressområdene. Utlån til kunder utgjør en svært vesentlig del av bankens samlede eiendeler og en økning i tap knyttet til denne posten vil derfor ha betydelige effekter på bankens resultater. Toten Sparebank har gjennomført noen sensitivetsanalyser for å se effekter av mulige scenarioer på bankens avsetninger for forventet tap. Effekten av tre alternative scenarioer er vist i tabellen nedenfor. Anvendt viser avsetninger etter de forutsetninger som er brukt i årsregnskapet for 2020.

Scenarioer	Anvendt	Økning i PD med 10%	Boligprisfall med 30%	Nedsidescenario vektet 100%
Stage 1	5.743.478	5.834.174	7.321.692	5.813.827
Stage 2	21.390.692	22.791.669	29.671.347	22.331.669
Sum	27.134.170	28.625.842	36.993.039	28.145.496
Økning i %		5 %	36 %	4 %

Scenario 1: PD 12 mnd. økt med 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for mislighold viser effekten ved en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 2: LGD justert til å simulere 30 % fall i boligpriser

LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %, noe som vil gi betydelig tap ved realisasjon.

Scenario 3 LGD Nedsidescenarioet vektet 100%

Forventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektet 100 % i stedet for 20% som er anvendt i årsregnskapet.

Ekstra avsetninger for forventet kredittap på grunn av Covid 19 utbruddet

IFRS 9 benytter statistiske data og erfaringstall for å estimere sannsynlige utfall og gjennom dette estimere et forventet kredittap. Det eksisterer ingen statistiske modeller eller erfaringstall som tar høyde for utbruddet av Covid 19 og følgene av utbruddet. Effekten av utbruddet er det svært vanskelig å inkludere i de normale IFRS 9 avsetningene. Totens Sparebank har derfor benyttet en modell for å beregne avsetninger for forventet kredittap på grunn av Covid 19 utover de avsetninger som IFRS 9 modellen gir. Modellen er utviklet av Eika Gruppen og banken har i stor grad støttet seg på de vurderinger som er gjort av Eika Gruppens fagmiljøet innen makroøkonomi. Modellen vurderer hvilke næringer som er særlig utsatt og det foreslås ekstraavsetninger for de næringer som forventes å få tap utover normalen. Per 31.12. 2020 er det avsatt en tilleggsavsetning på 20,4 mill. kroner for forventet kredittap som følge av Covid 19 utbruddet.

Virkelig verdi egenkapitalinteresser (note 19 og 36)

Eiendeler som vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. Tilsvarende vil markedsverdier kunne være estimerer basert på diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser eller andre beregningsmetoder. Slike vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet. Med unntak for noen få aksjer er det norske aksjemarkedet lite likvid. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs.

Verdien av bankens verdipapirer med variabel avkastning er vurdert til 445 mill. kroner ved årsskiftet. Herav utgjør aksjer i Eika Gruppen AS 223 mill. kroner og Eika Boligkreditt AS 190 mill. kroner. Ved en endring i verdisetningen av disse selskapene vil derfor

banken være utsatt for risiko av betydning. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verdivurdering av de enkelte selskapene som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verdivurderingen blir vurdert opp imot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen. Aksjene i Eika Boligkreditt AS er vurdert med basis i siste emisjonskurs og egenkapital per aksje i selskapet.

Virkelig verdi av derivater (note 22)

Virkelig verdi av derivater fremkommer vanligvis ved bruk av verdivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis renter og valuta innhentes i markedet. For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende. I de tilfeller bankens risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurser bli anvendt. Med nøytral risikoposisjon menes eksempelvis at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps eller salgskurs for å vurdere nettoposisjonen.

Bankens derivater er i stor grad sikringsinstrumenter og en endring i verdien på disse vil derfor i stor grad samsvare med verdiendringer på sikringsobjektet og ha begrenset effekt på bankens finansielle stilling.

Pensjoner (note 10)

Netto pensjonsforpliktelser og årets pensjonskostnad er basert på en rekke estimater herunder; avkastning på pensjonsmidlene, fremtidig rente og inflasjonsnivå, lønnsutvikling, turnover, utvikling i grunnbeløpet og den generelle utviklingen i antall uføretrygdede og levealder er av stor betydning. Usikkerheten er i stor grad knyttet til bruttoforpliktelsen og ikke til den nettoforpliktelsen som fremkommer i balansen. Estimatendringer som følge av endringer i nevnte parametere vil innregnes direkte mot egenkapitalen og ikke belaste resultatregnskapet umiddelbart slik som andre estimatendringer.

Tidligere avsetninger for fremtidige forpliktelser knyttet til AFP ble tilbakeført i løpet av 2010. Dette gjelder ikke for avsetninger som dekker de som har begynt å ta ut AFP ved inngangen av 2010. Per 31.12.2020 er det derfor kun regnskapsmessig avsatt for å dekke bedriftens fremtidig AFP-forpliktelser for aktive AFP pensjonister.

Konsern 2020

	Privat- marked	Bedrifts- marked	Ufordelt	Sum
Resultatregnskap				
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	177 620	133 152	11 787	322 559
Netto andre driftsinntekter	48 282	13 770	42 199	104 251
Driftskostnader	38 216	11 532	123 313	173 061
Fordelte driftskostnader	63 898	28 261	-92 159	-
Driftsresultat før tap	123 788	107 129	22 832	253 749
Tap på utlån	3 262	26 852	0	30 114
Driftsresultat før skatt	120 526	80 277	22 832	223 635
Skatt	30 132	20 069	-6 518	43 683
Resultat etter skatt	90 395	60 208	29 350	179 953
Balanse				
Netto utlån til kunder	9 849 782	5 346 660	482 880	15 679 322
Andre eiendeler	-	-	2 978 509	2 978 509
Sum eiendeler per segment	9 849 782	5 346 660	3 461 389	18 657 831
Innskudd fra og gjeld til kunder	6 507 376	2 962 914	433 697	9 903 987
Annen gjeld	-	-	6 714 453	6 714 453
Sum gjeld	6 507 376	2 962 914	7 148 150	16 618 440
Egenkapital	-	-	2 039 391	2 039 391
Sum gjeld og egenkapital per segment	6 507 376	2 962 914	9 187 541	18 657 831

Konsern 2019

	Privat- marked	Bedrifts- marked	Ufordelt	Sum
Resultatregnskap				
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	170 034	128 195	21 714	319 943
Netto andre driftsinntekter	45 931	12 277	46 970	105 178
Driftskostnader	39 168	11 697	120 630	171 495
Fordelte driftskostnader	57 631	25 300	-82 931	-
Driftsresultat før tap	119 166	103 475	30 985	253 626
Tap på utlån	1 185	6 213	0	7 398
Driftsresultat før skatt	117 981	97 262	30 985	246 228
Skatt	29 527	24 316	-912	52 930
Resultat etter skatt	88 454	72 947	31 897	193 298
Balanse				
Netto utlån til kunder	9 031 116	5 014 388	422 698	14 468 202
Andre eiendeler	-	-	2 597 232	2 597 232
Sum eiendeler per segment	9 031 116	5 014 388	3 019 930	17 065 434
Innskudd fra og gjeld til kunder	6 051 794	2 833 870	199 636	9 085 300
Annen gjeld	-	-	6 079 707	6 079 707
Sum gjeld	6 051 794	2 833 870	6 279 343	15 165 007
Egenkapital	-	-	1 900 426	1 900 426
Sum gjeld og egenkapital per segment	6 051 794	2 833 870	8 179 769	17 065 434

Note 5 Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4 902	8 909	336	1 956
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	395 291	443 129	476 761	519 443
Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	25 382	29 198	26 720	31 089
Andre renteinntekter og lignende inntekter	981	737	981	739
Sum renteinntekter	426 556	481 974	504 798	553 227
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	1 211	3 224	122	3 224
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	76 263	100 756	76 221	97 574
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	54 431	73 577	90 835	116 310
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	5 274	6 551	5 274	6 551
Andre rentekostnader og lignende kostnader	9 862	9 920	9 787	9 625
Sum rentekostnader	147 042	194 028	182 239	233 284
Netto rente- og kredittprovisjoner	279 514	287 946	322 559	319 943
Herav inntektsførte renter og provisjoner på engasjement hvor det er foretatt nedskrivninger	2 758	2 639	2 758	2 639

Note 6 Netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og verdipapirer til virkelig verdi over resultatet og driftsresultat fra ordinær drift.

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	-8 631	-2 464	-10 667	-5 450
Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	-2 476	4 039	-2 476	4 039
Valuta og finansielle derivater	1 176	2 197	1 176	2 197
Sum	-9 932	3 772	-11 967	786

Bankens verdiendringer knytter seg til verdipapirer i kategorien virkelig verdi over resultatet.

Finansielle verdipapirer som måles til virkelig verdi over resultatet har stor betydning for Totens Sparebank sitt resultat og stilling.

Bankens resultater påvirkes i av svingninger i verdiene på aksje- og obligasjonsporteføljen.

	Morbank			
	2020	2019		
Driftsresultat	196 793	231 272		
Netto verdiendringer og gevinst/tap på verdipapirer til virkelig verdi over resultatet.	-9 932	3 772		
Netto tap/gevinst på langsiktige investeringer i verdipapirer	0	0		
Utbytte	36 719	31 705		
Driftsresultat fra ordinær bankdrift	170 006	195 795		

Note 7 Andre driftsinntekter

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Andre inntekter	328	339	88	111
Driftsinntekter faste eiendommer	0	0	545	525
Sum andre driftsinntekter	328	339	633	636

Note 8 Spesifikasjon av provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Betalingsformidling	30 153	31 267	30 153	31 267
Provisjon spare- og plasseringsprodukter	7 541	6 918	7 541	6 918
Provisjon fra boligkreditt	35 790	33 880	21 140	19 090
Provisjon forsikringstjenester	23 228	17 884	23 228	17 884
Garantiprovisjon	4 139	5 190	4 139	5 190
Annen virksomhet	5 168	5 135	5 181	5 135
Sum inntekter	106 020	100 274	91 383	85 484

Fordelt etter markedsområde (konsern 2020)

	Person-marked	Bedrifts-marked	Ikke fordelt	Sum
Betalingsformidling	25 439	4 027	687	30 153
Provisjon spare- og plasseringsprodukter	7 519	22	0	7 541
Provisjon fra boligkreditt	20 185	955	0	21 140
Provisjon forsikringstjenester	14 866	4 863	3 499	23 228
Garantiprovisjon	0	4 072	67	4 139
Annen virksomhet	3 443	1 335	403	5 181
Sum inntekter	71 452	15 274	4 656	91 383

Fordelt etter markedsområde (konsern 2019)

	Person-marked	Bedrifts-marked	Ikke fordelt	Sum
Betalingsformidling	27 305	3 962	0	31 267
Provisjon spare- og plasseringsprodukter	6 880	19	19	6 918
Provisjon fra boligkreditt	19 090	0	0	19 090
Provisjon forsikringstjenester	14 866	3 018	0	17 884
Garantiprovisjon	90	5 100	0	5 190
Annen virksomhet	2 100	1 324	1 711	5 135
Sum inntekter	70 331	13 423	1 730	85 485

Note 9 Lønn og personalkostnader

	2020		2019	
	2020	2019	2020	2019
Lønn	65 060	67 516	65 437	67 893
Pensjoner (note 10)	8 776	7 269	8 776	7 269
Sosiale kostnader	14 556	15 255	14 556	15 255
Sum	88 393	90 040	88 770	90 417

Antall ansatte pr 31.12

Gjennomsnittlig årsverk

92 98 92 98

91 94 91 94

Oversikt over lån, lønn og andre godtgjørelser til bankens ledelse og styret 2020

	Morbank				Konsern			
	Lønn	Annen godtgjørelse	Arlig premie i opptjente pensjonsrettigheter	Lån og sikkerhetsstilleser	Lønn	Annen godtgjørelse	Arlig premie i opptjente pensjonsrettigheter	Lån og sikkerhetsstilleser
Samlet ledende ansatte:	8 714	432	1 313	14 101	8 714	432	1 313	14 101
Adm. banksjef, Rolf Endre Delingsrud	2 354	251	313	2 300	2 354	251	313	2 300
Visedministrerende banksjef, Stig Håvard Blikseth	1 515	28	241		1 515	28	241	
Banksjef Finans, Johan Øverseth Røstøen	1 335	45	196	4 000	1 335	45	196	4 000
Banksjef Forretningsstøtte, Geir Sindre Von Schantz Nyborg	1 231	39	167	2 765	1 231	39	167	2 765
Banksjef Bedriftsmarked, Jan Sverre Seierstad	1 107	45	207	2 529	1 107	45	207	2 529
Banksjef Personmarked, Åse Charlotte Øye	1 172	24	189	2 507	1 172	24	189	2 507
Styret samlet (inkl. varamedlemmer):		1 244		10 519		1 244		15 384
Leder Geir Stenseth		290		1 200		290		1 200
Nestleder Steinar Nordengen		180				180		4 865
Styremedlem Erland Opsahl		140		250		140		250
Styremedlem Heidi C. Ekrem		140				140		
Styremedlem Anne Jacobsen Onsrud		140				140		
Styremedlem Øystein Løvbakke (ansattes representant) 1)		140		2 857		140		2 857
Styremedlem Nina Dyste (ansattes representant) 1)		140		1 623		140		1 623
Varamedlem Tove Beate S. Karlsen		40				40		
Varamedlem Øyvind Hansebråten		16				16		
Varamedlem Hilde E. Inngjerdingen (ansattes representant) 1)		10		2 718		10		2 718
Varamedlem Erik E.Evensen (ansattes representant) 1)		10		1 871		10		1 871
Revisjonsutvalg:		140				140		
Leder av revisjonsutvalget Steinar Nordengen		60				60		
Medlem Anne Jacobsen Onsrud		40				40		
Medlem Geir Stenseth		40				40		
Godtgjørelsesutvalg:		26				26		
Leder av godtgjørelsesutvalget Geir Stenseth		10				10		
Medlem Heidi C. Ekrem		8				8		
Medlem Erland Opsahl		8				8		
Styremedlem Øystein Løvbakke (ansattes representant) 1)		8				8		
Generalforsamlingen:		148		17 434		148		17 434
Generalforsamlingens leder Roar Løken Lunder		15		130		15		130
Ansatte som i hht. godtgjørelsesforskriften omfattes av særlige regler:								
Avdelingsleder sparing og plassering, Jon-Magnus Helganger	764	33	59	3 208	764	33	59	3 208
Banksjef Risk & Compliance, Håkon Kvam	1 185	58	188	3 767	1 185	58	188	3 767
Lån til andre ansatte				177 632				179 247
Samlet innberettet rentefordel for ansatte				1 902				1 902

1) For ansattvalgte styremedlemmer er kun godtgjørelse for det gjeldende verv oppgitt.

Oversikt over lån, lønn og andre godtgjørelser til bankens ledelse og styret 2019

	Morbank				Konsern			
	Lønn	Annen godtgjørelse	Årlig premie i opptjente pensjonsrettigheter	Lån og sikkerhetsstillelser	Lønn	Annen godtgjørelse	Årlig premie i opptjente pensjonsrettigheter	Lån og sikkerhetsstillelser
Samlet ledende ansatte:	8 420	448	1 257	13 015	8 420	448	1 257	13 015
Adm. banksjef, Rolf Endre Delingsrud	2 275	254	308	2 300	2 275	254	308	2 300
Viseadministrerende banksjef, Stig Håvard Blikseth	1 480	27	229		1 480	27	229	
Banksjef Finans, Johan Øverseth Røstøen	1 278	43	187	4 000	1 278	43	187	4 000
Banksjef Forretningsstøtte, Geir Sindre Von Schantz Nyborg	1 191	40	158	2 765	1 191	40	158	2 765
Banksjef Bedriftsmarked, Jan Sverre Seierstad	1 091	51	205	2 591	1 091	51	205	2 591
Banksjef Personmarked, Åse Charlotte Øye	1 106	34	170	1 360	1 106	34	170	1 360
Styret samlet (inkl. varamedlemmer):		994		12 807		994		17 787
Leder Geir Stenseth		245		1 200		245		1 200
Nestleder Steinar Nordengen		150		1 391		150		6 371
Styremedlem Erland Opsahl		110		250		110		250
Styremedlem Heidi C. Ekrem		70				70		
Styremedlem Anne Jacobsen Onsrud		110				110		
Styremedlem Øystein Løvbakke (ansattes representant) 1)		80		2 861		80		2 861
Styremedlem Nina Dyste (ansattes representant) 1)		110		1 473		110		1 473
Varamedlem Tove Beate S. Karlsen		8				8		
Varamedlem Øyvind Hansebråten		8				8		
Varamedlem Hilde E. Inngjerdningen (ansattes representant) 1)		17		2 838		17		2 838
Varamedlem Erik E. Evensen (ansattes representant) 1)		5		1 942		5		1 942
Tidligere styremedlem Gunn Mari Sund Rusten		40				40		
Tidligere styremedlem Kjell Arne Nyhus (ansattes representant) 1)		40		853		40		853
Revisjonsutvalg:		70				70		
Leder av revisjonsutvalget Steinar Nordengen		30				30		
Medlem Anne Jacobsen Onsrud		20				20		
Medlem Geir Stenseth		20				20		
Godtgjørelsesutvalg:		34				34		
Leder av godtgjørelsesutvalget Geir Stenseth		10				10		
Medlem Heidi C. Ekrem								
Medlem Erland Opsahl		8				8		
Medlem Øystein Løvbakke (ansattes representant) 1)								
Tidligere medlem Kjell Arne Nyhus (ansattes representant) 1)		8				8		
Tidligere medlem Gunn Mari Sund Rusten		8				8		
Generalforsamlingen:		148		3 025		148		3 025
Generalforsamlingens leder Roar Løken Lunder		25		130		25		130
Ansatte som i hht. godtgjørelsesforskriften omfattes av særlige regler:								
Avdelingsleder sparing og plassering, Jon-Magnus Helganger	741	29	57	893	741	29	57	893
Banksjef Risk & Compliance, Håkon Kvam	1 145	40	173	3 767	1 145	40	173	3 767
Lån til andre ansatte				173 838				173 838
Samlet innberettet rentefordel for ansatte				953				953

1) For ansattvalgte styremedlemmer er kun godtgjørelse for det gjeldende verv oppgitt.

Styreleder har et fleksilån og en kassekreditt med en ramme på til sammen 1,2 mill. kroner, og det er benyttet kroner 0,851 mill. kroner per 31.12.2020. Renten på kassekreditten er 7,65 % og den effektive renten på lånet 2,87 % i 2020. Lånene er gitt på vanlige markedsmessige vilkår.

Hovedprinsipper for bankens lederlønnspolitik, vedtatt av bankens styre

Styret fastsetter lønn og annen godtgjørelse til administrerende banksjef. Administrerende banksjef fastsetter lån og annen godtgjørelse til andre ledende ansatte innenfor retningslinjer for avlønning av ledende ansatte. Fastlønn skal til enhver tid være den viktigste delen av lederlønn. Lederlønnen skal være konkurransedyktig, men ikke ledende i bankens område. Ledende ansatte tar del i de generelle ordninger som til enhver tid gjelder for bankens ansatte. Ledergruppen inkludert adm. banksjef har samme pensjonsordning som gjelder generelt i foretaket. Tillitsvalgte har ikke pensjonsordning. Adm. banksjef har ved oppsigelse fra selskapets side rett til etterlønn i 12 mnd. utover oppsigelsestiden på 6 mnd. Inntekt fra lønnet arbeid i etterlønnperioden skal komme til fradrag i etterlønnen. Ingen øvrige ansatte eller tillitsvalgte har avtale om etterlønn ved fratredelse eller egen særskilt avtale om vilkår for oppsigelse. Ledende ansatte er ikke gitt avtaler av banken som gir de rett til å kjøpe egenkapitalbevis til annet enn markedsverdi.

Rentesubsidiering av lån til ansatte er beregnet til 1,90 mill. kroner. Ved beregningen av rentesubsidier på lån til ansatte er det tatt utgangspunkt i differansen mellom lånerenten og den rentesats som gir grunnlag for fordelsbeskatning. Ordningen er felles for alle ansatte.

Under gitte betingelser er det en generell bonusordning i banken hvor de ansatte får utbetale en bonus. For regnskapsåret 2020 utgjør dette kroner 30.000,- per ansatt mot kroner 40.000,- for regnskapsåret 2019. Beløpet blir forholdsmessig redusert for de som har en lavere stillingsandel, eller har vært ansatt deler av året.

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Godtgjørelse til valgt revisor				
Lovpålagt revisjon	1 018	687	1 102	859
Lovpålagt revisjon/gransking i OMF selskaper			142	283
Annen bistand	178	26	207	45
Sum godtgjørelse til revisor	1 195	713	1 451	1 187

Godtgjørelse til revisor inkluderer merverdiavgift.

Note 10 Pensjonsforpliktelser overfor ansatte og tillitsvalgte

Banken har en kollektiv ytelsesbasert pensjonsordning som gir de ansatte rett til 70 % av sluttlønn når de ansatte pensjoneres (67 år). I tillegg har de ansatte mulighet til å benytte avtalefestet pensjon og gå ut i pensjon fra 62 år. Banken benytter DNB Livsforsikring ASA til å administrere og drifte bankens pensjonsordning, unntatt for avtalefestet pensjon hvor banken selv løpende finansierer ordningen. Pensjonsmidlene i ordningen er forvaltet av DNB Livsforsikring ASA i henhold til de gjeldende regler for forvaltning av pensjonsmidler. Banken har ingen direkte innvirkning på forvaltningen av midlene.

Totens Sparebank er pliktig til å ha obligatorisk tjenestepensjon etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Den ovenfor beskrevne ordning tilfredsstiller de krav som stilles i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Fra 1.1.2021 vil den ytelsesbaserte pensjonsordningen erstattes av en innskuddsbasert ordning.

Netto pensjonsmidler

Konsernet har en kollektiv pensjonsordning overfor 130 ansatte (inkl. pensjonister). De ansatte har rett til bestemte fremtidige pensjonsytelser (ytelsesplaner). Ordningen administreres via en kollektiv pensjonsforsikring.

Pensjonsforpliktelser

Konsernet har en generell avtale om førtidspensjonering gjennom AFP-ordningen. Staten dekker en andel av pensjonen. Bankens andel av avtalen finansieres direkte over drift. Banken har pr. 31.12.2020 ingen førtidspensjonerte på AFP etter gammel ordning. Banken kostnadsfører innbetalingen til AFP ordningen løpende, det vil si at den regnskapsmessig føres som en innskuddsordning, selv om det er en ytelsesordning. AFP-ordningen er fremforhandlet av LN-NHO og gir arbeidstakere rett til å gå ut i pensjon fra 62 år. Premien som betales er et tilskudd til en fellesordning for alle som omfattes av ordningen. Banken kan i liten grad påvirke den årlige premien.

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Periodens pensjonskostnad				
Årets pensjonsopptjening	5 355	4 931	5 355	4 931
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	1 023	942	1 023	942
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	3 025	3 390	3 025	3 390
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-3 053	-3 548	-3 053	-3 548
Resultatført premie AFP	1 039	1 044	1 039	1 044
Arbeidsgiveravgift av premie AFP	198	199	198	199
Administrasjonskostnader	1 189	1 018	1 189	1 018
Resultatført netto forpliktelse ved oppgjør				
Resultatført pensjonskostnad	8 776	7 976	8 776	7 976

	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Balanseført pensjonsforpliktelse				
Pensjonsforpliktelse (DBO) ved periodens slutt sikrede planer	-152 809	-138 507	-152 809	-138 507
Midler ved periodens slutt	141 713	134 497	141 713	134 497
Balanseført pensjonsforpliktelse	-11 096	-4 010	-11 096	-4 010

Av balanseført pensjonsforpliktelse er følgende knyttet til usikrede ordninger:

Av estimert total pensjonsforpliktelse er følgende fondert:

	-152 809	-138 507	-152 809	-138 507
--	----------	----------	----------	----------

	2020	2019	2020	2019
Endring i innregnet netto pensjonsforpliktelse i balansen				
Balanseført forpliktelse 01.01	-4 010	17	-4 010	17
Pensjonskostnad	-7 379	-6 677	-7 379	-6 677
Innbetalt	11 182	13 370	11 182	13 370
Ført mot egenkapitalen	-10 889	-10 721	-10 889	-10 721
Balanseført forpliktelse 31.12	-11 096	-4 010	-11 096	-4 010

	2020	2019	2020	2019
Økonomiske forutsetninger				
Ved beregning er følgende forutsetninger lagt til grunn:	Forpliktelser	Kostnader	Forpliktelser	Kostnader
Diskonteringsrente	1,3 %	2,2 %	1,3 %	2,2 %
Forventet avkastning pensjonsmidler	1,3 %	2,2 %	1,3 %	2,2 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,8 %	3,1 %	2,8 %	3,1 %
Årlig forventet G-regulering	2,5 %	3,1 %	2,5 %	3,1 %
Årlig forventet regulering av pensjoner under utbetaling	0,5 %	0,7 %	0,5 %	0,7 %

Forventet avkastning på pensjonsmidler er satt lik diskonteringsrenten i hht. IAS 19.

Utvikling i pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2020	2019	2018	2017	2016
Pensjonsforpliktelse (DBO) ved periodens slutt sikrede planer	152 809	138 507	123 969	123 960	114 472
Endring i %	10,3%	11,7%	0,0%	8,3%	0,2%
Midler ved periodens slutt	141 713	134 497	123 986	118 794	114 220
Endring i %	5,4%	8,5%	4,4%	4,0%	6,8%

Bevegelser i pensjonsforpliktelsen	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Pensjonsforpliktelsen per 01.01	138 507	123 969	138 507	123 969
Årets pensjonsopptjening	5 355	4 931	5 355	4 931
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	1 023	941	1 023	941
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	3 025	3 390	3 025	3 390
Aktuarielt tap (gevinst)	10 173	10 664	10 173	10 664
Pensjonsutbetalinger	-3 481	-3 244	-3 481	-3 244
Arb.g.avg. av innbetalte pensjonsmidler	-1 793	-2 144	-1 793	-2 144
Pensjonsforpliktelsen per 31.12	152 809	138 507	152 809	138 507

Bevegelser i pensjonsmidler	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Pensjonsmidler per 01.01.	134 496	123 986	134 496	123 986
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	3 053	3 548	3 053	3 548
Aktuarielt (tap-) gevinst	-716	-57	-716	-57
Innbetalinger	11 182	13 370	11 182	13 370
Pensjonsutbetalinger	-3 481	-3 244	-3 481	-3 244
Arb.g.avg. av innbetalte pensjonsmidler	-1 793	-2 144	-1 793	-2 144
Betalte kostnader	-1 029	-962	-1 029	-962
Pensjonsmidler per 31.12.	141 712	134 496	141 712	134 497

Sensitivitetsanalyse pensjonsberegning

Følgende estimater er basert på fakta og omstendigheter pr. 31. desember 2020, forutsatt at alle andre parameter er konstante. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

	Morbank				Konsern			
	Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst		Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst	
	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%
Prosentvis endring i pensjonsforpliktelse /-kostnad:								
Pensjonsforpliktelse (PBO)	-16,1%	20,8%	10,6%	-6,8%	-16,1%	20,8%	10,6%	-6,8%
Periodens netto pensjonskostnader	-21,2%	28,9%	21,2%	-13,3%	-21,2%	28,9%	21,2%	-13,3%

Note 11 Andre driftskostnader

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2018	2017
Fremmede personytelser	90	775	90	775
Husleie og kostnader leide lokaler	2 146	3 404	2 146	3 769
IKT-kostnader	40 298	34 372	40 298	34 372
Markedsaktiviteter	5 189	6 828	5 189	6 828
Avgift sentrale organisasjoner	1 636	1 603	1 636	1 603
Driftskostnader faste eiendommer			1 423	149
Andre kostnader	22 343	22 023	23 035	23 368
Sum andre driftskostnader	71 702	69 005	73 817	70 864

Note 12 Netto tap på utlån og garantier

	Morbank		Konsern	
	Utlån	Garantier	Utlån	Garantier
Utlån	2020	2019	2020	2019
Periodens endring i forventet kredittap på engasjementer i stage 3	4 116	837		
+Periodens endring i forventet kredittap på stage 1 og 2	14 309	7 054	334	-244
+Konstaterte tap hvor det tidligere er gjort avsetninger i stage 3	14 253	3 634		
+Konstaterte tap hvor det tidligere ikke er gjort avsetninger i stage 3	1 685	1 098		
- Inngang på tidligere konstaterte tap	-4 422	-5 105		
Periodens tapskostnader	29 941	7 517	334	-244

	Konsern		Konsern	
	Utlån	Garantier	Utlån	Garantier
Utlån	2020	2019	2020	2019
Periodens endring i forventet kredittap på engasjementer i stage 3	4 116	837		
+Periodens endring i forventet kredittap på stage 1 og 2	14 148	7 178	334	-244
+Konstaterte tap hvor det tidligere er gjort avsetninger i stage 3	14 253	3 634		
+Konstaterte tap hvor det tidligere ikke er gjort avsetninger i stage 3	1 685	1 098		
- Inngang på tidligere konstaterte tap	-4 422	-5 105		
Periodens tapskostnader	29 781	7 642	334	-244

Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs, ved at utleggsforretninger ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller forøvrig ved at banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som endelig tapt av banken.

	2020	2019
Konstaterte tap utlån	15 938	4 731
Konstaterte tap garantier		
Sum	15 938	4 731
Konstanterte tap er de samme i konsern som i morbank		

Forventet tap på engasjementer i stage 3

Forventet tap på utlån i stage 3 er avsetning til dekning av inntrådte tap på engasjement som er identifisert som tapsutsatte på balansedagen.

	Utlån		Garantier	
	2020	2019	2020	2019
Forventet tap på engasjementer i stage 3 01.01	43 022	42 185	0	0
- Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt avsatt for forventet tap i stage 3	14 253	3 634		
+Økte avsetninger i perioden	2 666	2 545		
+Nye avsetninger i perioden	26 677	4 658		
- Tilbakeføring av avsetninger i perioden	7 722	2 732		
Forventet tap på engasjementer i stage 3 31.12	50 389	43 022	0	0

Forventet tap på engasjementer i stage 3 er de samme i konsern som i morbank.

	Morbank				Konsern			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Sum avsatt	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Sum avsatt
Forventet kredittap pr. 01.01.20	5 752	30 027	43 022	78 801	6 069	30 819	43 022	79 911
Endring som følge av nye eller økte lån/kreditter/garantier	666	739	1 120	2 525	684	739	1 120	2 543
Endring som følge av overgang fra Stage 1 til Stage 2	-862	7 419		6 557	-889	7 715		6 826
Endring som følge av overgang fra Stage 1 til Stage 3	-382		13 287	12 905	-382		13 287	12 905
Endring som følge av overgang fra Stage 2 til Stage 3		-827	4 851	4 024		-827	4 851	4 024
Endring som følge av overgang fra Stage 3 til Stage 2								
Endring som følge av overgang fra Stage 3 til Stage 1			-433	-433			-433	-433
Endring som følge av overgang fra Stage 2 til Stage 1	289	-3 837		-3 548	297	-4 094		-3 797
Endring som følge av redusert portefølje (salg/konstatering/mv)	-2 072	-9 593	-16 710	-28 375	-2 294	-9 873	-16 710	-28 877
Andre endringer i perioden	2.021	-2.535	5.252	4.738	2.184	-2.396	5.252	5.040
Økte tapsavsetninger utover ordinære som følge av koronaepidemien		20.366	0	20.366	0	20.366	0	20.366
Forventet kredittap 31.12.20	5 412	41 760	50 389	97 561	5 669	42 451	50 389	98 509
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og kunder 31.12.20 tapsvurdert i de ulike stage	12 496 146	1 623 726	221 961	14 341 832	15 632 898	1 770 517	221 961	17 625 376

	Morbank				Konsern			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Sum avsatt	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Sum avsatt
Forventet kredittap pr. 01.01.19	5 218	23 751	42 185	71 155	5 660	24 294	42 185	72 139
Endring som følge av nye eller økte lån/kreditter/garantier	875	650	3 787	5 312	908	651	3 787	5 346
Endring som følge av overgang fra Stage 1 til Stage 2	-851	10 497		9 646	-874	10 928		10 054
Endring som følge av overgang fra Stage 1 til Stage 3	-6		1 028	1 021	-6		1 028	1 022
Endring som følge av overgang fra Stage 2 til Stage 3		-293	1 977	1 684		-293	1 977	1 684
Endring som følge av overgang fra Stage 3 til Stage 2		2 502	-406	2 096		2 502	-406	2 096
Endring som følge av overgang fra Stage 3 til Stage 1	20		-267	-247	20		-267	-247
Endring som følge av overgang fra Stage 2 til Stage 1	301	-2 843		-2 542	313	-3 073		-2 761
Endring som følge av redusert portefølje (salg/konstatering/mv)	-1 940	-3 827	-5 459	-11 226	-2 022	-3 900	-5 459	-11 381
Andre endringer i perioden	2 134	-409	177	1 902	2 071	-290	177	1 958
Forventet kredittap 31.12.19	5 752	30 027	43 022	78 801	6 069	30 819	43 022	79 911
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og kunder 31.12.19 tapsvurdert i de ulike stage	11 897 763	1 584 720	138 838	13 621 321	14 281 313	1 744 892	138 870	16 165 075

Note 13 Skattekostnad

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Årets betalbare skatt	39 784	47 550	46 121	51 503
Justering for tidligere år	-277	97	-277	97
Endring utsatt skatt	-2 175	1 268	-2 105	1 331
Sum skattekostnad i resultatregnskapet	37 332	48 915	43 737	52 930

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Avstemming av skattekostnad mot resultat før skatt				
Resultat før skattekostnad	196 793	231 272	223 634	246 228
Skatt basert på gjeldende skattesats (25%)	49 198	57 818	55 104	61 419
Ikke fradragsberettigede kostnader	452	405	868	821
Fradragsberettigede renter fondsobligasjoner	-1 612	-1 768	-1 612	-1 768
Skattefrie inntekter	-10 667	-7 769	-10 637	-7 771
For mye(-)/lite avsatt tidligere år	-277	97	-277	97
Effekt avrundning og elimineringer	238	131	238	131
Skattekostnad	37 332	48 915	43 683	52 930
Effektiv skattesats	19%	21%	20%	21%

Skattefrie inntekter er i all hovedsak utbytte og gevinster ved verdistigning og realisasjon av aksjer.

Utsatt skatt og skattefordel

Netto utsatt skatt eller skattefordel beregnes på grunnlag av de forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier som eksisterer ved utgangen av regnskapsåret. Det er beregnet utsatt skatt vedrørende forskjeller knyttet til:

	Morbank		Konsern	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Positive forskjeller:				
Gevinst- og tapskonto	576	720	576	720
Finansielle instrumenter	650	9 156	9 213	9 213
Sum	1 226	9 876	9 789	9 933
Negative forskjeller:				
Varige driftsmidler	4 879	3 737	9 942	7 116
Pensjonsforpliktelser	11 096	4 011	11 096	4 011
Obligasjoner	7 680	5 027	8 316	5 306
Sum negative forskjeller	23 656	12 775	29 355	16 433
Netto forskjeller etter utligning	-22 430	-2 898	-19 566	-6 500
Endring midlertidige forskjeller	-19 532	-5 649	-13 066	-5 341
Balanseført utsatt skatt (-) / skattefordel(+)	5 607	725	6 861	1 725

Ved beregning av utsatt skatt per 31.12.2020 er det benyttet skattesats 25 % i Totens Sparebank, mens det er benyttet 22 % i Totens Sparebank Boligkreditt AS og Vallehaven AS.

Note 14 Resultat per egenkapitalbevis

Overskudd fratrullet rente på hybridkapital fordeles mellom egenkapitalbeviserne og grunnfondet i forhold til deres andel av bankens egenkapital korrigert for fond for urealiserte gevinster. Egenkapitalbevisernes andel av egenkapitalen utgjøres av summen av eierandel-skapital, overkursfond og utjevningsfond i prosent av total egenkapital fratrullet fond for urealiserte gevinster. For 2020 var egenkapitalbevisernes andel 52,37 %, for 2019 var tilsvarende andel 53,43 %. Egenkapitalbevisernes andel av årsresultatet i 2020 utgjør totalt 80,1 mill. kroner. Dette tilsvarer i 2020 kroner 13,08 per egenkapitalbevis. Egenkapitalbevisernes andel av konsernets årsresultat er kr 90,9 mill. kroner, og tilsvarer 14,84 kr pr egenkapitalbevis. Det er i morbanken foreslått at det overføres 38,8 mill. kroner til utjevningsfond, og at det utbetales 41,3 mill. kroner i utbytte for 2020. Det tilsvarer 6,75 kr per egenkapitalbevis.

Tall i hele kroner

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Årets resultat	159 461 162	182 358 449	179 953 162	193 298 449
Herav renter på fondsobligasjoner	6 446 802	7 646 842	6 446 802	7 646 842
Egenkapitalbevisernes andel i %	52,37%	53,43%	52,37%	53,43%
Egenkapitalbevisernes andel av resultatet	80 133 620	93 348 411	90 865 281	99 193 654
Antall egenkapitalbevis (veid snitt)	6 124 534	6 124 534	6 124 534	6 124 534
Resultat per egenkapitalbevis	13,08	15,24	14,84	16,20

Note 15 Kredittinstitusjoner - fordring og gjeld

	Morbank		Konsern	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	506 190	373 253	126 226	73 233
Sum	506 190	373 253	126 226	73 233
Gjennomsnittrente kredittinstitusjoner (%)	1,11	2,32	0,34	1,13
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Lån/innskudd fra kredittinstitusjoner	206 899	67 390	206 745	21 451
Sum	206 899	67 390	206 745	21 451
Gjennomsnittrente kredittinstitusjoner (%)	0,77	2,31	0,09	2,21

Av bankes utlån til kredittinstitusjoner er 300 mill. kroner lån til datterselskapet Totens Sparebank Boligkreditt AS.

Av gjelden til kredittinstitusjoner er tilsvarende 79,9 mill. kroner gjeld til Totens Sparebank Boligkreditt AS.

Note 16 Utlån og garantier, tap, mislighold og nedskrivninger

Utlån fordelt på fordringstype	Morbank		Konsern	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Kasse/drifts- og brukskreditter	1 247 690	1 163 333	1 247 690	1 163 333
Byggelån	708 422	769 040	708 422	769 040
Nedbetalingslån	9 936 634	9 770 772	13 820 191	12 614 546
Sum lån før nedskrivninger	11 892 745	11 703 145	15 776 302	14 546 919

Bankens maksimale eksponering for kredittrisiko på utlån til kunder

Det beløp som best representerer bankens maksimale eksponering for kredittrisiko på utlån pr 31.12.2020 uten å ta hensyn til sikkerhetsstillelser eller andre kredittforbedringer er bokført verdi av utlån hensyntatt tapsavsetninger, garantier og ikke opptrukne kredittammer.

	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Bokført verdi utlån (netto etter forventet kredittap)	11 796 712	11 625 538	15 679 321	14 468 202
Garantier (netto etter tapsavsetninger)	322 131	345 079	322 131	345 079
Ikke opptrukne kredittammer	1 620 766	1 531 160	1 400 717	1 231 160
Maksimal eksponering for kredittrisiko	13 739 609	13 501 777	17 402 169	16 044 441

Sikkerheter

Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjon. Sikkerheter kan for eksempel være i form av fysisk sikkerhet, garantier, kontantdepot eller avtale om motregning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivning. Det tas videre hensyn til forhold som kan påvirke sikkerhetens verdi, for eksempel konsesjonsbetingelser eller servitutter. Ved vurdering av sikkerheter i form av verdipapirer og ved vurdering av motpartsrisiko tas det hensyn til estimert effekt av tvangssalg og salgskostnader.

	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Beregnet virkelig verdi av sikkerhetene for utlån	29 535 613	27 988 248	33 421 876	30 794 518

Sikkerheter i forhold til totalt engasjement per markedssegment

	Morbank		Konsern	
	Engasjement	Sikkerhet	Engasjement	Sikkerhet
Personmarked	8 252 681	19 217 132	12 136 238	23 103 395
Bedriftsmarked	5 334 162	10 318 481	5 334 162	10 318 481

I all hovedsak er banken sine lån sikret med pant i eiendom, hvorav boligeiendom utgjør hoveddelen.

Det gjøres en rullerende verddivurdering av sikkerhetene for utlån, og verdien av sikkerheter skal som et minimum vurderes hvert 3. år.

	Morbank		Konsern	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Belåningsgrad 0 - 40 %	5 789 908	5 773 948	8 636 589	7 883 947
Belåningsgrad 40 - 50 %	1 037 876	1 031 077	1 536 230	1 388 670
Belåningsgrad 50 - 60 %	871 712	889 536	1 226 106	1 133 235
Belåningsgrad 60 - 70 %	674 399	709 881	839 784	830 101
Belåningsgrad 70 - 80 %	418 765	423 057	433 816	436 878
Belåningsgrad 80 - 90 %	128 693	133 321	132 512	135 955
Belåningsgrad 90 - 100 %	35 830	41 759	38 080	43 120
Belåningsgrad over 100 %	121 809	132 116	122 137	132 116
Sum	9 078 992	9 134 695	12 965 254	11 984 022

Oppstillingen ovenfor viser lån hvor banken har pant i boligeiendom, og hvilken andel av disse lånene som ligger innenfor ulike intervaller av boligenes vurderte verdi. I tillegg til sikkerheter i boligeiendom har banken også sikkerheter i næringsseiendommer, driftsløsøre, varelager m.m. Disse sikkerhetene er inkludert i de totale sikkerheter som opplyses tidligere i noten.

Utlån og garantier, tap, mislighold og nedskrivninger fordelt på næring

	Utlån kunder				Garantier		Potensiell eksponering ved f.ks. trekkfasiliteter		Misligholdte engasjementer		Øvrig tapsutsatte engasjementer	
	31.12.20		31.12.19		31.12.20		31.12.20		31.12.20		31.12.20	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Personmarked	7 709 068	7 722 474	15 222	25 336	527 407	489 281	24 172	55 333	6 633	13 104		
Jordbruk, skogbruk	787 335	760 086	4 203	3 590	86 783	84 158	3 161	0	22 098	22 741		
Industri	76 432	92 594	31 786	9 614	29 605	21 235	0	430	4 135	3 920		
Bygg og anlegg	1 166 324	1 073 834	148 078	145 501	398 907	173 286	66 054	1 604	43 366	1 900		
Varehandel	125 725	114 224	9 684	13 847	28 759	28 517	951	1 035	588	454		
Transport	82 786	81 411	11 999	11 830	6 759	5 579	128	0	5 062	0		
Overnattings- og serveringsvirksomhet	23 698	24 228	729	829	1 719	1 046	0	0	880	750		
Omsetning og drift av fast eiendom	1 518 743	1 452 319	58 234	90 815	67 065	175 960	30 164	24 821	4 586	7 899		
Faglig og finansiell tjenesteyting	146 564	150 982	4 759	3 027	7 399	13 303	0	0	0	0		
Forretningsmessig tjenesteyting	48 451	51 410	171	293	6 549	6 807	2 565	1	0	504		
Tjenesteytende næringer ellers	173 675	141 539	5 199	5 763	226 239	228 775	0	0	0	4 074		
Øvrige	33 944	38 042	32 067	34 634	13 526	3 213	0	51	2 806	0		
Sum Totens Sparebank	11 892 745	11 703 145	322 131	345 079	1 400 717	1 231 160	127 195	83 276	90 156	55 347		
Personmarked boligkreditt	3 883 557	2 849 327	0	0	0	0	0	0	0	0		
Sum konsernet	15 776 302	14 546 919	322 131	345 079	1 400 717	1 231 160	127 195	83 276	90 156	55 347		

	Tap på utlån og garantier		Tap i % av utlån		Total engasjement stage 1		Total engasjement stage 2		Total engasjement stage 3	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Personmarked	2 033	2 571	0,03 %	0,03 %	7 604 985	7 517 617	613 106	650 494	34 816	68 981
Jordbruk, skogbruk	-1 061	1 366	-0,13 %	0,18 %	733 142	710 051	120 176	113 855	25 260	22 741
Industri	-175	76	-0,23 %	0,08 %	116 118	102 046	17 348	17 047	4 135	4 351
Bygg og anlegg	18 836	-946	1,61 %	-0,09 %	1 214 886	1 175 544	389 791	213 850	109 420	3 229
Varehandel	387	489	0,31 %	0,43 %	138 022	145 361	24 538	9 738	1 539	1 489
Transport	1 744	175	2,11 %	0,22 %	5 648	85 216	235	13 604	5 062	0
Overnattings- og serveringsvirksomhet	-215	236	-0,91 %	0,97 %	17 730	17 092	7 564	8 261	880	750
Omsetning og drift av fast eiendom	7 045	4 461	0,46 %	0,31 %	1 258 034	1 395 986	350 003	290 389	34 751	32 719
Faglig og finansiell tjenesteyting	1 911	-1 142	1,30 %	-0,76 %	127 865	148 425	31 132	18 887	600	0
Forretningsmessig tjenesteyting	1 454	288	3,00 %	0,56 %	33 291	52 985	19 427	5 020	2 565	504
Tjenesteytende næringer ellers	-1 711	-459	-0,99 %	-0,32 %	388 236	132 459	20 710	239 544	2 806	4 074
Øvrige	28	158	0,08 %	0,42 %	103 425	41 728	29 697	4 031	128	0
Sum	30 276	7 273	0,25 %	0,06 %	11 741 381	11 524 509	1 623 726	1 584 720	221 961	138 838
Personmarked boligkreditt	-162	125	0	0	3 736 752	2 683 582	146 791	160 172	0	0
Sum konsernet										
Totens Sparebank	30 114	7 397	0	0	15 478 133	14 208 092	1 770 517	1 744 892	221 961	138 838

	Akkumulerte forventet kredittap på utlån og fordringer på kunder 31.12.2020				Akkumulerte forventet kredittap på garantier og ubenyttede rammekreditter 31.12.2020			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Personmarked	889	13 005	10 023	23 917	28	32		60
Jordbruk, skogbruk	632	2 029	2 793	5 454	25	96		122
Industri	29	1 876	750	2 656	23	75		98
Bygg og anlegg	1 494	6 637	15 879	24 010	250	282		531
Varehandel	159	360	904	1 422	27	89		116
Transport	5	1	1 924	1 930	0			0
Overnattings- og serveringsvirksomhet	22	119	816	957	4	3		7
Omsetning og drift av fast eiendom	1 374	15 381	13 625	30 380	91	350		441
Faglig og finansiell tjenesteyting	64	335		399	5	6		11
Forretningsmessig tjenesteyting	71	267	1 250	1 588	33	7		41
Tjenesteytende næringer ellers	73	262	2 413	2 748	25	10		35
Øvrige	104	455	13	571	8	58		66
Sum	4 915	40 728	50 389	96 032	519	1 009		1 528
Personmarked boligkreditt	257	692		949				
Sum konsernet Totens Sparebank	5 172	41 420	50 389	96 981	519	1 009		1 528

	Akkumulerte forventet kredittap på utlån og fordringer på kunder 31.12.2019				Akkumulerte forventet kredittap på garantier og ubenyttede rammekreditter 31.12.2019			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Personmarked	1 143	9 680	21 213	32 036	67	40		107
Jordbruk, skogbruk	603	3 696	2 000	6 299	40	53		94
Industri	69	1 990	750	2 809	25	28		53
Bygg og anlegg	1 021	3 897	426	5 343	328	118		446
Varehandel	239	163	1 067	1 469	73	52		125
Transport	325	202		527	14	20		33
Overnattings- og serveringsvirksomhet	33	371	700	1 104	4	2		6
Omsetning og drift av fast eiendom	1 114	8 876	12 709	22 699	149	57		206
Faglig og finansiell tjenesteyting	249	264		513	14	16		30
Forretningsmessig tjenesteyting	55	98	250	403	5	39		44
Tjenesteytende næringer ellers	100	215	3 908	4 224	11	22		33
Øvrige	61	119		180	9	8		17
Sum	5 013	29 572	43 022	77 607	739	455		1 194
Personmarked boligkreditt	317	793		1 110				
Sum konsernet Totens Sparebank	5 330	30 365	43 022	78 717	739	455		1 194

Forventet kredittap i stage 3 i noten omfatter forventet tap på utlån og forventet kredittap relatert til garantier og ubenyttede rammekreditter.

Utlån og garantier fordelt på risikoklasser

Totens Sparebanks risikoklassifisering *1)

Sannsynlighet for mislighold (prosent)

Risikoklasse	Fra og med	Til
1	0,01	0,10
2	0,10	0,25
3	0,25	0,50
4	0,50	0,75
5	0,75	1,25
6	1,25	2,00
7	2,00	3,00
8	3,00	5,00
9	5,00	8,00
10	8,00	100,00
11	Mislighold	
12	Tapsutsatt	

Modellbeskrivelse

Totens Sparebank benytter en sannsynlighetsbasert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell på alle kunder der det er risiko for tap for banken. Det betyr at alle kunder med lån, kreditt eller garanti blir risikoklassifisert, i tillegg til kunder med overtrekk over NOK 1.000,-. Risikoklassifiseringsmodellene er delt i to hovedmodeller – en for personmarked og en for bedriftsmarked. Hovedmodellene er igjen delt i ulike undermodeller. Det gjøres også et modellmessig skille mellom eksisterende og nye kunder. Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder.

*1) Basert på Totens Sparebanks risikoklassifiseringssystem, hvor 1 representer lavest og 12 høyest risiko.

Fordeling på risikoklasse 2020:
Engasjement fordelt på risikogrupper personmarked

Risikogruppe basert på sannsynlighet for mislighold	Brutto utlån til kunder	Garanti-ansvar	Udisponerte kredittrammer	Sum engasjement i Totens Sparebank	Forventet kredittapp stage 3	Lån i Totens Sparebank Boligkreditt AS	Sum konsern
1-3	6 633 876	15 025	512 386	7 161 287	0	3 572 243	10 733 530
4-7	656 930	0	10 499	667 429	0	243 262	910 691
8-10	384 430	198	4 522	389 149	0	68 052	457 202
11-12	34 816	0	0	34 816	10 023	0	34 816
Totale engasjementer per 31.12 2020	7 710 052	15 222	527 407	8 252 681	10 023	3 883 558	12 136 238

Engasjement fordelt på risikogrupper bedriftsmarked

Risikogruppe basert på sannsynlighet for mislighold	Brutto utlån til kunder	Garanti-ansvar	Udisponerte kredittrammer	Sum engasjement i Totens Sparebank	Forventet kredittapp stage 3	Lån i Totens Sparebank Boligkreditt AS	Sum konsern
1-3	1 263 308	137 623	388 034	1 788 965	0	0	1 788 965
4-7	1 945 889	116 484	428 939	2 491 312	0	0	2 491 312
8-10	792 358	20 912	50 420	863 690	0	0	863 690
11-12	181 138	3 140	5 917	190 195	40 366	0	190 195
Totale engasjementer per 31.12 2020	4 182 693	278 159	873 310	5 334 162	40 366	0	5 334 162

Engasjement fordelt på risikogrupper totalt

Risikogruppe basert på sannsynlighet for mislighold	Brutto utlån til kunder	Garanti-ansvar	Udisponerte kredittrammer	Sum engasjement i Totens Sparebank	Forventet kredittapp stage 3	Lån i Totens Sparebank Boligkreditt AS	Sum konsern
1-3	7 897 184	152 648	900 420	8 950 252	0	3 572 243	12 522 496
4-7	2 602 819	116 484	439 438	3 158 741	0	243 262	3 402 003
8-10	1 176 787	21 110	54 942	1 252 839	0	68 052	1 320 891
11-12	215 954	3 140	5 917	225 010	50 389	0	225 010
Totale engasjementer per 31.12 2020	11 892 745	293 382	1 400 717	13 586 843	50 389	3 883 558	17 470 400

Fordeling på risikoklasse 2019:

Risikogruppe basert på sannsynlighet for mislighold	Brutto utlån til kunder	Garanti-ansvar	Udisponerte kredittrammer	Sum engasjement i Totens Sparebank	Forventet kredittapp stage 3	Lån i Totens Sparebank Boligkreditt AS	Sum konsern
1-3	6 721 892	78 136	772 788	7 572 816	0	2 312 469	9 885 284
4-7	3 241 473	182 182	400 743	3 824 398	0	439 702	4 264 100
8-10	1 534 996	52 495	54 608	1 642 099	0	97 177	1 739 276
11-12	204 784	951	3 021	208 755	43 022	0	208 755
Totale engasjementer per 31.12 2019	11 703 145	313 763	1 231 160	13 248 067	43 022	2 849 347	16 097 415

Engasjement fordelt på stage og risikogrupper totalt morbank:

Brutto utlån til kunder					Garantier og udisponerte kredittrammer kunder			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Risikogruppe								
1-3	7 781 085	116 101	0	7 897 185	1 052 244	624	0	1 052 868
4-7	2 040 869	562 057	0	2 602 926	471 986	84 137	0	556 123
8-10	364 464	812 216	0	1 176 680	30 509	45 542	0	76 051
11-12	0	2 933	213 021	215 954	0	117	8 940	9 057
Totalt per 31.12 2020	10 186 418	1 493 306	213 021	11 892 745	1 554 738	130 420	8 940	1 694 098
Brutto utlån til kunder					Garantier og udisponerte kredittrammer kunder			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Risikogruppe								
1-3	6 609 397	100 345	0	6 709 743	625 796	225 128	0	850 924
4-7	2 936 713	315 574	0	3 252 286	567 374	15 550	0	582 924
8-10	715 571	819 318	1 442	1 536 332	69 660	37 444	0	107 104
11-12	0	69 844	134 940	204 784	0	1 515	2 456	3 971
Totalt per 31.12 2019	10 261 681	1 305 082	136 382	11 703 145	1 262 829	279 638	2 456	1 544 923

Engasjement fordelt på stage og risikogrupper totalt konsern:

	Brutto utlån til kunder				Garantier og udisponerte kredittrammer kunder			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Risikogruppe								
1-3	11 308 154	161 275	0	11 469 429	1 052 244	624	0	1 052 868
4-7	2 217 094	629 095	0	2 846 188	471 986	84 137	0	556 123
8-10	397 938	846 795	0	1 244 732	30 509	45 542	0	76 051
11-12	0	2 933	213 021	215 954	0	117	8 940	9 057
Totalt per 31.12.2020	13 923 185	1 640 097	213 021	15 776 303	1 554 738	130 420	8 940	1 694 098

	Brutto utlån til kunder				Garantier og udisponerte kredittrammer kunder			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Risikogruppe								
1-3	8 867 460	149 179	0	9 016 638	625 796	225 128	0	850 924
4-7	3 320 780	371 209	0	3 691 988	567 374	15 550	0	582 924
8-10	756 842	875 225	1 442	1 633 508	69 660	37 444	0	107 104
11-12	0	69 844	134 940	204 784	0	1 515	2 456	3 971
Totalt per 31.12.2019	12 945 081	1 465 456	136 382	14 546 919	1 262 829	279 638	2 456	1 544 923

Utlån og garantier fordelt etter geografiske områder 31.12.2020

	Morbank		Konsern	
	Utlån	Garanti	Utlån	Garanti
Primærområder	9 760 287	246 115	12 616 908	246 115
Øvrige områder	2 132 459	76 016	3 159 395	76 016
Sum	11 892 745	322 131	15 776 303	322 131

Utlån og garantier fordelt etter geografiske områder 31.12.2019

	Morbank		Konsern	
	Utlån	Garanti	Utlån	Garanti
Primærområder	9 950 128	252 791	12 413 106	252 791
Øvrige områder	1 753 017	92 288	2 133 813	92 288
Sum	11 703 145	345 079	14 546 919	345 079

Note 17 Forfalte/misligholdte og tapsutsatte engasjementer
Misligholde engasjementer

Forfalte beløp fra 1 - 89 dager	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Forfalte beløp 01 - 29 dager	13 152	38 111	13 269	38 240
Forfalte beløp 30 - 89 dager	312	675	2 314	675
Brutto forfalte beløp på ikke nedskrevne engasjement fra 1 - 90 dager	13 464	38 786	15 583	38 915

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Misligholdte engasjementer over 90 dager	31.12.20	31.12.19
Misligholdte engasjement 90 - 179 dager	29 184	20 476
Misligholdte engasjement 180 - 269 dager	34 161	7 615
Misligholdte engasjement 270 - 360 dager	17 401	18 611
Misligholdte engasjement over 360 dager	46 449	36 573
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	127 195	83 276
Forventet kreditt tap stage 3	35 018	25 233
Netto misligholdte engasjement over 90 dager	92 178	58 043

Misligholdte engasjementer over 90 dager er de samme i konsern som i morbank

Øvrige tapsutsatte engasjementer

Tapsutsatte engasjementer, er engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor det på grunn av kundens økonomiske situasjon er ført nedskrivninger.

	31.12.20	31.12.19
Tapsutsatte engasjementer	90 156	55 347
Forventet kreditt tap stage 3	12 121	17 789
Netto tapsutsatte engasjementer	78 035	37 558

Øvrige tapsutsatte engasjementer er de samme i konsern som i morbank. Banken har ikke utlån hvor det er reforhandlet rentevilkår som følge av manglende betalingsevne hos kunder. Noe kunder har fått betalingsutsettelse/endret avdragsprofil som følge av manglende betalingsevne. Disse rapporteres etter reglene for betalingslettelse (forbearance).

Morbank	31.12.2020				31.12.2019			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Brutto utlån med forberance markering		137 178	2 154	139 332		82 440	3 183	85 623

Konsern	31.12.2020				31.12.2019			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Brutto utlån med forberance markering		161 457	2 154	163 611		87 087	3 183	90 269

Engasjement i stage 3	Morbank		Konsern	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Engasjement i stage 3 engasjementer brutto	221 961	138 838	221 961	138 838
Forventet kreditt tap stage 3	50 389	43 022	50 389	43 022
Nettoverdi engasjementer i stage 3	171 572	95 816	171 572	95 816
Forventet kreditttap på engasjementer i stage 1 og 2	47 172	35 779	48 120	36 889

Forventet kreditt tap stage 3 i noten dekker forventet kreditt tap på utlån og forventet tap relatert til garantier.

Note 18 Sertifikater og Obligasjoner

	31.12.20						Balanseført 31.12.19
	Risiko-vekt	Ansk. kost	Balanseført verdi	Markeds-verdi	Gj.snittlig eff.rentev.		
Omløpsmidler - til virkelig verdi over resultatet:							
Obligasjoner/sertifikater:							
- Utstedt av det offentlige	0 %	375 048	375 249	375 249	0,04 %		219 858
- Utstedt av det offentlige	10 %						
- Utstedt av det offentlige (sertifikat)	20 %	278 195	278 200	278 200	0,64 %		307 936
- Utstedt av det offentlige	50 %						
- Utstedt av det offentlige	100 %						
- Utstedt av andre	0 %	274 718	267 623	267 623	0,35 %		271 014
- Utstedt av andre	10 %	1 228 115	1 230 459	1 230 459	0,60 %		1 029 180
- Utstedt av andre	20 %						
- Utstedt av andre	50 %						
- Utstedt av andre	100 %	6 967	3 611	3 611	50,00 %		3 957
- Utstedt av andre (ikke børsnotert)	0 %						
- Utstedt av andre (ikke børsnotert)	10 %						
- Utstedt av andre (ikke børsnotert)	20 %						
- Utstedt av andre (ikke børsnotert)	50 %						
- Utstedt av andre (ikke børsnotert)	100 %						
Sum påløpte ikke forfalte renter			1 708	1 708			5 573
SUM		2 163 044	2 156 850	2 156 850	0,56 %		1 837 517

Kolonnen risikovekt viser hvilken vekt obligasjonene har i kapitaldekningsberegningen. Lav vekt betyr at obligasjonen ansees å ha lav kredittisiko. I konsernet inngår i tillegg obligasjoner på for 110,8 mill. kroner, herav 26 mill. kroner i statspapiere, 60,3 mill. kroner i OMF og 25,4 mill i statsgaranterte papirer. Verdien av obligasjonene er for alle vesentlige poster basert på kvoterte priser. Av totalt balanseført verdi utgjør børsnoterte verdipapirer 78 %. Av totale utlån i obligasjoner utgjør ansvarlig kapital 0 mill. kroner. Gjennomsnittlig effektiv rente er beregnet som et veid gjennomsnitt av de enkelte verdipapirenes effektive rente, basert på markedsverdi og gjenværende løpetid.

Note 19 Aksjer, andeler og egenkapitalbevis

31.12.20							
Aksjer eid av morbanken	Aksje- kapital	Antall	Eierandel i %	Ansk.- kostnad	Balanseført verdi	Markeds- verdi	Balanseført verdi 31.12.18
Verdipapirer til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet:							
Unoterte aksjer:							
SDC AS	173 492	8 263	2,43 %	4 662	4 549	4 549	
Eiendomskreditt AS	536 149	15 072		1 581	1 835	1 835	
VISA		202			2 348	2 348	
Visa VN Norge	1 000	*	0,30 %		3 311	3 311	
Eika VBB AS		5 085		20 124	20 124	20 124	
Diverse aksjer		231 900		1 690	107	107	
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis (hvor verdiendring føres over resultatet)				28 056	32 274	32 274	37 233
Verdipapirer til virkelig verdi med verdiendringer over totalresultatet:							
Eika Gruppen AS	24 225	1 381 462	5,59 %	124 803	222 692	222 692	
Eika Boligkreditt AS	1 225 497	44 422 457	3,62 %	169 219	190 335	190 335	
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis (hvor verdiendring føres over totalresultatet)				294 022	413 026	413 026	401 023
Totalt				322 078	445 300	445 300	438 256

* Antall aksjer i Visa VN Norge er 3.009.879.479.935.910 stk

Verdien av omløpsaksjer er for alle vesentlige poster basert på kvoterte priser (basert på kurser på Oslo Børs). Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på emisjonskursen som ble benyttet ved rettede emisjoner i 2020, samt en vurdering av egenkapitalen i selskapet. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verdivurdering av de enkelte selskaper som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verdivurderingen blir vurdert opp i mot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen. Banken har mottatt 3 765 TNOK i utbytte fra Eika Boligkreditt AS og 27 629 TNOK i utbytte fra Eika Gruppen i 2020.

Note 20 Opplysninger om konsernselskaper/datterselskaper

	Forret. kontor	Stemme- /eierandel 31.12.20	Stemme- /eierandel 31.12.19	Bokført verdi 31.12.20	Selskapets egenkapital 31.12.20	Selskapets resultat 2020
Datterselskaper:						
Vallehaven AS	Lena	100,00 %	100,00 %	21 751	24 762	2 825
Totens Sparebank Boligkreditt AS	Lena	100,00 %	100,00 %	269 227	320 309	19 627

Aksjene i selskapene er ikke børsnoterte, men Totens Sparebank Boligkreditt AS har obligasjoner som er notert på Oslo Børs.

Datterselskapene er bokført til anskaffelseskost. Dette medfører at bokført verdi på datterselskap er kostpris på aksjer, redusert for eventuelle nedskrivninger.

Note 21 Varige driftsmidler

	Morbank			Konsern		
	Maskiner, inventar, transportm.	Bygninger etc	Totalt	Maskiner, inventar, transportm.	Bygninger etc	Totalt
Anskaffelseskost 31.12.18	24 507	5 309	29 816	24 507	64 729	89 209
Tilgang 2019	953		953	953		953
Avgang 2019						
Anskaffelseskost 31.12.19	25 459	5 309	30 768	25 459	64 729	90 161
Tilgang 2020	779		779	779		779
Avgang 2020						
Anskaffelseskost 31.12.20	26 238	5 309	31 547	26 238	64 729	90 940
Akkumulerte av og nedskrivninger per 31.12.18	13 755	3 085	16 840	13 755	26 394	40 152
Årets avskrivninger	3 341	225	3 566	3 341	2 154	5 594
Tilgang akk. Avskrivninger						
Avgang, akk. avskrivninger						
Akkumulerte av og nedskrivninger per 31.12.19	17 096	3 310	20 405	17 096	28 548	45 746
Årets avskrivninger	2 628	225	2 853	2 628	2 154	4 782
Tilgang akk. Avskrivninger						
Avgang, akk. avskrivninger						
Akkumulerte av og nedskrivninger per 31.12.20	19 724	3 535	23 259	19 724	30 702	50 527
Bokført verdi 31.12.18	10 752	2 225	12 976	10 752	38 335	49 087
Bokført verdi 31.12.19	8 363	2 000	10 363	8 363	36 181	44 544
Bokført verdi 31.12.20	6 514	1 774	8 289	6 514	34 027	40 542
Avskrivningssats	10-33%	2-25%		10-33%	2-25%	

Morbanken eier to bedriftshytter på totalt 225 kvadratmeter og med bokført verdi 2 mill. kroner. Bedriftshyttene disponeres på like vilkår av alle ansatte i banken. Totens Sparebank innførte IFRS 16 fra 01.01.2019. Regnskapet for 2018 er ikke omarbeidet etter IFRS 16. Ved innføringen balanseførte Totens Sparebank samme beløp som bruksrett og forpliktelse slik at innføringen ikke hadde noen effekt på egenkapitalen. I oversikten nedenfor vises postene ved innføringen, samt hvilken effekter IFRS 16 har hatt på regnskapet i 2019. Postene som er innarbeidet gjelder husleieavtaler som banken er part i. Banken har ingen andre vesentlige leiekontrakter.

	Morbank	Konsern
Bruksrett Eiendeler leide lokaler IFRS 16		
Balanse 01.01.19	61 513	36 608
Årets avskrivninger 2019	10 946	4 720
Bokført verdi 31.12.19	50 567	31 888
Årets avskrivninger 2020	11 917	5 691
Bokført verdi 31.12.20	38 650	26 197
Leieforpliktelse på leide lokaler		
Balanse 01.01.19	61 513	36 608
Reduksjon av leieforpliktelsen i løpet av 2019	10 585	4 525
Bokført verdi 31.12.19	50 928	32 083
Reduksjon av leieforpliktelsen i løpet av 2020	11 672	5 502
Bokført verdi 31.12.20	39 256	26 581

Det er bokført 916 TNOK som rentekostnad i løpet av året i morbank og 577 TNOK i konsernet. Samlet har IFRS 16 innføringen medført en negativ resultat effekt på 245 TNOK i morbank og 189 TNOK i konsern.

	Morbank		Konsern	
Opplysninger om leieavtaler som er inkludert i under IFRS 16	2020	2019	2020	2019
Sum netto leiekostnad i året	11 855	11 518	5 451	5 009
Fremtidig minimumsleie knyttet til ikke kansellerbare leieavtaler forfaller som følger:				
Innen ett år	10 833	12 588	4 374	6 079
Mellom ett og fem år	24 005	30 514	17 496	24 005
Over fem år	3 108	7 482	3 108	7 482
Sum	37 946	50 584	24 978	37 566

Note 22 Finansielle derivater

Derivater som er benyttet i regnskapsmessig sikring 31.12.2020

	Nominelt beløp	Markedsverdi uten renter	Finansielle derivater Eiendeler	Finansielle derivater Gjeld	Obligasjonsgjeld	Gjeld til kreditt-institusjon	Utlån til kunder	Ført over resultat
Rentebytteavtaler	750 000	14 965	14 965	0	0	0	0	14 965
Avledet derivat tilknyttet renteavtaler	-750 000	0	0	0	15 570	0	606	-14 965
Totalt	0	14 965	14 965	0	15 570	0	606	0

Med avledet derivat menes verdiendringen på sikringsobjekt med hensyn til sikret renterisiko

Øvrige Finansielle derivater 31.12.2020

	Nominelt beløp	Markedsverdi uten renter	Finansielle derivater Eiendeler	Finansielle derivater Gjeld	Obligasjonsgjeld	Gjeld til kreditt-institusjon	Utlån til kunder	Ført over resultat
Rentebytteavtaler	221 158	-2 961	2 166	5 127	0	0	0	-1 812

Totalt derivater per 31.12.2020

		Bokførte poster						
	Nominelt beløp	Markedsverdi uten renter	Finansielle derivater Eiendeler	Finansielle derivater Gjeld	Obligasjonsgjeld	Gjeld til kreditt-institusjon	Utlån til kunder	Ført over resultat
Rentebytteavtaler	971 158	12 004	17 131	5 127	0	0	0	13 153
Avledet derivat tilknyttet renteavtaler	-750 000	0	0	0	15 570	0	606	-14 965
Totalt	221 158	12 004	17 131	5 127	15 570	0	606	-1 812

Med avledet derivat menes verdiendringen på sikringsobjekt med hensyn til sikret renterisiko.

Totalt derivater per 31.12.2019

		Bokførte poster						
	Nominelt beløp	Markedsverdi uten renter	Finansielle derivater Eiendeler	Finansielle derivater Gjeld	Obligasjonsgjeld	Gjeld til kreditt-institusjon	Utlån til kunder	Ført over resultat
Rentebytteavtaler	1 420 446	3 798	11 385	7 588	0	0	0	7 175
Avledet derivat tilknyttet renteavtaler	-1 168 846	-21 749	0	0	6 038	0	425	-5 613
Totalt	251 600	-17 951	11 385	7 588	6 038	0	425	1 562

Med avledet derivat menes verdiendringen på sikringsobjekt med hensyn til sikret renterisiko.

Note 23 Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas av banken i forbindelse med oppfølging av misligholdte eller nedskrevne engasjementer. Ved overtagelsen verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Eventuelt avvik fra balanseført verdi av misligholdt eller nedskrevet engasjement ved overtagelsen klassifiseres som nedskrivning på utlån. Overtatte eiendeler balanseføres etter sin art. Ved overtagelse av aksjer eller andeler vurderes eierandelen etter prinsippene beskrevet i note 1 Regnskapsprinsipper. Ved endelig avhendelse resultatføres avviket fra balanseført verdi i hht eiendelens art i regnskapet. Når overtatte eiendeler ikke skal beholdes til varig eie eller bruk, er eiendelene kategorisert som kortsiktige. Bankene har ingen overtatte eiendeler pr. 31.12.2020.

Note 24 Verdipapirgjeld

	Morbank		Konsern	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Obligasjonsgjeld	3 253 611	3 297 476	6 544 421	5 770 131
-egne ikke amortiserte obligasjoner	-371 000	-50 000	-371 000	-50 000
Sum	2 882 611	3 247 476	6 173 421	5 720 131

Note 25 Annen gjeld

	Morbank		Konsern	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Bankremisser	811	686	811	686
Gaver	3 866	4 458	3 866	4 458
Offentlige avgifter	6 756	6 357	6 756	6 357
Øvrig gjeld og påløpte kostnader	11 108	10 321	11 108	10 984
Øvrig kortsiktig gjeld	2 627	865	4 264	1 241
Avsatt for skyldig lønn og feriepenger	13 404	14 912	13 404	14 912
Sum annen gjeld	38 572	37 598	40 210	38 637

Note 26 Avsetninger til forpliktelser

	Morbank		Konsern	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Påløpte skatter	41 484	49 200	48 438	53 337
Utsatt skatt	0	0	0	0
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	39 256	50 927	26 803	32 248
Avsetninger på garantier og ubenyttede rammekreditter	1 528	1 195	1 528	1 195
Andre avsetninger	927	871	927	871
Sum	83 195	102 193	77 696	87 651

Note 27 Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner

	Morbank		Konsern	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Annen ansvarlig lånekapital	200 156	200 241	200 156	200 241
Sum	200 156	200 241	200 156	200 241

Annen ansvarlig lånekapital

Banken emitterte et ansvarlig lån 30.06.17, pålydende 50 mill. kroner som har en løpetid til 30.06.2027.

Banken kan benytte sin rett til å innfri lånet helt eller delvis til pari kurs per. 30.06.2022.

Banken emitterte et ansvarlig lån 14.06.2019, pålydende 150 mill. kroner som har en løpetid til 14.06.2029.

Banken kan benytte sin rett til å innfri lånet helt eller delvis til pari kurs per. 14.06.2024.

Ansvarlig lånekapital blir vurdert til amortisert kost. For 2020 utgjør effektiv rente 5,3 mill. kroner. Rentesatsen på lånet pålydende 50 mill. kroner per. 31.12.2020 er 2,02 % og lånet forrentes med grunnlag i 3 MND NIBOR med tillegg av 1,5 prosentpoeng, med første renteregulering 30.03.2021. Rentesatsen på lånet pålydende 150 mill. kroner per 31.12.2020 er 2,00 % og lånet forrentes med grunnlag i 3 MND NIBOR med tillegg av 1,65 prosentpoeng, med første renteregulering 15.03.2021.

	Morbank		Konsern	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Fondsobligasjoner	143.000	143.000	143.000	143.000
Sum	143.000	143.000	143.000	143.000

Fondsobligasjoner

Totens Sparebank sine fondsobligasjoner ble i løpet av 2016 omklassifisert til å inngå i egenkapitalen til banken.

Banken har en evigvarende fondsobligasjon fra 07.12.2006 pålydende 18,0 mill. kroner.

Banken kan benytte sin rett til å innfri lånet til pari kurs årlig fra og med 07.12.2021.

Banken emitterte en evigvarende fondsobligasjon 14.06.2019 pålydende 125 mill. kroner.

Banken kan benytte sin rett til å innfri lånet helt eller delvis til pari kurs per 14.06.2024.

Utbetalt rente i 2020 utgjør 6,5 mill. kroner. Rentesatsen på lånet pålydende 18 mill. per. 31.12.20 er 1,95 % og lånet forrentes med grunnlag i 3 MND NIBOR med tillegg av 1,60 prosentpoeng, med første renteregulering 08.03.2021. Rentesatsen på lånet pålydende 125 mill.kroner per. 31.12.2020 er 4,05 % og lånet forrentes med grunnlag i 3 MND NIBOR med tillegg av 3,70 prosentpoeng, med første renteregulering 15.03.2021.

Fondsobligasjonene er evigvarende og banken har rett til å ikke utbetale renter på obligasjonene. Fondsobligasjonene er ut fra dette vurdert til å klassifiseres som egenkapital.

Note 28 Betingede forpliktelser og operasjonelle leieavtaler

	Morbank		Konsern	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Garantier	322 131	345 079	322 131	345 079
Bokført verdi av eiendeler som er stilt som sikkerhet for D-lån Norges Bank:	526 397	0	526 397	0
Sertifikater og obligasjoner	60 196	60 608	60 196	60 608

Eika Boligkreditt AS

Totens Sparebank formidler lån mellom Eika Boligkreditt AS og bankens kunder. I denne forbindelse har banken påtatt seg en garantiforpliktelse som per 31.12.2020 utgjorde 28,5 mill. kroner, og per 31.12.2019 utgjorde 30,7 mill. kroner. Garantien Totens Sparebank har avgitt til Eika Boligkreditt AS er gitt i forbindelse med boliglån som er innenfor regelverket for obligasjoner med fortrinnsrett, og vil medføre utbetaling fra banken i de tilfeller der lånebeløpet ikke kan dekkes hos den enkelte kunde. I og med at garantien er gitt for en rekke godt sikrede lån anser Totens Sparebank risikoen knyttet til garantien som lav.

Avtalen mellom Totens Sparebank og Eika Boligkreditt gir banken en mulighet til å formidle lån for Eika boligkreditt AS, mot at banken mottar en formidlingsprovisjon på lånet.

Note 29 Eieropplysninger

20 største egenkapitalbevisiere per. 31.12.2020	Pålydende	Antall	Andel
Sparebank 1 Østlandet	90 219 660	1 503 661	24,55 %
Verdipapirfondet Eika Utbytte	18 104 280	301 738	4,93 %
MP Pensjon PK	16 097 220	268 287	4,38 %
O.M.Holding AS	13 016 220	216 937	3,54 %
Foretakskonsulenter AS	6 710 760	111 846	1,83 %
Trovåg AS	6 600 000	110 000	1,80 %
Solberg, Else Magna Nordvik	4 825 740	80 429	1,31 %
Eitrem, Ole S.	4 740 000	79 000	1,29 %
Pareto AS	4 694 760	78 246	1,28 %
US Bank National Association	3 622 860	60 381	0,99 %
Stensrud, Per Ivar	3 090 720	51 512	0,84 %
Wenaasgruppen AS	2 942 100	49 035	0,80 %
Tandsether, Frode Fosse	2 898 000	48 300	0,79 %
Directmarketing Inv.	2 550 000	42 500	0,69 %
Teigen, Ragnhild	2 400 000	40 000	0,65 %
Hammerstad, Ole	2 100 600	35 010	0,57 %
Asker Kommunale Pensjonskasse	1 877 340	31 289	0,51 %
Juel, Iver Albert	1 637 820	27 297	0,45 %
Eckhoff, Anders	1 623 900	27 065	0,44 %
Elgar Kapital AS	1 612 020	26 867	0,44 %
Øvrige eiere	176 108 040	2 935 134	47,92 %
Totalt utstedte egenkapitalbevis	367 472 040	6 124 534	100,00 %

Alle egenkapitalbevis er fullt innbetalt, tilhører samme klasse, har lik stemmerett og lik rett til utbytte.

Antall egenkapitalbevisiere per. 31.12.2020 er 2.068, mot 2.128 per. 31.12.2019.

Banken og dens datterselskaper eier ikke egne egenkapitalbevis per 31.12.2020.

Det vises til note 41 for oversikt over antall egenkapitalbevis eide av medlemmer av styret og ledende ansatte.

Totens Sparebank er av generalforsamlingen gitt fullmakt til å kunne gjennomføre en emisjon på opp til 10% av samlede egenkapitalbevis.

I forbindelse med bonus til de ansatte gis deler av dette som grunnfondsbevis, og Totens Sparebank er i forbindelse gitt fullmakt til å kunne kjøpe tilbake inntil 15 000 egenkapitalbevis.

Note 30 Kapitaldekning

Totens Sparebank er som finansinstitusjon underlagt kapitalkrav satt av norske myndigheter. I tillegg har konsernet Totens Sparebank fastsatt interne retningslinjer for fastsettelse av konsernets kapitalkrav. Blant annet styres dette gjennom en ICAAP prosess, som er nærmere beskrevet i et eget Pilar III dokument som er tilgjengelig på bankens hjemmeside under Investor Relations (<http://www.totenbanken.no>).

I henhold til Pilar 1 skal den ansvarlige kapitalen minst utgjøre 8 %, med tillegg av kapitalbuffer, beregnet av et nærmere definert beregningsgrunnlag. I tillegg skal selskapet avsette for tilleggsrisiko som avdekkes i en risiko og kapitalvurderingsprosess (Pilar II). I tillegg til 4,5 % i Pilar 1, skal kombinerte bufferkrav og Pilar 2-kapital bestå av ren kjernekapital. Per 31.12.2020 utgjør Pilar 1, inkludert kombinerte bufferkrav, et krav til ansvarlig kapital på 14,5 % av beregningsgrunnlaget. Finanstilsynet har fastsatt Pilar 2-kravet til Totens Sparebank til 1,6 %. Kapitaldekningen beregnes og rapporteres til styret hvert kvartal. Banken har i 2020 oppfylt gjeldende kapitalkrav i hele regnskapsperioden. Beregningen av kapitalkrav er gjort i samsvar med de regler som stilles av myndighetene og viser at banken har en kapitaldekning som tilfredsstiller myndighetenes krav. Totens Sparebank offentliggjør årlig sine mål for kapitaldekning i pilar 3 dokumentet som det er henvist til ovenfor.

	Morbank		Konsern	
Kjernekapital	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Eierandelskapital	367 472	367 472	367 472	367 472
Overkurs ved emisjon	109 992	109 992	109 992	109 992
Opptjent egenkapital fra tidligere år	1 194 146	1 052 763	1 238 985	1 086 662
Årets resultat	159 461	182 358	179 953	193 298
Sum egenkapital	1 831 071	1 712 585	1 896 402	1 757 424
-Ikke kvalifiserende andel av årets overskudd	-54 537	-66 705	-54 537	-66 705
Fradrag for eiendeler til virkelig verdi	-2 614	-2 279	-2 725	-2 391
Fradrag fra eierskap i ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-257 596	-258 623	-251 072	-254 150
Sum ren kjernekapital	1 516 324	1 384 978	1 588 068	1 434 178
Fondsobligasjoner	143 000	143 000	143 000	143 000
Sum kjernekapital	1 659 324	1 527 978	1 731 068	1 577 178
Tilleggskapital:				
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	200 000	200 000	200 000	200 000
Sum tilleggskapital	200 000	200 000	200 000	200 000
Tellende ansvarlig kapital	1 859 324	1 727 978	1 931 068	1 777 178
Kredittrisiko	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Stater og sentralbanker	-	-	-	-
Lokale og regionale myndigheter	68 009	74 557	68 009	74 557
Offentlig eide foretak	-	-	-	-
Institusjoner	116 673	77 544	32 663	15 126
Foretak	424 894	1 048 036	428 701	1 048 549
Engasjement med høy risikovekt	1 195 851	-	1 195 851	-
Massemarkedsengasjementer	1 211 871	880 553	1 261 507	945 642
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	3 844 477	4 414 716	5 180 036	5 291 268
Forfalte engasjementer	111 832	66 436	113 832	67 931
Obligasjoner med fortrinnsrett	123 120	103 098	129 155	109 126
Verdipapirfond	-	-	-	-
Egenkapitalposisjoner	479 573	422 721	195 118	205 707
Øvrige engasjementer	83 691	25 273	82 309	80 366
CVA tillegg	16 279	12 292	16 278	12 292
Operasjonell risiko	751 208	732 601	780 673	753 416
Minstekrav til ansvarlig kapital	674 198	628 626	758 731	688 319
Beregningsgrunnlag totalt	8 427 479	7 857 827	9 484 134	8 603 982
Kapitaldekning	22,06%	21,99%	20,36%	20,66%
Kjernekapitaldekning	19,69%	19,45%	18,25%	18,33%
Ren kjernekapitaldekning	17,99%	17,63%	16,74%	16,67%

Bufferkrav	Morbank				Konsern	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Minimumskrav ren kjernekapital	4,50 %	4,50 %	379 237	353 602	426 786	387 179
Bevaringsbuffer (x%)	2,50 %	2,50 %	210 687	196 446	237 103	215 100
Motsyklisk buffer (x%)	1,00 %	2,50 %	84 275	196 446	94 841	215 100
Systemrisikobuffer (x %)	3,00 %	3,00 %	252 824	235 735	284 524	258 119
Sum minstekrav og samlede bufferkrav til ren kjernekapital	11,00 %	12,50 %	927 023	982 228	1 043 255	1 075 498
Tilgjengelig ren kjernekapital			1 516 324	1 384 978	1 588 068	1 434 178
Ren kjernekapital utover kravet			589 301	402 750	544 813	358 680

Kjernekapitalen utgjør 1 588 mill. kroner, mens konsernets egenkapital er 1 896 mill. kroner. Forskjellen skyldes at en del poster trekkes fra kjernekapitalen jfr. oppstillingen ovenfor.

Banken har i samsvar med krav til Basel II utarbeidet et eget dokument (Pilar III), hvor ytterligere informasjon om bankens kapitalkrav, og risikoprofil offentliggjøres.

Dette dokumentet er gjort tilgjengelig på bankens hjemmeside under Investor Relations (<http://www.totenbanken.no>).

Etter gjeldene regler skal banker som er en del av en samarbeidende gruppe inkludere forholdsvis andel av sin eierpost i andre finansselskaper. Totens Sparebank har eierposter i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS og har beregnet ansvarlig kapital inkludert sin andel av disse selskapene.

Ansvarlig kapital inkludert selskaper i samarbeidende gruppe (Eika Boligkreditt AS og Eika Gruppen AS)

	31.12.20	31.12.19
Ren kjernekapital i % av beregningsgrunnlag	16,60%	16,47%
Kjernekapital i % av beregningsgrunnlag	18,12%	18,15%
Ansvarlig kapital i % av beregningsgrunnlag	20,21%	20,48%

Note 31 Likviditetsrisiko/restløpetid

Likviditetsrisiko kan noe forenklet sies å være risiko for manglende likviditet til å kunne innfri forpliktelser ved forfall. Likviditetsrisiko oppstår som en følge av ulik restløpetid på fordringer og gjeld. Banken søker bevisst å redusere risikoen ved å legge vekt på mer langsiktig finansiering. Videre er utviklingen i innskuddsdekning sentral for bankens avhengighet av pengemarkedet. Banken følger fortløpende opp likviditetskravet fra Norges Bank og har gjennom hele året holdt seg innenfor kravet. Lånerammer i Norges Bank er ikke benyttet. Tabellene under viser restløpetidene på morbanken og konsernets balanse.

Morbanken:

	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten restløpetid	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker						19 928	19 928
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	206 190				300 000		506 190
Utlån til og fordringer på kunder	34 122	153 628	937 498	1 515 125	9 252 373	-96 033	11 796 713
Obligasjoner og sertifikater	299 990	216 556		1 640 304			2 156 850
Finansielle derivater				17 131			17 131
Øvrige eiendelsposter	15 252					798 451	813 703
Sum eiendelsposter	555 554	370 184	937 498	3 172 560	9 552 373	722 346	15 310 514
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 374		200 525				206 899
Innskudd fra og gjeld til kunder	6 909	13 820	62 189	12 317		9 813 553	9 908 787
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	30 122		734 179	2 118 309			2 882 610
Finansielle derivater				5 127			5 127
Øvrig gjeld	38 572	20 742	20 742			52 808	132 864
Ansvarlig lånekapital				200 000		156	200 156
Egenkapital-minoritetsinteresser						1 974 070	1 974 070
Sum gjeld og egenkapital	81 977	34 562	1 017 635	2 335 753		11 840 587	15 310 514
Netto likviditetseksposering balanse	473 576	335 622	-80 137	836 807	9 552 373	-11 118 242	0

Konsernet:

	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten restløpetid	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker						19 928	19 928
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	126 226						126 226
Utlån til og fordringer på kunder	34 122	153 659	945 346	1 541 159	13 101 068	-96 033	15 679 321
Obligasjoner og sertifikater	299 990	226 581	25 005	1 716 075			2 267 651
Finansielle derivater				17 131			17 131
Øvrige eiendelsposter	15 252	3 767				528 564	547 581
Sum eiendelsposter	475 590	384 007	970 351	3 274 365	13 101 068	452 459	18 657 839
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 220		200 525				206 745
Innskudd fra og gjeld til kunder	6 909	13 820	62 189	12 317		9 808 753	9 903 987
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	30 122	734 179	2 138 309	3 270 000		810	6 173 420
Finansielle derivater				5 127			5 127
Øvrig gjeld	38 572	22 492	25 413			42 525	129 002
Ansvarlig lånekapital				200 000		156	200 156
Egenkapital-minoritetsinteresser						2 039 400	2 039 400
Sum gjeld og egenkapital	81 823	770 491	2 426 436	3 487 444		11 891 644	18 657 839
Netto likviditetseksposering balanse	393 766	-386 484	-1 456 085	-213 079	13 101 068	-11 439 186	0

Uttrukne rammer/kreditter var per 31.12.2020 på 1400,7 mill. kroner. Banken har i tillegg gitt lånetilsagn som ikke er utbetalt på 256,7 mill. kroner. Disse rammene og lånene kan trekkes opp løpende. Garantier som vist i note 28 kan også medføre utbetalinger hvis de benyttes.

Note 32 Renterisiko / gjenstående tid til avtalt/sannsynlig renteendring

Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebindingstid mellom aktiva og passiva poster. Banken vil da ikke kunne gjennomføre renteendringer parallelt for alle balanseposter. Total renterisiko, samt renterisiko knyttet til porteføljen av sertifikater og obligasjoner, blir regelmessig rapportert til styret. Banken skal ha en moderat risiko og risikoen har gjennom hele året ligget innenfor de rammer styret har vedtatt.

Basert på bankens balanse pr. 31.12.2020 gir et parallelt skift i rentekurven på ett prosentpoeng en total renterisiko på ca. 8,0 mill. kroner. Markedsverdien på porteføljen av sertifikater og obligasjoner klassifisert som omløpsmidler vil ved en tilsvarende endring ha liten effekt da obligasjonene er i flytende rente. En negativ utvikling av markedsverdien på denne porteføljen vil gi en umiddelbar effekt regnskapsmessig.

Morbank:

	Flytende rente	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten rente- eksponering	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	19 928							19 928
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	506 190							506 190
Utlån til og fordringer på kunder	11 605 690		3 423	10 269	124 135	149 228	-96 033	11 796 712
Obligasjoner og sertifikater		271 500	1 797 410	87 940				2 156 850
Andre eiendeler		47 616						47 616
Ikke rentebærende eiendeler							783 217	783 217
Sum eiendelsposter	12 131 808	319 116	1 800 833	98 209	124 135	149 228	687 184	15 310 514
Gjeld til kredittinstitusjoner	206 899							206 899
Innskudd fra og gjeld til kunder	9 806 975	5 836	11 672	67 196	17 108			9 908 787
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		1 774 474	258 137	250 000	300 000	300 000		2 882 611
Ansvarlig lånekapital		200 156						200 156
Annen gjeld								
Ikke rentebærende gjeld							137 990	137 990
Egenkapital-minoritetsinteresser			143 000				1 831 071	1 974 071
Sum gjeld og egenkapital	10 013 874	1 980 466	412 809	317 196	317 108	300 000	1 969 061	15 310 514
Ikke balanseførte poster		-6 500		227 500	439 742			660 742
Netto	2 117 934	-1 667 850	1 388 024	8 513	246 769	-150 772	-1 281 877	660 742

Konsernet:

	Flytende rente	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten rente- eksponering	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	19 928							19 928
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	126 226							126 226
Utlån til og fordringer på kunder	15 488 299		3 423	10 269	124 135	149 228	-96 033	15 679 321
Obligasjoner og sertifikater		301 665	1 878 046	87 940				2 267 651
Andre eiendeler		52 672						52 672
Ikke rentebærende eiendeler							512 041	512 041
Sum eiendelsposter	15 634 453	354 337	1 881 469	98 209	124 135	149 228	416 008	18 657 839
Gjeld til kredittinstitusjoner	206 745							206 745
Innskudd fra og gjeld til kunder	9 802 175	5 836	11 672	67 196	17 108			9 903 987
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		1 774 474	3 548 947	250 000	300 000	300 000		6 173 421
Ansvarlig lånekapital		200 156						200 156
Annen gjeld								
Ikke rentebærende gjeld							134 993	134 993
Egenkapital-minoritetsinteresser			143 000				1 895 537	2 038 537
Sum gjeld og egenkapital	10 008 920	1 980 466	3 703 619	317 196	317 108	300 000	2 030 530	18 657 839
Ikke balanseførte poster		-6 500		227 500	439 742			660 741
Netto	5 625 533	-1 632 629	-1 822 150	8 513	246 769	-150 772	-1 614 522	660 741

Note 33 Sikringsfondsavgift

BANKENES SIKRINGSFOND

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv av finansinstitusjoner pålegger alle sparebanker å være medlem av Bankenes Sikringsfond. Fondet plikter å dekke tap inntil 2 mill. kroner som en innskytter har på innskudd i en sparebank. Med innskudd menes enhver kreditsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person, unntatt innskudd fra andre finansinstitusjoner.

For 2020 er det betalt 8,9 mill. kroner i avgift, mens det i 2019 ble betalt 8,3 mill. kroner. Avgiften er bokført som en rentekostnad.

Note 34 Opplysninger om virkelig verdi

Noten viser virkelig verdi av finansielle instrumenter.

	Morbank		Konsern	
	Bokført verdi 31.12.20	Virkelig verdi 31.12.20	Bokført verdi 31.12.20	Virkelig verdi 31.12.20
Konter og fordringer på sentralbanker	19 928	19 928	19 928	19 928
Utlån til kreditt institusjoner	506 190	506 190	126 226	126 226
Utlån til kunder	11 796 713	11 807 059	15 679 322	15 689 668
Sertifikater og obligasjoner	2 156 850	2 156 850	2 267 651	2 267 651
Aksjer, inkl. konsernselskap	736 278	736 278	445 301	445 301
Finansielle derivater	17 131	17 131	17 131	17 131
Andre fordringer	30 485	26 950	35 541	32 006
Sum finansielle eiendeler	15 263 576	15 270 386	18 591 100	18 597 911
Gjeld til kredittinstitusjoner	206 899	206 899	206 745	206 745
Innskudd fra kunder	9 908 787	9 909 181	9 903 987	9 904 381
Verdipapirgjeld	2 882 611	2 897 233	6 173 421	6 198 308
Finansielle derivater	5 127	5 127	5 127	5 127
Ansvarlig lånekapital	200 156	203 376	200 156	203 376
Annen gjeld	132 864	131 980	129 004	128 120
Sum finansiell gjeld	13 336 444	13 353 796	16 618 440	16 646 057

Utlån til kunder er ført til amortisert kost. Ved fastrenteutlån/innskudd vil det være noe avvik mellom markedsverdi og bokført verdi på utlån og innskudd. I tillegg periodiseres etableringsgebyrer over levetiden ved amortisert kost, og reduserer derfor bokført verdi på utlån. Verdipapirgjelden er også ført etter amortisert kost, og det vil derfor være avvik mellom markedsverdi og bokført verdi på denne. Dette skyldes blant annet kredittvurderingen av gjelden i markedet, og forskjeller på kredittspreader ved opptak av gjeld og per dato.

Utlån som er basert på Nibor med et margintillegg utgjør kr 1 135 mill. kroner. Ved skift i markedsituasjon har banken mulighet til å justere margintillegget, og kundene kan løpende innfri lånet til pålydende. Virkelig verdi av bankens niborlån vil derfor ikke avvike vesentlig fra bokført verdi.

Note 35 Klassifisering av gjeld og eiendeler etter IFRS

	Morbank		Konsern	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet (FVPL)	2 510 587	2 113 970	2 335 466	2 005 756
Derivater, tradingportefølje	2 166	868	2 166	868
Derivater brukt som sikring	14 965	10 517	14 965	10 517
Utlån og fordringer	12 322 830	12 026 469	15 825 475	14 569 112
Askjer til virkelig verdi over totalt resultatet (FVOCI)	413 026	401 023	413 026	401 023
Sum finansielle eiendeler	15 263 574	14 552 846	18 591 098	16 987 276

	Morbank		Konsern	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Forpliktelser				
Avsetninger til forpliktelser	83 196	102 192	83 196	102 192
Derivater, tradingportefølje	5 127	2 683	5 127	2 683
Derivater brukt som sikring		4 904		4 904
Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost	13 237 025	12 645 126	16 524 518	15 065 759
Sum finansielle forpliktelser	13 325 348	12 754 906	16 612 841	15 175 539

Note 36 Finansielle instrumenter til virkelig verdi, verdsettelsesnivå per 31.12.2020

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Verdsettelsesnivå			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Aksjer	2 347	96	29 831	32 274
Sertifikater og obligasjoner	2 267 651	0	0	2 267 651
Derivater brukt som sikring	0	14 965	0	14 965
Derivater til virkelig verdi over resultatet, tradingportefølje	0	2 166	0	2 166
Finansielle eiendeler som føres over egenkapitalen				
Aksjer	0	0	413 026	413 026
Sum eiendeler	2 269 998	17 227	442 857	2 730 082
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
Derivater brukt som sikring	0	0	0	0
Derivater til virkelig verdi over resultatet, tradingportefølje	0	5 127	0	5 127
Sum forpliktelser	0	5 127	0	5 127

Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi. I Nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder. I nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier. Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata. Noten ovenfor viser tall for konsernet, her inngår 111 mill. kroner i obligasjoner på nivå 1 som holdes i Totens Sparebank Boligkreditt AS.

Finansielle instrumenter til virkelig verdi, verdsettelsesnivå per 31.12.2019

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Verdsettelsesnivå			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Aksjer	3 331	544	32 826	36 701
Sertifikater og obligasjoner	1 948 718	0	0	1 948 718
Derivater brukt som sikring	0	10 517	0	10 517
Derivater til virkelig verdi over resultatet, tradingportefølje	0	868	0	868
Finansielle eiendeler som føres over egenkapitalen				
Aksjer	0	0	401 023	401 023
Sum eiendeler	1 952 049	11 929	433 849	2 397 827
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
Derivater brukt som sikring	0	4 904	0	4 904
Derivater til virkelig verdi over resultatet, tradingportefølje	0	2 683	0	2 683
Sum forpliktelser	0	7 587	0	7 587

Oversikt over bevegelser på finansielle eiendeler/forpliktelser i nivå 3

	2020	2019
Inngående balanse 01.01	433 849	394 306
Tilgang/kjøp	0	37 294
Avgang /salg	-11 317	0
Opp/Nedskrivinger ført mot egenkapitalen	24 666	-1 492
Verdiendringer ført over resultatet	-4 341	3 741
Utgående balanse 31.12	442 857	433 849

Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verdivurdering av de enkelte selskaper som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verdivurderingen blir vurdert opp i mot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen.

Note 37 Betingede utfall

Banken har ingen betingede utfall pr. 31.12.2020.

Note 38 Transaksjoner mellom nærstående parter

Totens Sparebank Boligkreditt AS er et heleid datterselskap av Totens Sparebank, og blir definert som nærstående parter. Transaksjoner mellom selskapet og morbanken baserer seg på vanlige forretningsmessige vilkår. Det er inngått en leveranse og serviceavtale mellom selskapene. I all hovedsak er kontorstøttefunksjoner og forvaltning av utlån kjøpte tjenester fra Totens Sparebank.

Totens Sparebank kan overføre lån til Totens Sparebank Boligkreditt AS og Totens Sparebank Boligkreditt AS kan tilsvarende overføre lån til Totens Sparebank hvis partene er enige om dette.

Konserninterne transaksjoner (slik de er ført i Totens Sparebank Boligkreditt AS)

Resultatposter	2020	2019
Rentekostnader	4 566	6 953
Kjøpte tjenester	240	222

Balanseposter	31.12.2020	31.12.2019
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	0	0
Utlån til kredittinstitusjoner	154	45 940
Andre fordringer	3 767	2 169
Gjeld til kredittinstitusjoner	379 964	300 021

Totens Sparebank Boligkreditt AS har overført lån til Totens Sparebank for 3,8 mill. kroner i løpet av 2020. Totens Sparebank har i 2019 og 2020 ikke overført eller mottatt grupper av lån til/fra Eika Boligkreditt AS eller Totens Sparebank Boligkreditt AS.

Note 39 Egenkapitalbevis som eies av ledende ansatte og tillitsvalgte

	Antall egenkapitalbevis	Herav som eies av nærstående	Navn på nærstående
Ledende ansatte			
Adm. banksjef, Rolf Endre Delingsrud	1.264		
Viseadministrerende banksjef, Stig Håvard Blikseth	6.264	5.000	Inveks AS
Banksjef Finans, Johan Øverseth Røstøen	2.194		
Banksjef Forretningsstøtte, Geir Sindre Von Schantz Nyborg	1.662		
Banksjef Bedriftsmarked, Jan Sverre Seierstad	3.498		
Banksjef Personmarked, Åse Charlotte Øye	4.579	2.917	Paul Tormod Stenberg
Leder Geir Stenseth	2.124	1.204	Ann Kr. Stenseth
Nestleder Steinar Nordengen	13.513	13.513	Tananua AS
Styremedlem Erland Opsahl	920		
Styremedlem Øystein Løvbakke (ansattes representant)	452		
Styremedlem Nina Dyste (ansattes representant)	0		

KPMG AS
Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo

Telephone +47 45 40 40 63
Fax
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Totens Sparebank

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Totens Sparebanks årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Totens Sparebank per 31. desember 2020 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Totens Sparebank per 31. desember 2020 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2020. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansund	Stavanger	Ålesund

1. Forventet kredittap på utlån og garantier til bedriftsmarkedet

Det vises til Note 2 Kritiske estimater og vurderinger, Note 12 Netto tap på utlån og garantier, Note 16 Utlån og garantier, tap, mislighold og nedskrivninger, samt styrets årsberetning under avsnittet Tapskostnad.

Beskrivelse av forholdet	Vår revisjonsmessige tilnærming
Forventet kredittap på utlån og garantier til bedriftsmarkedet som ikke er kredittforringet utgjør MNOK 33,2 for morselskapet og konsernet per 31.12.2020. Forventet kredittap på utlån og garantier til bedriftsmarkedet som er kredittforringet utgjør MNOK 40,4 for morselskapet og konsernet per 31.12.2020. For utlån og garantier krever IFRS 9 at banken beregner forventet kredittap for de neste 12 måneder for lån som ikke har vesentlig økning i kredittrisiko (steg 1), og forventet kredittap over hele lånets løpetid for lån som har vesentlig økning i kredittrisiko (steg 2). Bankene anvender modeller for beregning av forventet kredittap i steg 1 og 2. Modellverket er komplekst og omfatter store mengder data. Samtidig innebærer beregningen at ledelsen utøver skjønn, spesielt knyttet til følgende parametere: • sannsynlighet for mislighold (PD), • tap ved mislighold (LGD), • eksponering ved mislighold (EAD), • definisjon av vesentlig økning i kredittrisiko, • vekting av ulike framtidsrettede makroøkonomiske scenarioer For utlån og garantier hvor det er vesentlig økning i kredittrisiko og hvor det foreligger kredittforringet finansiell eiendel (steg 3) foretar banken en individuell vurdering av forventet kredittap over hele engasjementets løpetid. Fastsettelse av forventet kredittap innebærer stor grad av skjønn fra ledelsens side. Sentrale momenter i ledelsens vurderinger er: • identifisering av kredittforringede engasjementer, • forutsetninger for fastsettelsen av forventede kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerheter. Det er økt iboende risiko ved beregning av forventet kredittap per 31.12.2020 på grunn av økt estimeringsusikkerhet som følge av Covid-19. På bakgrunn av størrelsen på brutto utlån, iboende kredittrisiko, kompleksiteten i modellberegningene og graden av ledelsens skjønn ved utarbeidelse av estimatene, anser vi	Vi har dannet oss en forståelse av bankens definisjoner og metoder for innregning og måling av forventet kredittap for bedriftsmarkedet. Vi har innhentet attestasjonsuttalelse (ISAE 3000) fra uavhengig revisor som har vurdert om: • PD, LGD og EAD som inngår i regnemodellen er korrekt beregnet, • datagrunnlaget som benyttes i beregningene er korrekt, og • regnemodellen beregner tap i overensstemmelse med kravene i IFRS 9 Vi har vurdert uavhengig revisors kompetanse og objektivitet. Vi har videre, med bistand fra vår spesialist, evaluert resultatene i rapporten for å vurdere mulige avvik og konsekvenser for vår revisjon. Vi har også utført egne handlinger for å teste fullstendighet og nøyaktighet av datagrunnlaget i modellberegnet ECL. For å vurdere rimeligheten av ledelsens skjønnsmessige vurderinger lagt til grunn i beregningene av forventet kredittap for steg 1 og 2 har vi blant annet: • evaluert bankens benyttede definisjon av vesentlig økning i kredittrisiko og bankens vekting av ulike scenarioer, • vurdert modellberegnete forventede kredittap mot sammenlignbare banker og vår kjennskap til bransjen, • med bistand fra vår spesialist, vurdert rimeligheten av ledelsens tilleggsavsetninger som følge av konsekvenser av Covid-19. Vi har dannet oss en forståelse av hvordan banken identifiserer og følger opp engasjementer som er kredittforringet (steg 3). For et utvalg engasjementer i steg 3 har vi vurdert rimeligheten av ledelsens estimater, samt evaluert størrelsen av forventede kontantstrømmer ved å teste sikkerhetsverdier mot interne og eksterne verdsettelse. For å utfordre banken på hvorvidt det skulle vært andre engasjementer under individuell tapsvurdering, har vi dannet vårt eget syn på om det foreligger indikasjoner på at engasjementer i

forventet kredittap som et sentralt forhold ved revisjonen.	bedriftsmarkedsporteføljen er kredittforringet ved bruk av eksterne kredittopplysninger og annen offentlig tilgjengelig informasjon. Vi vurderte om noteopplysninger knyttet til IFRS 9 og forventet kredittap var tilstrekkelig etter kravene i IFRS 7.
---	--

2. IT-systemer og applikasjonskontroller

Beskrivelse av forholdet	Vår revisjonsmessige tilnærming
Totens Sparebank er avhengig av at IT-infrastrukturen i banken fungerer som tilsiktet. Banken benytter et standard kjernesystem levert og driftet av ekstern tjenesteleverandør. God styring og kontroll med IT-systemene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering. Videre understøtter IT-systemene regulatorisk etterlevelse av rapportering til myndigheter, noe som er sentralt for konsesjonspliktige virksomheter. Systemet beregner blant annet rente på innlån og utlån (såkalte applikasjonskontroller) og bankens interne kontrollsystemer bygger på systemgenererte rapporter. På bakgrunn av IT-systemenes betydning for bankens virksomhet har vi identifisert dette området som et sentralt forhold ved vår revisjon.	I forbindelse med vår revisjon har vi opparbeidet oss en forståelse av kontrollmiljøet og testet at utvalgte generelle IT kontroller fungerer som forutsatt og understøtter viktige applikasjonskontroller. Vi har i våre kontroller hatt hovedfokus på tilgangsstyring. Uavhengig revisor hos tjenesteleverandøren har vurdert og testet internkontroller knyttet til IT systemene hos ekstern tjenesteleverandør. Vi har innhentet attestasjonsuttalelse (ISAE 3402) fra uavhengig revisor for å vurdere om tjenesteleverandøren har tilfredsstillende internkontroll på områder av vesentlig betydning for Totens Sparebank. Vi har vurdert revisorens kompetanse og objektivitet, og vi gjennomgikk rapportene for å vurdere mulige avvik og konsekvenser for vår revisjon. Vi har bedt uavhengig revisor hos tjenesteleverandøren om å teste et utvalg standard rapporter og nøkkelfunksjonaliteter i kjernesystemet for å vurdere: - om utvalgte standardrapporter fra systemet inneholder all relevant data, og - om nøkkelfunksjonalitetene, herunder kontroller knyttet til renteberegninger, annuiteter og gebyrer fungerer som forutsatt. Vi har forespurt ledelsen om deres evaluering og oppfølging av uavhengig revisors rapport hos tjenesteleverandørene for å påse at eventuelle funn er hensiktsmessig fulgt opp. I vårt arbeid med å forstå kontrollmiljøet, teste kontroller og gjennomgå rapportene har vi benyttet våre spesialister innen IT-revisjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om

selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 11. mars 2021
KPMG AS

Geir Moen
Statsautorisert revisor

Generalforsamling 2020

Innskytervalgte	Antall	Offentlige	Kommune	Antall
Aage E. Hveem	1.200	Bakke, Kjetil	Østre Toten	0
* <i>ETA1886 AS</i>	1.200	Tandsether, Amanda M.	Vestre Toten	0
Roar Løken Lunder	672	Solhaug, Even	Gjøvik	0
Lars Erik Tandsæther	0			
Elisabeth Erlimo	0	Ansatte		
Sigrid Haugen	0	Knut Eskild		905
Egenkapitalbevisiere		Unni Hoel		733
Ole Martin Almeli	216.937	Hilde E. Inngjerdingen		707
* <i>O.M.Holding AS</i>	216.937	Erik E. Evensen		440
Frode Fosse Tandsether	48.300	Camilla K. Forø		0
Iver Albert Juel	27.297			
Audun Blegen	26.000			
Anne Berit Røste	14.365			
Unni Hveem	2.691			
Geir Runde Nyhus	370			

Styret 2020

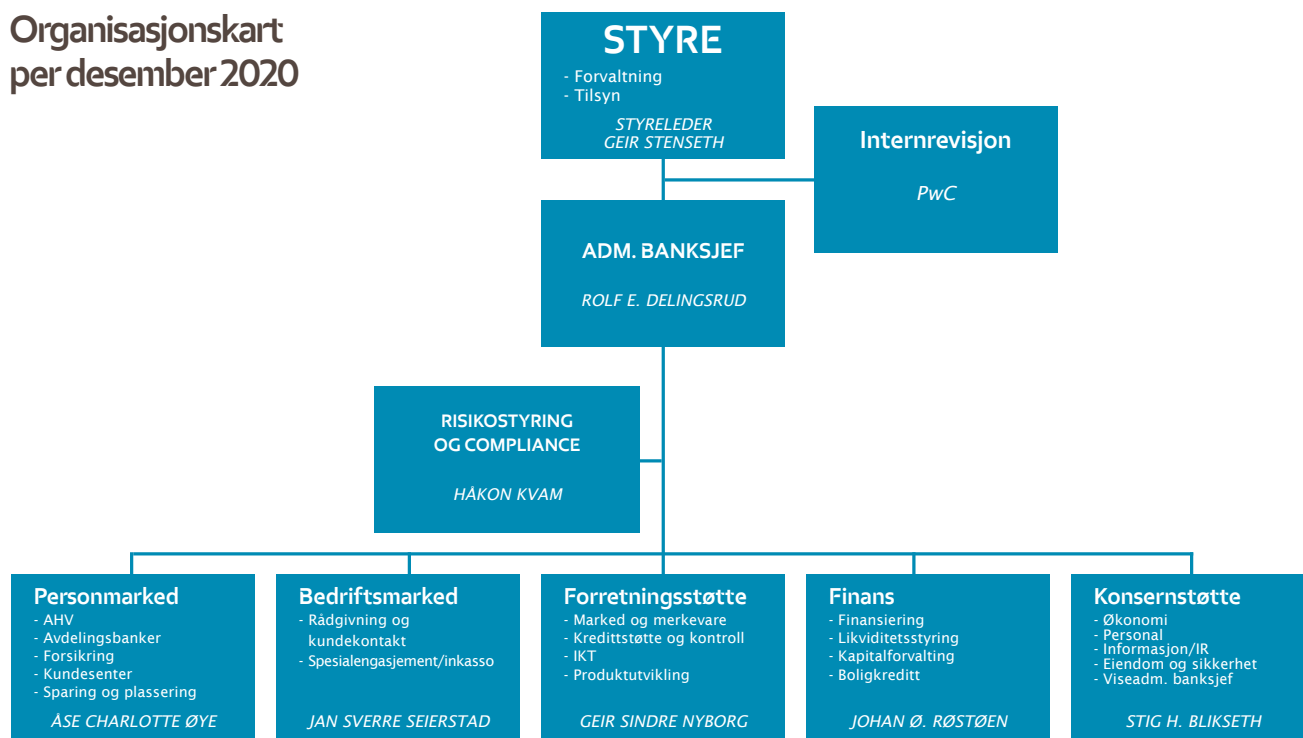
Navn	Antall EK-bevis	
Geir Stenseth	2.124	*Inkl. nærstående
* <i>Ann Kr. Stenseth</i>	1.204	
Steinar Nordengen	13.513	*Inkl. nærstående
* <i>Tananua AS</i>	13.513	
Erland Opsahl	920	
Anne Jacobsen Onsrud	400	
Heidi C. Ekrem	0	
Øystein Løvbakke	452	
Nina Dyste	0	

Ledergruppa 2020

Navn	Antall EK-bevis	
Rolf Endre Delingsrud	1.264	
Jan Sverre Seierstad	3.498	
Åse Ch. Øye	4.579	*Inkl. nærstående
* <i>Tormod Stenberg</i>	2.917	
Stig Håvard Blikseth	6.264	*Inkl. nærstående
* <i>Inveks AS</i>	5.000	
Geir Sindre Nyborg	1.662	
Johan Røstøen	2.194	

Tallene viser hvor mange egenkapitalbevis vedkommende eier i Totens Sparebank per 31.12.2020. For medlemmer av ledergruppa og styret er det også tatt med eventuelle egenkapitalbevis eid av nærstående.

Organisasjonskart per desember 2020

61 14 12 00
#totenbanken
www.totenbanken.no

Vi er her for deg!